

TRT vizyon

TRT Aylık Radyo Televizyon Dergisi

Eylül 2026 Sayı 443

YİNE ŞAMPİYON

MEHMET

FETİHLER SULTANI

HER SALI
20.00
TRT1

Bir Olmak, Birlikte Başarmak

Eylül, büyük bir gurur yaşadığımız, ekranlarımızda yeni hikâyelere yer açtığımız ve TRT ailesi olarak bir araya gelmenin sevincini paylaştığımız bir ay oldu. Filenin Sultanları'nın Avrupa şampiyonluğuna tanıklık ettik, aile olmanın kıymetini anlatan yeni dizimizi izleyicilerimizle buluşturduk, "TRT Aile, Hep Birlikte" etkinliğimizde çalışma arkadaşlarımız ve aileleriyle buluşarak anlamlı bir gün geçirdik. Bütün bunlar, ortak değerler ve hedefler etrafında buluşmanın, bir olmanın ve birlikte başarmanın kıymetini bize bir kez daha hatırlattı.

Ayın ilk günlerinde, A Millî Kadın Voleybol Takımımız bir kez daha göğsümüzü kabarttı. Filenin Sultanları, İstanbul'da oynanan CEV Trendyol 2026 Avrupa Şampiyonası finalinde İtalya'yı mağlup ederek kupayı üst üste ikinci kez ülkemize kazandı. Sahada birbirine güvenen, aynı hedefe odaklanan ve son sayıya kadar mücadeleden vazgeçmeyen millîlerimiz, müstesna başarılarına bir yenisini eklerken sporun birleştirici gücünü de ortaya koydu. Türkiye'nin kamu yayıncısı olarak, bu tarihî yolculuğu milletimizle buluşturmanın mutluluğunu yaşadık. Türk sporunun hafızalara kazınan pek çok anında olduğu gibi bu finalde de milyonlar TRT ekranlarında tek yürek oldu. A Millî Kadın Voleybol Takımımızı, teknik heyetimizi ve bu büyük başarıda emeği olan herkesi tebrik ediyor; turnuva heyecanını ekranlarımıza taşıyan mesai arkadaşlarıma emekleri için teşekkür ediyorum.

Bir olmanın en sahici hâlini ailede görür, anlamını yine ailede öğreniriz. Eylül ayında TRT 1 izleyicisiyle buluşturduğumuz yeni dizimiz "Evlilik Güzeldir", aileyi neşesiyle, hüznüyle ve bütün hâllerıyla anlatırken aile olmanın taşıdığı derin anlamı da görünür kılıyor. Bireyselleşmenin arttığı, ilişkilerin hızla tüketildiği ve insanların giderek yalnızlaştığı bir dönemde dizimiz, hayatı paylaşmanın, dayanışmanın, farklılıklarımıza rağmen birbirimize tutunmanın kıymetini hepimize hatırlatıyor. Bir yuvanın sevgi, emek, sabır ve fedakârlıkla ayakta kaldığını, her haneden izler taşıyan sıcak ve samimi bir hikâyeyle anlatıyor. Milletimizin değerlerinden beslenen, aileyi merkeze alan ve farklı kuşakları ortak hikâyelerde buluşturan yapımları ekranlarımıza taşıma mesuliyetimizin bir yansıması olan "Evlilik Güzeldir"de emeği bulunan herkese teşekkür ediyor, dizimizin yolunun açık, izleyicisinin bol olmasını diliyorum.

Ailelerimizin desteğinin ve fedakârlığının çalışma hayatımız ve kurumsal başarımız için taşıdığı kıymetin de idrakindeyiz. Yoğun çalışma tempomuzu anlayışla karşılayan, stresimizi ve yorgunluğumuzu paylaşan, dualarını bizden esirgemeyen ve her şartta yanımızda duran ailelerimizin, TRT'nin ortaya koyduğu her işte ve elde ettiği her başarıda yadsınamaz bir payı bulunuyor. 13 Eylül'de Genel Müdürlüğümüzde düzenlediğimiz "TRT Aile, Hep Birlikte" etkinliği, bu desteğe teşekkür etmek ve yoğun iş takvimi içinde biraz soluklanmak, birbirimize daha fazla vakit ayırmak için güzel bir vesile oldu. Etkinliğimizin birlik ve beraberliğimizi pekiştirdiğine inanıyor; mesai arkadaşlarıma özverileri, kıymetli ailelerine de büyük TRT ailesine kattıkları güç için canı gönülden teşekkür ediyorum.

Bir olmak, ortak bir hafızayı paylaşmak kadar ortak bir gelecek tasavvurunda buluşmayı da gerektirir. Bu kavrayıştan neşet eden "TRT hem bellektir hem gelecek" mottomuz, milletimizin ortak hafızasını koruma, bizi biz yapan değerleri yaşatma ve geleceği de bu değerler üzerine inşa etme mesuliyetimizin veciz bir ifadesidir. Yeni yayın döneminde de bu mesuliyeti hep birlikte omuzlayacak, milletimizin güvenine layık olmak için aynı azimle çalışmayı ve birlikte başarmayı sürdüreceğiz. Bütün çalışma arkadaşlarıma bu yolda başarılar diliyorum.

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

10

18

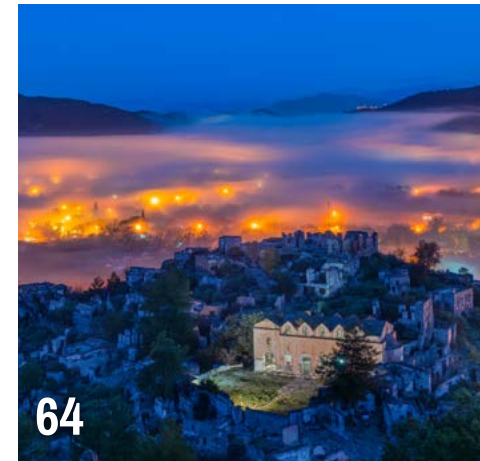
26

34

38

64

68

TRT

**TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON
KURUMU ADINA YAYIN SAHİBİ**

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Masum EKİNCİ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Ceren BÖLÜKBAŞIOĞLU

EDİTÖR

Cihad ŞAHİNOĞLU

Ela GÜRMAN

Meral ÜNSAL

YAZI KURULU

Aybike AÇIKEL

Ela GÜRMAN

Meral ÜNSAL

Ömer KARA

Özlem KARADAYI DOĞAN

Öztürk Miraç SARAL

Umay KARADAĞ

Yeliz KARAKÜTÜK

KONUK YAZAR

Elif ARISOY CİNCİOĞLU

GRAFİK TASARIM

Metin Murat GİRAY

YÖNETİM YERİ

TRT GENEL SEKRETERLİK

TRT SİTESİ B BLOK KAT: 11

ORAN/ANKARA

06550

Tel : (312) 463 23 00

Faks: (312) 463 23 07

ISSN 1308-7495

YAYIN TÜRÜ

Yaygın/Süreli

BASIM TARİHİ

24 Eylül 2026

SAYI

443

BASILDIĞI YER

İhlas Gazetecilik A.Ş. Sarıcalar Mah. 57. Cad.

No: 21/A Akyurt/Ankara

Tel: 0212 454 30 00

www.ihlasgazetecilik.com.tr

www.trt.net.tr/vizyondergisi

facebook.com/TRTVizyonDergisi

instagram.com/trtvizyon

trtvizyon@trt.net.tr

1 Başyazı

10 TRT ailesi özel bir etkinlikte buluştu
“TRT Aile, Hep Birlikte” organizasyonu unutulmayacak bir gün yaşattı

18 Bambaşka bir mekân
Ankara'daki Kelime Müzesi ziyaretçilerini bekliyor

26 Çıldır'da büyük şenlik
Türk Dünyası'nın âşıkları ve ozanları Ardahan'da bir araya geldi

28 “Ahiler Medeniyet Sayfaları”
Ahilik kültürü TRT Belgesel'de ekrana geldi

34 “Evlilik Güzeldir”
TRT 1'in yeni aile dizisi ekran yolculuğuna başladı

38 Filenin Sultanları Avrupa'nın en büyüğü
A Millî Kadın Voleybol Takımımız bir kez daha Avrupa şampiyonu oldu

46 TEKNOFEST Mavi Vatan
Türk Donanması, düzenlenen festivalde sahne aldı

56 Eğitim – öğretim yılına hazır
TRT Çocuk, yeni sürprizleriyle içeriğini genişletiyor

60 Dijital çağın çocukları
TRT, çocuklara yol gösteriyor

64 Kadrajda Türkiye var
Türkiye Güzellikleri Fotoğraf Ödülleri'nde hayranlık uyandıran kareler

68 Serhat Kılıç aramızdan ayrıldı
Sevilen sanatçının ani ölümü sevenlerini yasa boğdu

Yaz bitiyor

Takvimler sonbahara girdiğimizi gösteriyor. Yaz, göz açıp kapayıncaya kadar geçti sanki. Yurdumuzun güneyi ve Ege sahilleri için aynı şeyi söyleyemesek de havalar serinlemeye başladı. Sonbaharın bu ilk zamanlarında biz de kalbi Ege'de kalanlar için cennet köşelerimizden birini seçtik. Muğla iline bağlı Akyaka'da, Kadın Azmağı'nda turist gezdiren tekneleri de kapsayan bu muhteşem manzara ile yazı veda edelim.

Fotoğraf: AA

İyi ki varlar

Arılar hiç kuşkusuz ekosistemin çok önemli halkalarından biri. Biyoçeşitliliğe, tarıma ve besin zincirine hizmet eden bu mucizevi küçük canlılar bu yaz boyunca da hiç durmadan, “arı gibi çalışmak” deyiminin hakkını verdiler. Arıların petek petek, boylarından büyük bir emekle ürettikleri bal ve diğer arı ürünleri, sadece soframızı tatlandırmakla kalmıyor; doğanın bize sunduğu en saf şifayı ve dengenin kusursuzluğunu da beraberinde getiriyor. Her bir damlasında binlerce çiçeğin hafızasını, rüzgârın kokusunu ve arıların tükenmeyen azmini taşıyan bu ballar, doğanın bize sunduğu en büyük armağan. Yıl boyunca binbir zahmetle yürütülen bu yolculuğun tatlı finaline tanıklık etmek, toprağın ve emeğin bereketini bir kez daha hatırlatıyor. Ülkemizin pek çok bölgesinde birbirinden nefis ballar yavaş yavaş hasat edilerek tüketiciyle buluşturuldu. Sonbahar demek biraz da hasat demek. Bu yüzden bu ayın iki karesini de hasat görüntülerine ayırdık.

Fotoğraf: AA

Bereketli olsun

Ülkemiz bereketli topraklar üzerine kurulu. Bu hep böyleymiş. Öyle ki tarihi eserlerde bile buğday, üzüm gibi resimleri görmek mümkün.

Anadolu'nun bereketli toprakları sadece arıların değil, alının teriyle toprağı işleyen çiftçimizin de yuvası, vatanı. Yazın kavurucu sıcaklığında altın sarısına dönen buğday başakları, rüzgârda bir deniz gibi dalgalanarak yaklaşan bereketin habercisi oluyor her sonbaharda. Büyük emeklerle yetiştirilen ürünler yine büyük emeklerle hasat ediliyor.

Peteklerden süzülen ballardan, ambarları dolduran altın sarısı buğdaylara kadar bu topraklar; sabrın, emeğin ve doğanın cömertliğinin hikâyesini anlatmaya devam ediyor.

Fotoğraf: AA

Fotoğraflar: Kaan Kutlu

Ailecek, hep birlikte

TRT çalışanları ve aileleri, “TRT Aile, Hep Birlikte” etkinliğinde bir araya geldi. Gün boyunca geleneksel oyunlardan dijital deneyimlere, yaratıcı atölyelerden sahne gösterilerine uzanan dopdolu program; çocukların neşesi, ailelerin sohbeti ve müziğin coşkusuyla TRT ailesine unutulmayacak bir gün yaşattı.

İnsan hayatının neredeyse üçte biri çalışmakla geçiyor. Ortalama 30 yıl insan hayatı için önemli bir süre. Sabahtan akşama kadar aynı ortamı paylaştığımız, birlikte yediğimiz, içtiğimiz mesai arkadaşlarımızı ailemizden bile daha çok görüyoruz neredeyse. Yoğun bir çalışma temposu içinde günleri günlere ekliyoruz. Yetiştirilmesi gereken işler, girilmesi gereken toplantılar, yazılması gereken e-postalar derken koca bir günü ve sonunda yılları deviriyoruz. Bu çalışma temposu içinde insan zaman zaman keyifli bir mola vermek, motivasyonunu artırmak ve güzel bir enerji yakalamak istiyor. Çalışma arkadaşlarımızla keyifli vakitlerde de birlikte olabilmek, güzel bağlar kurabilmek, birlikte gülebilmek ve belki de en önemlisi kendimize zaman ayırmak hem yaptığımız işe yansıyor

hem de çalışma arkadaşlarımızla ilişkilerimizi güçlendiriyor. TRT çalışanları da bu kez, aileleriyle birlikte, mesai telaşından uzak, keyifli ve unutulmayacak bir gün geçirmek için bir araya geldi. “TRT Aile, Hep Birlikte” etkinliği; çocukların neşesi, ailelerin sohbeti, oyunların heyecanı ve müziğin enerjisiyle TRT ailesine sıcak bir buluşma yaşattı. Gün boyunca farklı yaş gruplarına hitap eden birbirinden renkli etkinlikler düzenlendi. Kimi zaman çocukluğun en güzel oyunları yeniden hayat buldu, kimi zaman dijital dünyanın heyecanı yaşandı. Atölyelerde yaratıcılık ön plana çıkarken, konserlerle günün coşkusu doruğa ulaştı.

Çocukluğumuzun oyunları

Etkinliğin en samimi duraklarından biri geleneksel oyun alanları oldu. Bugünün

çocukları için yeni, yetişkinler için ise nostaljik olan bu oyunlar, kuşaklar arasında güzel bir köprü kurdu. Bir zamanlar sokaklarda oynanan oyunlar, bu kez aileleriyle birlikte keyifli bir gün geçiren çocukların neşesine karıştı. Kaşıkla yumurta taşıma, ip atlama, seksek ve halat çekme gibi oyunlar hem çocukları hem de onları izleyen büyükleri geçmişi güzel günlerine götürdü. Okçuluk etkinliği ise katılımcılara farklı bir deneyim yaşattı. Bir yanda yumurtayı düşürmeden bitiş çizgisine ulaşmaya çalışanlar, diğer yanda halat çekmenin tatlı rekabetine kendini kaptıranlar vardı. Geleneksel oyunların en güzel yanı belki de bu! Ekranlardan uzaklaşıp birlikte oynamanın, yarışmanın ve eğlenmenin ne kadar güzel olduğunu bir kez daha hatırlamak...

TRT çalışanları bu kez, aileleriyle birlikte mesai telaşından uzak, keyifli ve unutulmayacak bir gün geçirmek için bir araya geldi. “TRT Aile, Hep Birlikte” etkinliği; çocukların neşesi, ailelerin sohbeti, oyunların heyecanı ve müziğin enerjisiyle TRT ailesine sıcak bir buluşma yaşattı.

Dijital dünyada heyecan başka Etkinlik alanında geleneksel oyunlar kadar dijital deneyimler de ilgi gördü. Araba yarışı, paraşüt ve snowboard simülasyonları, atari, bisiklet yarışı ve PlayStation alanları özellikle gençlerin ve teknoloji meraklılarının uğrak noktaları arasında yer aldı. Sanal dünyada yarışanlar, gerçek dünyada da arkadaşlarıyla kıyasıya bir rekabete girdi. Kimi araba yarışında en hızlı turu atmaya çalıştı, kimi snowboard simülasyonunda yeteneklerini sınamadı. Atari alanı ise nostalji sevenler için ayrı bir anlam taşıdı. Böylece etkinlik, bir yandan çocukluğumuzun oyunlarını yaşatırken diğer yandan bugünün teknolojik dünyasına kapı araladı.

Rekabetin en eğlenceli hâli İnteraktif oyun alanları da gün boyunca hareketliydi. Langırt ve air hockey ile başlayan mücadele, corn hole, plinko, dev Jenga ve halka atma gibi oyunlarla devam etti. Futbol dart ve pas refleksi oyunları ise sporla eğlenceyi bir araya getirdi. Dev Jenga'da taşlar birer birer çekilirken heyecan giderek arttı. Langırt masalarının başında takımlar kurulurken, futbol dart ve pas refleksi alanlarında katılımcılar hem becerilerini hem de reflekslerini test etti. Oyunlarda kazanan olmak kadar birlikte oynamanın keyfi de önemliydi. Çünkü günün sonunda skor tabelasından çok, paylaşılan anlar akılda kaldı.

Etkinliğe katılan TRT çalışanları ve aileleri keyifli bir gün geçirdi

TRT ailesi unutulmayacak bir gün yaşadı

Eğlenceli anlar, birlik ve beraberlikle pekişti

“TRT Aile, Hep Birlikte” etkinliğimizde mesai arkadaşlarımız ve kıymetli aileleriyle buluşarak anlamlı bir gün geçirdik. Bu buluşmanın birlik ve beraberliğimizi pekiştirmesini, muhabbetimizi artırmasını ve hafızalarımızda güzel bir hatıra olarak yer edinmesini temenni ediyorum.”

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
TRT Genel Müdürü

Hayal gücü renkleniyor

Etkinliğin en renkli bölümlerinden biri de atölyelerdi. Tişört boyama, cam boyama, takı tasarımı, ebru sanatı, el baskısı, çerçeve yapımı ve magnet boyama atölyeleri katılımcılara kendi elleriyle bir şeyler üretme fırsatı sundu. Çocukların rengârenk boyalarla hazırladığı tasarımlar; bir tişört, bir magnet, bir çerçeve ya da ebru çalışması geçirilen güzel günün küçük ama anlamlı bir hatırasına dönüştü.

Şişme oyun alanları, resim tamamlama etkinlikleri ve çeşitli aktiviteler de özellikle çocukların enerjilerini doyasıya atabilecekleri alanlar sundu. Günün eğlence dolu anlarına sihirbazlık ve jonglör gösterisi ile bubble show da eşlik etti. Sihirbazın birbirinden şaşırtıcı gösterileri çocukları olduğu kadar büyükleri de eğlendirirken, rengârenk baloncuklar çocukların yüzlerinde kocaman gülümsemeler bıraktı. Gün boyunca devam eden etkinliklerin arasındaki yemek ve ikramlar da katılımcıların keyifli mola durakları oldu.

Müziğin birleştirici gücü

TRT sanatçıları Uğur Önür, Umut Sülünoğlu, Özgür Eren ve Mustafa Kemal Şimşek de bu güzel güne unutulmaz eserlerle eşlik etti. Hayatı paylaşmak, hafta sonu keyfini hep birlikte yaşamak için “İçimizden Geldiği Gibi” programıyla hafta sonları TRT FM’de dinleyicilerle buluşan Soner Arica konseriyle birlikte katılımcılar müziğin ritminde buluştu. Günün sonunda geriye yalnızca güzel görüntüler değil, birlikte söylenen şarkıların ve paylaşılan

"TRT Aile, Hep Birlikte" etkinliğine TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı da katıldı

Çocuklar boyama etkinliğinde yeteneklerini sergiledi

Sanatçı Soner Arica, verdiği konser ile seyircilere keyifli anlar yaşattı

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, güzel bir gün geçiren çocukların mutluluğunu paylaştı

Okul öncesi strese karşı sihirbaz şovu

Etkinlikte gerçekleşen yarışmalar büyük heyecan yarattı

Bazı etkinlikler takvimde yalnızca bir gün olarak kalmaz. İnsanların hafızasında yer eder, ortak bir hatıraya dönüşür. “TRT Aile, Hep Birlikte” de TRT ailesi için böyle bir gün oldu.

mutluluğun sıcaklığı kaldı. Sahnede 1000'e yakın kişinin katılımıyla TRT ile ilgili soruların sorulduğu ödüllü bilgi yarışması Kahoot düzenlendi.

“Birlik ve beraberliğimizi pekiştirsin”

TRT yönetimi, çalışanları ve ailelerinin katılımıyla gerçekleşen etkinlik, kurum içindeki birlik ve beraberlik duygusunun güçlendirilmesine de vesile oldu. TRT Genel Müdürü Mehmet Zahid Sobacı, “TRT Aile, Hep Birlikte” etkinliğinde mesai arkadaşları ve kıymetli aileleriyle buluşarak anlamlı bir gün geçirdiklerini belirterek, “Bu buluşmanın birlik ve beraberliğimizi pekiştirmesini, muhabbetimizi artırmasını ve hafızalarımızda güzel bir hatıra olarak yer edinmesini temenni ediyorum.” sözleriyle de kocaman TRT ailesini sevgiyle selamladı.

Hep birlikte...

Birlikte oynanan oyunlarda, çocukların heyecanında, ailelerin sohbetlerinde, atölyelerde ortaya çıkan rengârenk çalışmalarda, konser sırasında hep birlikte söylenen şarkılarda aynı duygu vardı: Birlikte olmak.

Yoğun çalışma temposuna kısa bir ara verip ailelerle, mesai arkadaşlarımızla ve sevdiklerimizle aynı ortamda buluşmak; günlük hayatın koşturmacası içinde belki de farkına varamadığımız bağları yeniden hatırlamak için güzel bir fırsattı.

Bazı etkinlikler takvimde yalnızca bir gün olarak kalmaz. İnsanların hafızasında yer eder, ortak bir hatıraya dönüşür. “TRT Aile, Hep Birlikte” de TRT ailesi için böyle bir gün oldu.

Yaşadığımız anların toplamıdır hayat. Bu anları ne kadar keyifle ve huzurla geçirirsek bir ömrü o kadar güzel yaşamış sayıyoruz. Bu güzel anlara bir yenisini ekleyen Genel Müdüremize ve emeği geçen herkese teşekkür ederiz...

Okuryazarlığın 60 yıllık yolculuğu

Her yıl 8 Eylül'de kutlanan Uluslararası Okuryazarlık Günü, 2026'da 60. yılına ulaştı. Dünyada eğitim ve okuryazarlık alanında önemli ilerlemeler sağlanmasına rağmen yüz milyonlarca insan hâlâ temel okuma ve yazma becerilerinden yoksun. Dijitalleşmeyle birlikte okuryazarlığın anlamı da giderek genişliyor.

Okuyabilmek ve yazabilmek, çoğu insan için günlük hayatın doğal bir parçası. Bir yön tabelasını anlamak, bir formu doldurmak, çocuğun okulundan gelen duyuruyu okumak, bir sözleşmenin içeriğini kavramak, haberlere ulaşmak ya da

düşüncelerini yazılı olarak ifade etmek... Tüm bunların temelinde okuryazarlık bulunuyor. Bu yüzden okuryazarlık, UNESCO tarafından temel bir insan hakkı olarak kabul ediliyor. Eğitim, çalışma hayatı, sağlık hizmetleri ve toplumsal yaşama katılım gibi pek çok alanla doğrudan ilişkili olan bu beceri, bireyin kendi hayatı

üzerinde söz sahibi olabilmesinin de önemli araçlarından biri.

8 Eylül'ün hikâyesi

UNESCO, 1966 yılında aldığı kararla 8 Eylül'ü Uluslararası Okuryazarlık Günü ilan etti. İlk kutlama 1967'de gerçekleştirildi. O tarihten bu yana 8 Eylül, okuryazarlığın bireyler ve

UNESCO tarafından kabul edilen 8 Eylül Uluslararası Okuma Yazma Günü, herkesin okuma yazma öğrenme hakkını hatırlatıyor

toplumlar açısından taşıdığı önemi dünya gündemine taşıyor. 2026 ise bu yolculukta özel bir yıl. Uluslararası Okuryazarlık Günü, 60. yılını "İnsanlar, gezegen ve refah için okuryazarlık" temasıyla kutluyor. Bu yılın programları, son 60 yılda kaydedilen ilerlemeyi değerlendirmenin yanı sıra günümüzde ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara da dikkat çekiyor. Dünya genelinde eğitime erişim genişledi, yetişkinlere yönelik okuryazarlık programları arttı ve milyonlarca insan temel eğitim imkânlarına kavuştu. Ancak mevcut veriler, alınması gereken çok daha önemli bir mesafe bulunduğunu gösteriyor.

739 milyon insan temel becerilerden yoksun

2024 yılı verilerine göre dünya genelinde en az 739 milyon genç ve yetişkin, temel okuryazarlık becerilerine sahip değil. Çocuklar açısından bakıldığında da tablo dikkat çekici. Her 10 çocuktan yaklaşık 4'ü okumada asgari yeterlilik düzeyine

Dünya genelinde en az 739 milyon genç ve yetişkin, temel okuryazarlık becerilerinden yoksun. Dünyadaki her 10 çocuktan yaklaşık 4'ü, okumada asgari yeterlilik düzeyine ulaşamıyor.

hizmetlerden yararlanmaya kadar pek çok alanda daha fazla güçlük yaşayabiliyor. Bu nedenle okuryazarlık meselesi, toplumların sosyal ve ekonomik kalkınmasıyla yakından bağlantılı bir konu olarak önemini koruyor.

Bugün okuryazar olmak ne anlama geliyor?

60 yıl önce okuryazarlığın temel hedefi insanların okuyup yazabilmesini sağlamaktı. Bugün bu temel becerilerin yanına yeni ihtiyaçlar eklendi. Günlük hayatın önemli bir bölümü dijital ortamlarda geçiyor. İnsanlar her gün haber siteleri, sosyal medya platformları, mesajlaşma uygulamaları ve yapay zekâ üzerinden büyük miktarda bilgiyle karşılaşılıyor. Bu ortamda okuduğunu anlamak, bilginin kaynağını değerlendirmek, doğru ve yanlış içerikleri ayırt edebilmek ve karşılaşılan bilgiyi bilinçli biçimde kullanmak giderek daha önemli hâle geliyor. Dijital çağın okuryazarlığı böylece okumayı, anlamayı, yorumlamayı ve sorgulamayı birlikte kapsıyor. Teknolojinin bilgiye erişimi kolaylaştırması büyük fırsatlar sunarken, bilgi kirliliği ve yanlış içerikler de yeni sorunları beraberinde getiriyor. Güçlü bir

Her kitap, okurunu farklı hayatlarla ve yeni düşüncelerle buluşturuyor

okuryazarlık kültürü, insanların bu yoğun bilgi akışı içinde daha bilinçli hareket edebilmesinin temel araçlarından biri olarak öne çıkıyor.

UNESCO tarafından 1966'da ilan edilen Uluslararası Okuryazarlık Günü, ilk kez 8 Eylül 1967'de kutlandı. 2026 ise bu yolculukta özel bir yıl. Uluslararası Okuryazarlık Günü, 60. yılını "İnsanlar, gezegen ve refah için okuryazarlık" temasıyla kutluyor.

Buluşma noktası Meksika

UNESCO, Uluslararası Okuryazarlık Günü'nün 60. yılı kapsamında Meksika Hükümeti ile birlikte 8 - 9 Eylül 2026 tarihlerinde Meksika'da küresel bir etkinlik gerçekleştirdi. Programda dünyanın farklı bölgelerinden uzmanlar, politika yapımcılar ve okuryazarlık alanında çalışan kurumların temsilcileri bir araya geldi. Son yıllarda elde edilen kazanımların yanı sıra geleceğin eğitim politikaları ve yeni okuryazarlık ihtiyaçları ele alındı. Etkinlik kapsamında dünyanın farklı ülkelerindeki başarılı projelerin ödüllendirildiği UNESCO Uluslararası Okuryazarlık Ödüülleri de sahiplerini buldu. Meksika'daki program İngilizce, Fransızca ve İspanyolca olarak çevrim içi de takip edildi.

Bir kelimeyle başlayan yolculuk

Uluslararası Okuryazarlık Günü'nün 60. yılı, dünyada eğitim konusunda ulaşılan noktayı yeniden değerlendirmek için önemli bir fırsat sunuyor. 1967'den bugüne teknoloji, eğitim sistemleri ve bilgiye ulaşma yöntemleri büyük ölçüde değişti. Okuryazarlığın kapsamı da bu dönüşümle birlikte genişledi. Bugünün dünyasında amaç, insanların okuduğunu anlayabilmesi, bilgiyi değerlendirebilmesi, sorgulayabilmesi ve öğrendiklerini hayatına aktarabilmesi. Çünkü harflerle başlayan öğrenme yolculuğu, insanın bilgiye, haklarına ve yeni imkânlarla ulaşmasını sağlıyor.

Okuma alışkanlığı, öğrenme merakını her yaşta canlı tutuyor

Okuma yazma becerisi, bilgiye ulaşmanın ve kendini ifade etmenin kapılarını açıyor

Rakamlarla okuryazarlık

60 yıl - Uluslararası Okuryazarlık Günü 2026'da 60. yılını kutluyor.

739 milyon - Temel okuryazarlık becerilerinden yoksun genç ve yetişkinlerin sayısı.

Her 10 çocuktan 4'ü - Okumada asgari yeterlilik seviyesine ulaşamadı.

272 milyon - 2023 yılında dünya genelinde okul dışında kalan çocuk ve ergenlerin sayısı.

8-9 Eylül 2026 - UNESCO'nun Meksika'da gerçekleştirdiği 60. yıl küresel buluşmasının tarihi.

2026 Teması - "İnsanlar, gezegen ve refah için okuryazarlık"

tabii orijinal dizisi

MUHABİR

Fotoğraflar: Meral Ünsal

Türkçemizin izinde

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde başlayan dil devrimi, Dil Bayramı ile her yıl 26 Eylül tarihinde kutlanıyor. Biz de dilimizin zengin hediyelerinin tadını çıkarırken bu yılki bayramı Ankara'daki Kelime Müzesi'ni gezerek kutlamak istedik. Müze, ziyaretçilerine kelimelerin kökenini ve hikâyelerini ilgi çekici sunumlarla keşfetme fırsatı veriyor.

Kadim, lal, vicdan, gönül, sevdâ, hazan, efsun, sıla... Dilimizin geniş coğrafyasından ilk aklımıza geliveren, bazıları gerçekten bizi çok etkileyen kelimeler... Öyle ki, söyleniş mi, yoksa taşıdığı anlam mı belki ikisi birden; kimini bir şiire dönüştürür, kiminin sorumluluğunu omuzlarına yükler, kimi elimizden tutup hayal dünyasında gezdirir bizi. Kelimelerimiz; dünyayı nasıl gördüğümüzün ve kim olduğumuzun aynası, bizi biz yapan, kıymetli hazinelerimiz. Bir tek kelimeyi bile

unuttuğumuzda düştüğümüz çaresizliği hatırlayın. Kimi zaman da yanlış yerde kullandığımız bir kelimenin bizi nasıl da zor duruma düşürdüğünü... Doğrusu kelimeler varken bile iletişim bu kadar zorken, kelimeler olmasaydı ne olurdu varın siz düşünün. İşte bu yüzden popüler tarihçi ve yazar Yuval Noah Harari dilin kullanımı ve gelişimini, insan türünün dünyayı ele geçirmesini sağlayan en büyük kırılma noktası olarak görür. Bugün geldiğimiz noktada ise bambaşka bir kırılma noktası yaşanıyor ve hayatımıza hızla nüfuz eden yapay zekâ kimi zaman

kendine ait bir dil oluşturuyor. İletişimin hızlanmasını sağlayan olanaklar yanında sosyal medya gibi "içi seni, dışı beni yakar" türünden gelişmeler de dilleri, dilimizi tehdit ediyor diye düşünüyoruz. O hâlde şimdi her zamankinden daha çok ve daha hızlı bir şekilde dilimize sahip çıkmak boynumuzun borcu.

Dil Bayramı

Her yıl 26 Eylül günü ülkemizde Dil Bayramı olarak kutlanıyor. Hatırlanacağı gibi, Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde, Türk dilini yabancı dillerin

Yazının en başında aklımıza gelen kelimeleri sıralamış ve aralarında en çok sevdiklerimiz olduğunu belirtmiştik. Sahi sizin en sevdiğiniz kelimeler neler? Hiç düşündünüz mü?

boyunduruğundan kurtarmak ve kendi öz benliğine kavuşturmak amacıyla 26 Eylül 1932 tarihinde I. Türk Dili Kurultayı toplanmıştı. Atatürk dönemi Türk Dili Kurultayları, 1932 ile 1936 yılları arasında Dolmabahçe Sarayı'nda toplanarak Türkçenin modern bir devlet, bilim ve sanat dili hâline gelmesinde belirleyici olan önemli kararlar almıştı. Mustafa Kemal Atatürk'ün de bizzat katılarak yön verdiği bu kurultaylar sayesinde dilde sadeleşme, derleme çalışmaları ve terim türetme faaliyetleri kurumsal bir nitelik kazanmıştı. İşte ilk kurultayın başlangıç tarihi olan 26 Eylül, her yıl Türkçenin bağımsızlığını, gelişimini ve zenginliğini kutlamak amacıyla Dil Bayramı olarak çeşitli etkinliklere sahne oluyor. Biz de Dil Bayramı'nı kendimizce kutlamak istedik. Bu ayki "Bir Mekân, Bir İnsan" köşemizde sizlerle "Kelime Müzesi"ni gezmek için Ankara'da Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin hemen karşısında yer alan müzeye gittik. Kelimelerimizin, dilimizin hayatımızdaki yerini bir de Kelime Müzesi'nin penceresinden görmek iyi geldi.

Kentin geçmişinden izler

Üç katta düzenlenmiş mekânda kimi tanıdık kimi de uzun zamandır aklınızdan çıkmış kelimeler ve deyimler karşılıyor ziyaretçileri. Üç kat dedik ama öyle geniş alanlar düşünmeyin. Zaten burası eskiden tiftik ve zahire deposu olarak kullanılan bir binadan dönüştürülmüş. Bu bölgeyi ve bu bölgede açılmış her mekânı özel kılan temel şey de bu bizce. Yani o binaların yaşanmışlıkları zaten başlı başına kentin geçmişini fısıldıyor ilk elden. Bu arada unutmadan ekleyelim, eserin altında daha önce de Anne Müzesi'nde karşımıza çıkan Şermin Yaşar imzası var. Biz en üst kattan başladık gezmeye. İlgi çekici sergileme metotlarıyla kimi kelimelerin ortaya çıkış hikâyesi veya doğru yazılışı sunulmuş. Örneğin iki şişe ilmek ilmek örülmüş bir örgü kelimenin doğru yazılışının "ilmik" değil "ilmek"

Müzede kelimeler farklı objelerle dikkat çekici biçimde kullanılmış

olduğunu hatırlatıyor. Yeniden hayata döndürülerek "metruk" olmaktan kurtarılmış bu binada, metruk bir bina maketiyle kelimenin altı çiziliyor örneğin. Keşke hiçbir bina metruk olmak zorunda kalmasa diye düşündürüyor.

İyi ki...

Bir sürü kâğıt gemi modellemesinin ortasında temsil edilen Sait Faik

Abasıyanık'ın kelimelerle ördüğü ve iyi ki edebiyat var dedirten pek çok eserinden bir minik alıntı karşılıyor yine: "Bazı akşam üstleri, oturur / Hikâyeler yazardım, deli gibi! / Ben hikâye yazarken / Kafamdaki insanlar / Balığa çıkarlardı. / Kadınlar, kahve cezvelerini ısıtan, / Mavi ışıklı ispiroto lambalarını yakarlardı." Köşede bir atıklarınca modellemesi çocukluğun unutulmuş köşe başlarından

"Şehadet şerbeti içmek" deyiminin öyküsü bu matara ile anlatılıyor

"Kerevet" sunumu, duvardaki pullarda kelimelerin yazımları en ilginç bölümlerden

"Atlıkarınca" kelimesiyle çocukluk yıllarına bir dönüş mümkün

Kelime Müzesi eskiden tiftik ve zahire deposu olarak kullanılan bir binadan dönüştürülmüş. Bu bölgeyi ve bu bölgede açılmış her mekânı özel kılan temel şey de bu bizce. Yani o binaların yaşanmışlıkları zaten başlı başına kentin geçmişini fısıldıyor ilk elden.

çıkıp selam veriyor. Peki neden atlıkarınca denmiş? Doğrusu biz de hiç düşünmemiştik, duvardaki açıklamadan öğreniyoruz. Ama sürprizi kaçmasın burada söylemeyelim. "Bereket", "tarım", "darısı başına" ve "kültür" kelimelerini ortak noktada buluşturan buğdaylarla örülü tasarım da bu katın belki de en "Anadolu" düzenlemesi. Anadolu demek bereket demek, tarım demek, kültür demek çünkü. Öte yandan Gürbüz Doğan Ekşioğlu'nun eserinde "yalnızlık" kelimesi kader olmaktan çıkıyor ve bir yerde yalnızlığı gidermek mümkün oluyor gibi görünüyor. Ah o "gazlı bez" sözünün nereden geldiğini öğrendiğimiz an. İllaki yüreğimiz

parça parça oluyor ve dünyanın tüm gazlı bezleri bir araya gelse yüklerden sızan acıya çare olamaz gibi geliyor. Gazlı bez meğerse Gazze'nin incecik tülben bezine verilen admış ve zamanla bu söz öbeğine dönüşmüş. Her şey her şeye dönüşebiliyor ama insanın insana zulmü ne yazık ki tarih boyunca sürüyor.

Kelimenizi nasıl yazdınız?

Müzenin duvarında minik pullardan yapılmış "O öyle değil böyle" yazısı dikkat çekici büyüklükte tasarlanmış. Yanına yaklaştığımızda bu büyük yazıyı oluşturan her bir pulun bir kelimenin doğru ve yanlış yazılışını gösterdiğini fark ediyoruz. Ah keşke, bu tür örnekler şehrin ortak alanlarına da yapılsa... Metrolar, otobüsler, parklar kelimelerimizi doğru öğrenmemiz için birer dersliğe dönüşse. Belki o zaman kimse "herkes" kelimesini yazarken sonuna yanlışlıkla z harfini koymaz. "Yalnız" kelimesini yazarken de ikinci ve üçüncü harfin yerlerini değiştirmez. Yanlışlarını özellikle yazmıyoruz burada. Hepimiz, dilimizin tüm inceliklerini bilmeye, korumaya özen göstersek eminiz iletişim kurma biçimimiz de çok farklı bir seviyeye evrilir. "Kerevet" kelimesi ise müzede her bir harf bir puf olacak şekilde tasarlanmış. Kerevete çıkamıyorsunuz ama kerevetin harflerinden birine oturabiliyorsunuz. Oraya oturup

müzenin geri kalanına ortadaki kocaman dünyaya, duvarlardaki söz öbeklerine bakabiliyor, zihninizden dilediğinizce kelime geçirerek söz varlığımız, dilimiz üzerine düşünebiliyorsunuz. Bazı objelerden bahsetmeden geçiyoruz çünkü bunların arasından seçtiklerimizi zaten sayfalarımızda fotoğraf olarak göreceksiniz. İsterseniz abıhayat sunumundan bahsedelim. Müzede hemen "Mustafa Kemal Atatürk'ün dilimize kazandırdığı geometri terimlerinden bazıları" bölümünün yanında sergileniyor. Onun sayesinde ülkemizin abıhayat suyu içmesine bir atf mı yoksa biz mi öyle yorumladık bilmiyoruz. Ama terimlere bakınca bir kez daha bu büyük dehanın önünde saygıyla eğilmek geçiyor içimizden. Dilimize birbirinden güzel pek çok kelime kazandırdığı için değil elbette sadece. O bizim atamız. Zaten hemen orada bu kelimeyi de aynadaki yansımasıyla görüyorsunuz: Ata. Yeni harflere ve millet mekteplerine ayrılan bölüm de zaten dilimizin bugünkü o şiirsel okunuşu kadar yazılışının da onun eseri olduğuna şükrettiğimiz anları anımsatıyor.

Şehadet şerbeti

Güzele neden güzel dendiği, gökkuşağının birbirinden farklı pek çok ismi, zamanı ayırdığımız ve belki de sadece Türkçede

Müzenin bir duvarı bloklar ve şeritlerle kelimelere ayrılmış

"Gazlı bez" sözünün nereden geldiğini öğrendiğimiz an. İllaki yüreğimiz parça parça oluyor ve dünyanın tüm gazlı bezleri bir araya gelse yüreklerden sızan acıya çare olamaz gibi geliyor. Gazlı bez meğerse Gazze'nin incecik tülben bezine verilen admış ve zamanla bu söz öbeğine dönüşmüş. Her şey her şeye dönüşebiliyor ama insanın insana zulmü ne yazık ki tarih boyunca sürüyor.

kullanılan söyleyişler de duvarlarda bizi bekliyor. Okka ne demek şekliyle görüyorsunuz veya fal taşı nasıl bir şey, deyim nasıl oluşmuş? Küplere binen kim? Bunları da biz söylemeyelim ve yolunuz düşerse sizler kendiniz deneyimleyin. Duvarlara gizlenmiş raflar ve şeritlerde neler var bir bakın? Müzeyi gezmeyi en çok etkilediğimiz bölümle bitirelim: "Şehadet şerbeti içmek." Bir mataranın altında bunlar yazıyor:

"Osmanlı'da savaş sırasında ağır yaralanan ve kurtulma ümidi olmayan askerlere burada örneğini görmüş olduğunuz tabip mataralarından son bir kez zezem suyu içirilir, buna da 'şehadet şerbeti içmek' denirdi."

Türkçemiz bayrağımız

Türkçemiz, köklü tarihi ve zengin yapısıyla bizim en güzel söz dağarcığımız ve kimliğimiz. Dilimiz, sadece bir iletişim aracı değil; kültürümüzü, duygularımızı, tarihimizi ve düşünce dünyamızı nesilden nesile aktaran en değerli mirasımız aynı zamanda. Tıpkı az önce verdiğimiz örnek gibi: "Şehadet şerbeti içmek" dendiğinde aklımıza gelenler gibi... Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın "Türkçem, benim ses bayrağım" cümlesi, dilimizin bağımsızlığımız ve benliğimiz için ne kadar önemli olduğunu en güzel şekilde özetler. Türkçe; atasözleriyle derin bir bilgelik sunar, deyimleriyle anlatımı anlatılmaz bir şekilde renklendirir, şiirsel yapısıyla da kalplere dokunur. Üstelik başka dillerden gelmiş ve zamanla dilimize yerleşmiş kelimelere de ev sahipliği yapar, dışlamaz. Bu güzel söz dağarcığını korumak, doğru kullanmak ve gelecek kuşaklara en duru hâliyle aktarmak hepimizin ortak sorumluluğu. Eylül ayının tatlı esintisiyle, sonbahar güneşiyle, kadim Ankara sokaklarında

dolaşmak isterseniz, Kelime Müzesi'ni ama daha da öncesinde Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ni aynı güne sığdırabilirsiniz. Böylece bu topraklardan gelip geçen uygarlıkları, onların bıraktığı eserleri görebilirsiniz. Onların dilleri, kelimeleri, yazıları bir müzenin duvarlarında sadece görülmeyi bekliyor. Oysa bizim dilimiz bir müzeye konu olsa bile hayatın tam ortasında yaşıyor ve bizleri çok güçlü bir şekilde birbirimize ve kültürümüze bağlıyor.

Abı hayat var mı gerçekten?

Dünyanın en güzel kelimesi

Dil öğrenme platformu Babel'in düzenlediği uluslararası değerlendirmede dünyanın en güzel kelimesi olarak, Yeni Zelanda yerli halkının Maori dilindeki "kaitiakitanga" seçildi.

İnsanı diğer canlılardan ayıran, bilinçliliğin en temel unsurlarından biridir dil. Ve zihinsel dünyamızı kullandığımız o dildeki kelimelerle kurarız. Adlandırır, anlamlandırırız. Ortak bir gerçeklik yaratır, aktarırız. Kiminin sesine, kiminin anlamına takılıp gideriz... Sigmund Freud şöyle der: "Başlangıçta kelimelerle büyü aynı şeydi ve hatta kelimeler, bugün de aynı sihirli gücü sürdürmektedir. Kelimeler aracılığıyla herhangi birini dünyanın en mutlu ya da en kederli insanı hâline getirebiliriz. Öğretmen öğrencilerine en değerli bilgileri kelimeler aracılığıyla aktarır. Hatibin izleyenlerini sürükleyip götürmesi kelimelerle mümkündür. Her zaman ve her yerde kararlarımızı, yargılarımızı, inançlarımızı belirleyen ve etkileyen yine o kelimelerdir." O kelime, günü gelir ne çok anlam barındırır içinde; o kelime, günü gelir ne çok anlatılamayanı sığdırır özüne.

Kelimelerin büyüsü değişmedi. Dünya üzerinde yedi binin üzerinde dilin konuşulduğu düşünülüyor. Bunların yarıya yakını yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Nüfusun neredeyse yarısı en büyük 20 dilin etrafında toplanmış. Hepimiz aynı dili konuşmasak da, aynı yazıyı kullanmasak da bizi ortak noktada buluşturan bir şey var. "Konuşulan kelimeler zihinsel deneyimlerimizin, yazılı kelimeler ise konuşulan kelimelerin sembolleridir. Dünya üzerindeki tüm insanlar aynı yazıyı kullanmadıkları için konuştukları dilin ses özellikleri de aynı değildir fakat tüm bunlarla sembolize edilen zihinsel deneyimlerimiz herkes için aynı şekilde resimler ve şekilleri içermekte, resimler ve şekillerle oluşmaktadır." diyor Yunan filozofu Aristo. Bu ortak paydayı görünür kılan, dünyanın öbür ucunda, yok olmaya yüz tutmuş da olsa bir dilin mirası olan, duyduğumuzda

ya da okuduğumuzda bizi aynı zihinsel imgede buluşturan bir kelime seçildi...

Koruyuculuk ve emanet bilinci
Dil öğrenme platformu Babel'in düzenlediği uluslararası değerlendirmede ilk defa dünyanın en güzel kelimesi seçildi. Sosyal ağlardaki ve dil forumlarındaki binlerce dil tartışması analiz edilerek insanların özellikle güzel, etkileyici veya benzersiz bulunduğu kelimeler derlendi, dil ve kültür uzmanlarının önerileriyle birlikte 75 dilden 223 kelime seçildi. Dilbilimciler, yazarlar ve kültür alanında çalışan isimlerden oluşan uluslararası jüri tarafından birbirinden bağımsız olarak değerlendirilen kelimeler puanlanarak 15 kelimelik resmî bir liste oluşturuldu. Final turunda yeniden değerlendirilen kelimelerin bu kez yalnızca kulağa nasıl geldiklerine değil; anlamlarına, dilsel özelliklerine ve kültürel karşılıklarına da bakıldı.

Tarihi binlerce yıl öncesine dayanan, gerçek bir "ulusal dil" niteliği taşıyan Türkçemizden de ay ışığının su yüzeyinde oluşturduğu gümüşü parıltı anlamındaki "yakamoz" kelimesi ilk 15 kelimelik final listesinde yer aldı.

Bazı kelimeler anlamı bilinmeden bile ritmi, sesleri veya vurgusuyla etkileyici bulundu. Bazıları başka dillerde birkaç kelimeyle anlatılabilecek insani bir deneyimi tek sözcükte topladığı için dikkat çekti. Kelimelerin belirli bir kültüre, tarihe veya yaşam biçimine özgü bakış açıları taşıması da değerlendirmede önem kazandı. Bunun yanında aidiyet, bağlılık, yuva, değişim ve özlem gibi günümüzde birçok insanın düşündüğü konularla kurdıkları bağ da göz önünde bulunduruldu. Son aşamada ise ses yapısı, anlam derinliği, nadirlik ve kültürel önem kriterlerine göre kazanan belirlendi. Yeni Zelanda'nın yerli halkı 'Maori'lerin dilindeki "kaitiakitanga" dünyanın en güzel kelimesi seçildi. Kaitiaki bir koruyucu; kaitiakitanga ise bu koruyuculuğun - kara, deniz ve gökyüzünün- uygulaması. Doğayı, toprağı ve suyu gelecek nesiller adına koruma ve özen gösterme sorumluluğu anlamına gelen kelime sahip olmayı değil, doğanın bir parçası olarak emanete sahip çıkmayı anlatıyor. Kelime, hem ses yapısıyla hem de tek sözcüğe sığdırdığı anlam bütünlüğüyle bu ünvanı hak etti.

Çevreye ve birbirimize karşı sorumluyuz

Babel için kelimenin öne çıkma sebebi, hem kendine özgü telaffuzu hem de tek bir sözcükte taşıdığı çok katmanlı anlamdan kaynaklanıyor. Platform, açıklamasında bunu şöyle ifade ediyor: "Kaitiakitanga; kendine özgü sesi, derin anlamı ve birçok dilde doğrudan karşılığı bulunmayan bir kavramı ifade etmesiyle olağanüstü bir kelime. Aynı zamanda çağımızın en önemli konularından biri olan çevreyi gelecek kuşaklar için koruma sorumluluğunu yansıtıyor. Dilin karmaşık değerleri tek bir kelimeyle ifade edebilme gücünü gösteriyor." Babel'in dil uzmanlarından Esteban Touma Portilla ise iklim değişikliğinin etkilerinin giderek

Dünya üzerinde sayısız lisanla insanlar kendilerini anlatıyor

daha fazla hissedildiği günümüzde bu kavramın küresel ölçekte anlam kazandığını söyleyerek, "İnsanlar iklim değişikliğinin sonuçlarını yaşarken kaitiakitanga bize, çevreye ve birbirimize karşı sorumluluğumuzu hatırlatıyor." dedi. Seçilen kelimenin tekrarlanan ses yapısıyla gezegenin doğal döngülerini hissettirmesi ve iklim krizinin yaşandığı günümüzde evrensel bir ihtiyaca karşılık gelmesi de platformun karar vermesinde belirleyici olmuş. Babel dil platformuna göre özellikle azınlık veya yok olma tehlikesi altındaki dillerde bulunan bazı kelimeler, başka dillerde tam karşılığı olmayan deneyim ve değerleri ifade ederek dünyaya farklı bakış açıları kazandırıyor. Kelime hazinemiz ne denli zenginse dünyayı bir o kadar derin ve detaylı görüyor, o kadar farklı açılardan algılayabiliyoruz. Tıpkı ünlü filozof Ludwig Wittgenstein'in dediği gibi: "Dilimin sınırları, dünyamın sınırlarıdır."

Yerel dillerden dünyanın en çok konuşulan dillerine

75 dilden 223 kelimenin değerlendirmeye alındığı ve son olarak 15 kelimenin seçildiği final listesinde, tarihi binlerce yıl öncesine dayanan, gerçek bir "ulusal dil" niteliği taşıyan Türkçemizden de, ay ışığının su yüzeyinde oluşturduğu gümüşü parıltı anlamındaki "yakamoz" kelimesi de yer alıyor. "Gecenin karanlığında denizin uykusunu bölen bu büyüleyici ışık parıltısı"nın dünyanın en güzel kelimeleri arasına girmesi ne güzel... Yerli halkların dillerinden en çok konuşulan dillere kadar geniş bir yelpazede farklı kriterlere göre seçilen diğer kelimeler ise şöyle: Yaghan dilinde "Mamihlapinatapai", iki kişinin çok istediği ama ikisinin de başlatmak istemediği bir şeyi diğerinin başlatmasını umarak karşılıklı bakışması anlamına geliyor. Galce dilinde "Hiraeth"; başka hiçbir dilde tam karşılığı olmayan, kaybedilen bir yurda,

geçmişe veya hiç var olmamış bir yere duyulan derin ve hüzünlü özlemi anlatıyor. Sadece fiziksel bir ev özlemi değil; aynı zamanda kaybedilen insanlara, yaşanmış anılara ya da hayali bir yuvaya duyulan ruhsal bir hasreti ifade ediyor. Yunancadan, hafif, yumuşak ve ferahlatıcı bir esinti anlamında "Zephyr" ve bir insanı çevreleyen kendine özgü etki, enerji veya atmosferi tanımlayan "Aura" yer alıyor. Japonca, insana her sabah yataktan kalkma motivasyonu veren yaşam amacı veya anlamıyla "Ikigai" ve kırık seramikleri altınla tamir etme ve kırık izlerini gururla sergileme sanatı olan "Kintsugi" kelimeleri de listede yer alıyor. Orta Çağ'da, Orta Avrupa'da ortaya çıkan ve ağırlıklı olarak Aşkenazi Yahudileri tarafından konuşulan bir Cermen dili olan Yidiş dilinde "Luftmensch"; maddi şeylerle pek ilgilenmeyen ve daha çok fikirler dünyasında yaşayan, hayalperest, idealist bir insanı tanımlamak için kullanılan bir terim. Güney Afrika'da en çok konuşulan ana dillerden biri olan Zulu dilinde "Ubuntu" ise, insanın diğer insanlar sayesinde insan olması ya da "Beni ben yapan etrafımdakilerdir." anlayışıyla, insanların birbirine görünmez bağlarla bağlı olduğunu, bireyin ancak toplum içinde ve başkalarına saygı göstererek var olabileceğini anlatan bir sözcük. "Ben, biz olduğumuz için varım." fikrine dayanan ortak bir insanlık felsefesi. Final listesinde yer alan diğer sözcükler ise şöyle: Portekizce "Saudade" (Derin bir özlem), Ukraynaca "Iryi" (Efsaneye göre kışın ruhların ve kuşların göç ettiği mistik, sıcak diyar), İspanyolca "Ojalá" (Bir şeyin gerçekleşmesi yönündeki güçlü dilek ve umut ifadesi), Fince "Poronkusema" (Bir ren geyiğinin idrarını yapması gerekmeden önce kat edebileceği mesafeyi ifade eden geleneksel uzaklık ölçüsü) ve Urduca "Naz" (Koşulsuz sevidiğini bilmekten doğan kendine güven ve gurur duygusu).

“Türk’ün Avazı Kardeşliğin Ekranı”

TRT AVAZ

Türk dünyası Çıldır'da buluştu

Âşıklar, ozanlar, kamlar: Türkçeyi ilahi bir lütufla imar eden gönül insanları... Âşık Şenlik'in yurdu Ardahan Çıldır'da 2'nci Âşıklar, Ozanlar ve Kamlar Bilgi Şöleni düzenlendi. 8 ülkeden gelen bilim insanları Türkçenin ortak geleceğini konuştu.

Kimi Muzaffer Sarısözen'e ithafla nakleder, kimi Neşet Ertaş'a... Kim söylemiş olursa olsun, "Türk'ü seven, türkü söyler." vecizesi, hakikat değil de nedir? Kaşgarlı Abdurrehim Heyit, dutarını coşturup kendisinden 6 bin kilometre uzakta doğan Sabahattin Ali'nin sözlerini kaleme aldığı Zülfü Livaneli bestesi "Leylim Ley" türküsünü niye söyler? Ve niye biz "Yedi yıldır uğramadım yurduma / Dert ortağı aramadım derdime" dediğinde hüngür hüngür ağlarız? Tüm bu soruların cevabı, "türküyü yakan" da gizli: Âşıklarda... Asya'dan Avrupa'ya çil çil altın gibi serpilen, ilahi sırta mazhar olmuş bu gönül insanları birbirlerinden uzakta yaşasa da farklı çağların insanı olsa da bir ağacın köküne bağlıdır ve o kökün de yedi sudan can bulduğu rivayet edilir. O sulardan biri de hiç şüphesiz Çıldır Gölü'dür. Şimdi o kutlu

gölün kıyısında bizi ağırlayan bir buluşmaya gidelim: 2'nci Âşıklar, Ozanlar ve Kamlar Bilgi Şöleni'ne...

Türk dünyası Çıldır'da buluştu
Ardahan'daki Çıldır Taş Konak'ta düzenlenen bilgi şöleni Orhun Vakfı'nın öncülüğünde TİKA, Ardahan Üniversitesi, Nahçıvan Üniversitesi ile Gürcistan - Türkiye - Azerbaycan Medeni Birliği'nin iş birliğinde gerçekleştirildi. 3 gün süren buluşmaya 8 ülkeden 50 akademisyen, araştırmacı ve müzisyen katıldı. 20 bildirinin sunulduğu sempozyumda, Türk dili, müzik ve kültür tarihi ile ortak alfabe çalışmaları da bilimsel açıdan değerlendirildi. Âşık ve ozanların ses verdiği türküler ise hep bir ağızdan söylendi.

Âşık Şenlik kimdir?

Asıl adı Hasan olan Âşık Şenlik, 1850'de Çıldır'ın Suhara (Yakınsu) köyünde dünyaya

geldi. Terekeme - Karapapak kültürünün güçlü sesi olan Şenlik, 19 yaşında Âşık Nuri'den saz öğrendi; Kars'tan Tiflis'e, Ahıska'dan Revan'a uzanan coğrafyada sazı ve sözünüyle âşık meclislerinin aranılan isimlerinden biri oldu. 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı sırasında söylediği "93 Koçaklaması", onun yalnızca bir saz şairi değil, aynı zamanda yaşadığı toplumun sesi olduğunu gösterdi. "Can sağ iken yurt vermeyiz düşmana" mısrası, Şenlik'in şiir dünyasının en bilinen dizelerinden biri hâline geldi. Ardında yaklaşık 180 şiirin yanı sıra Latif Şah, Sevdakâr Şah ve Salman Bey gibi halk hikâyeleri bıraktı. 1913'te Revan'da bulunduğu sırada hastalanan Şenlik, dönüş yolunda hayatını kaybetti. Çıldır'da toprağa verilen büyük âşık, bugün doğduğu toprakların adıyla birlikte anılıyor: Çıldırılı Âşık Şenlik.

Çıldır Gölü'nün kıyısında 8 ülkeden âşıklar, ozanlar, kamlar ve bilim insanları aynı sözün etrafında buluştu. Türküler, ortak dil ve kültürün sınırları aşan sesine dönüştü.

Prof. Dr. Yusuf Bayraktar

"Türkiye Türkçesi öncü olacak"

Etkinliğin tertip komitesi başkanı Prof. Dr. Yusuf Bayraktar Türkçenin geleceği hakkında değerlendirmelerde bulundu: "Düzenlediğimiz bilgi şöleninde 8 ülke dil bilimcileri, Türkiye Türkçesinin öncü olabileceğine karar verdi. Nitekim yapısal olarak bütün anlaşmalarda ve ilişkilerde kullanılabileceği değerlendirildi. Türk dilinin kökü Altaylar'da, Orhun anıtlarında yazılıdır. Birçok "büyük devlet" henüz yazmayı bilmiyorken biz dünyaya bu değerleri kazandırmışız. Henüz bağımsızlıkları dahi yokken biz Altın Elbise üretmişiz. Dolayısıyla ev sahibi olarak 2'ncisini düzenlediğimiz Âşıklar/ Ozanlar/ Kamlar Bilgi Şöleni de bize gösterdi ki, bizim Türkçemiz Türk dünyasının geleceği."

Prof. Dr. Süleyman Kayıpov

"Ortak fikir aracına dönüşüyor"

Kırgızistan'dan etkinliğe katılan bilim insanı Prof. Dr. Süleyman Kayıpov, âşıklık geleneğinin Türk yurtlarındaki yansımalarından bahsetti: "Ben kongrede Kırgız Âşıklık Geleneği ve Manas Destanı konusunu ele aldım. Âşıklık geleneği ile Kırgızistan'daki akın geleneği aşağı yukarı aynıdır. Manas söyleyiş açısından biraz farklıdır. Aynılıklarımızdan ziyade aynılıklarımız hayli fazla. Aradan geçen zamanda tarih de zaten yapacağını yapıyor. Örneğin, Altayca ve Kırgızca aşağı yukarı aynı dildir. Fakat ben Altay'dan gelen bir bilim insanıyla ya da Kazakistan'dan gelen meslektaşlarımla burada Türkiye Türkçesi konuşarak anlaşıyorum. Bu da gösteriyor ki Türkiye Türkçesi, Türk toplulukları arasında ortak bir fikir alışverişi yapma aracına dönüşüyor."

Prof. Dr. Ramazan Korkmaz

"Türk birliği dünyaya barış getirir"

Orhun Vakfı Başkanı Prof. Dr. Ramazan Korkmaz, TRT Vızyon'un sorularını yanıtladı. Sempozyum ile ilgili bilgi veren Korkmaz, dünyanın âşıkça söyleyişlere ihtiyacı olduğunu belirtti: "Âşık Şenlik'in çok güzel bir sözü var, diyor ki: "Şenlik der ahvalat bilip ahvalım söyleseler / Effaye gider nâdâna mücevher paylasalar / Bahr-ı umman kenarında teyemmüm eyleseler / Zerre kadar ol deryaya bir hâlel gelir mi hiç?" Bunun gibi biz de derya kenarında teyemmüm ediyoruz. Nedir bu derya? Bizim kültürel değerlerimiz, sözel değerlerimizdir; âşıklarımız, ozanlarımızdır. Biz bu değerlerimizi buluşturmak istiyoruz. Onun için buraya 8 ülkeden âşıklar, ozanlar, kamlar, bilim insanları, araştırmacılar katıldı. Nitekim Türk dünyasında konuşurken az çok anlaşıyoruz, fakat yazarken anlaşılamıyoruz. Kiril, Uygur, Soğd, Arap ve başka alfabeler kullananlar var. Bu sebeple Türk Devletleri Teşkilatı, 2025 yılında Azerbaycan'da toplandı ve 34 harfli ortak Türk alfabesine geçildi. 2026 yılında da Sayın Cumhurbaşkanımız Türk Devletleri Teşkilatı toplantısında bütün devlet başkanlarına ortak alfabeyle basılmış ilk eseri takdim etti. Bu, Cengiz Aytmatov hakkında yazılmış bir eserd, benim editörlüğümde hazırlanmıştı. Ortak alfabe konusu Türk tarihinin en önemli hadiselerinden biridir. Bu gelişme karşısında bazı emperyal güçler de telaşa kapıldı: "Türkler birleşiyor mu? Yeniden Pan - Türkizm mi olacak?" Oysa tek amacımız kardeşlerimizle yazarken anlaşmak. Öte yandan Türk'ün anlaşması dünyaya savaş getirmez, aksine huzur getirir, barış getirir. Biz de bu çalışmalarımızla sürecin yürütülmesine katkıda bulunuyoruz."

Bilgi şöleninde akademisyen ve araştırmacılar 20 farklı bildiri sundu

Ahiler

Bir elinde ahlak, bir elinde sanat

Anadolu halkının ekonomik ve kültürel yaşamında önemli bir boyut oluşturan Ahilik, dürüstlüğü, sevginin, dostluğun, yardımlaşmanın, hoşgörünün, bilginin ve dayanışmanın sanatla birleşimidir. Ustadan çırağa, çarşıdan şehre uzanan sekiz asırlık bu kültür ve medeniyet hafızası, Ahilik Haftası itibarıyla TRT Belgesel'de ekrana taşınıyor.

Anadolu'da 13. yüzyılda kurulan Ahilik, esnaf ve sanatkarları hem ekonomik hem de ahlaki yönden yetiştiren bir dayanışma ve teşkilatlanma sistemi olarak özetlenebilir. Ancak kuruluş, yalnızca bir esnaf teşkilatı değildir kuşkusuz; insanı insan yapan değerlerin, kardeşliğin, dürüstlüğün ve dayanışmanın da adıdır aynı zamanda. Bir dükkânın kapısını açarken kazancı değil, önce helal lokmayı düşünmektir. Elindeki ekmeği paylaşmak, komşusunun derdini kendi derdi bilmektir. Divânu Lugâti't-Türk'te "Ahi" kelimesinin yiğit, eli açık, cömert anlamına gelen

"akı" kelimesinden türediği kaydedilmiştir. Ahilikte usta, meslek öğretene kişi olmasının yanı sıra güzel ahlakı, sabrı ve insan olmayı da gösteren bir gönül insanıdır. Çırak ise yalnızca bir mesleği öğrenmez; emeğin kıymetini, alın terinin kutsallığını ve büyüğüne saygıyı da beller. Yüzyıllar boyunca Anadolu'nun sokaklarında yankılanan Ahilik anlayışı, bize şunu hatırlatır: İnsan, kazandığıyla değil; kazancını nasıl kazandığı ve sahip olduklarını nasıl paylaştığıyla değerlidir. Ahilik, "ben" demeyi değil, "biz" olmayı öğretir: Bir esnafın kepengini açarken komşusunu düşünmesi, ihtiyaç sahibine el uzatması, müşterisine dürüst davranması

ve işini sevgiyle yapmasıdır. Bugün zaman değişmiş, dükkânlar ve meslekler farklılaşmış olsa da Ahiliğin gönüllerde bıraktığı iz hâlâ yaşar. Çünkü dürüstlük, kardeşlik, yardımlaşma ve güzel ahlak hiçbir zaman eskimez. Ahilik, geçmişten bize bırakılmış bir miras değildir yalnızca; geleceğe taşıdığımız bir vicdandır.

Belgeselin merkezinde "güven" kavramı var

Anadolu'nun ekonomik, sosyal ve kültürel hayatında derin izler bırakan Ahilik geleneği, "Ahiler - Medeniyet Sayfaları" ile TRT Belgesel ekranına taşınıyor. Dört

TRT Belgesel'de izleyiciyle buluşan "Ahiler - Medeniyet Sayfaları" programı, Ahiliğin Anadolu'daki doğuşunu, işleyişini, kriz dönemlerindeki toplumsal rolünü ve Osmanlı esnaf düzenine uzanan dönüşümünü güçlü bir anlatı içinde ele alıyor.

bölümden oluşan seri, Ahiliğin tarihsel gelişimini kurum adları ve kronoloji üzerinden sıralamakla yetinmeyen; bu mirası gündelik hayat, meslek kültürü ve insan ilişkileri üzerinden görür kılan bir anlatı kuruyor. Hikâye, geleneksel meslekler üzerine araştırma yapmak için Kapalıçarşı'ya gelen Yiğit, Derya ve Zeynep'in bir bakırcı atölyesine girmesiyle başlıyor. Bakırcı Sıdkı Usta ve çırağı Mert ile kurulan bağ, gençlerin sorularını tarihsel bir yolculuğa dönüştürüyor. Her soru, Selçuklu Anadolu'sunun şehirlerinden Moğol istilasının yarattığı kırılmaya, uç bölgelerinden erken Osmanlı dünyasına, lonca düzeninden sanayi çağının dönüşümüne uzanan yeni bir pencere açıyor. Serinin merkezinde "güven" kavramı yer alıyor. Doğru tartı, dürüst üretim, ustanın çırağına karşı sorumluluğu, komşu esnafa sahip çıkma, yolcuyu ağırlama, kusurlu malı denetleme, orta sandığıyla dayanışma ve kriz anında şehrin yükünü paylaşma gibi örnekler aynı düşünce etrafında birleşiyor. Böylece toplumsal düzen, ortak değerler davranışa ve kurala dönüştüğünde kalıcılık kazanıyor.

Kapalıçarşı'dan açılan tarih penceresi

Belgeselin günümüz hattı, Kapalıçarşı'daki bakırcı atölyesinde ilerliyor. Sıdkı Usta, tarihsel bilgiyi yaşayan meslek kültürüyle buluşturan ana anlatıcı konumunda. Yiğit, kaynakların ve tarihsel doğruluğun izini sürerken Derya, adalet ve hakkaniyet üzerinden sorular soruyor. Zeynep ise hafıza, sorumluluk ve kuşaklar arası aktarımın kapısını açan sualleriyle anlatıya yön veriyor. Mert'in çıraklıktan kalfalığa uzanan kişisel yolculuğu, tarihsel anlatıya dramatik bir omurga kazandırıyor.

Belgeselde tarihî canlandırmalar kullanılıyor

Kendi eserini ortaya koymaya çalışan genç çırak, zaman içinde ustalığın teknik beceriden çok daha geniş bir sorumluluk alanı taşıdığını görüyor. Sabır, emanet, komşuluk, dayanışma ve mesleğe duyulan saygı; Mert'in kalfalık yolculuğunun asli parçalarına dönüşüyor. Dört bölüm boyunca seçilen nesneler hafızayı somutlaştırıyor: Bakır kâse, doğruluk ve arayışı; dirhem taşı, adalet ve ölçüyü; kandil, bilgi ve aktarma sorumluluğunu; anahtar ise emanet ve hizmet bilincini temsil ediyor. Atölyenin tekrar eden "tın" sesi, ustalık bilgisinin kuşaktan kuşağa aktarımını işitsel bir motif olarak seri boyunca taşıyor.

Tarih gündelik hayat üzerinden anlatılıyor

"Ahiler - Medeniyet Sayfaları", büyük tarihsel dönüşümleri gündelik hayatın somut ayrıntıları üzerinden anlatıyor. Bir terazinin ayarı, çırağın sabrı, kusurlu bir ayakkabının incelenmesi, yolcuya açılan zaviye kapısı, orta sandığından yeniden

tezgâh kuran bir esnafa sağlanan destek ve hastalanan komşunun dükkânına sahip çıkılması; tarihsel yapıyı izleyicinin bugüne ilişki kurabileceği insan hikâyelerine dönüştürüyor. Seri, geçmişin kusursuz bir düzen olarak idealize etmek yerine insan davranışının sınırdığı alanlara odaklanıyor. Hile, bozuk üretim, ağır yaptırımlar, ekonomik baskı, savaş, otorite boşluğu ve kurumsal dönüşüm de anlatının parçası. Bu tercih, Ahiliğin tarihsel önemini; insanı eğiten, mesleği standarda bağlayan, denetim mekanizmaları kuran ve dayanışmayı sürekliştiren yapısı üzerinden değerlendirmeye imkân veriyor.

Geçmiş ve bugün arasında görsel ve işitsel bir bağ kuruluyor

Programın günümüz Kapalıçarşı'sında çekilen gerçek mekân sahneleri, tarihsel canlandırmalar ve minyatür estetiğinden beslenen görsel tasarımlarla iç içe ilerliyor. Bakırcı atölyesinin çalışma ritmi ile terazi, şed, kandil, bakır kâse ve anahtar gibi

Ahilikte dayanışma büyük önem taşıyor

Sıdkı Usta, çırağı Mert ve üç genç öğrencinin soruları eşliğinde ilerleyen dört bölümlük belgesel serisi; Ahiliğin yaşayan kültürel mirasına tarihsel ve insani bir perspektiften bakıyor.

tekrar eden nesneler; geçmiş ve bugün arasında sürekli bir görsel bağ kuruyor. Tarihsel sahnelerde odak, büyük olayların gündelik yaşamdaki karşılığına yöneliyor. Savaşın ardından boşalan tezgâhlar, yeniden açılan dükkânlar, yolcuları ağırlayan zaviyeler, çalışan ustalar, nöbet tutan esnaflar ve üretimi sürdüren kadınlar; dönemin toplumsal dokusunu görünür kılıyor. Çekiç sesi ise serinin başından sonuna kadar ustalık, emek ve süreklilik fikrini taşıyan temel ses motiflerinden biri olarak kullanılıyor.

Dört bölüm, tek bir hafıza

TRT Belgesel kanalında 20 Eylül Pazar günü, saat 20.30'da yayınlanan "Ahiler - Medeniyet Sayfaları" serisinin "Kuruluş" isimli ilk bölümü, Ahiliğin düşünsel ve toplumsal köklerine odaklanıyor. Fütüvvet anlayışının kardeşlik, cömertlik, doğruluk, fedakârlık ve nefse hâkim olma ilkeleri; Anadolu'nun 11. ve 13. yüzyıllar arasında geçirdiği büyük dönüşümle birlikte ele alınıyor. Farklı coğrafyalardan gelen zanaatkarların aynı şehirlerde buluşması, ortak üretim standardı ve güven ihtiyacını büyütürken Ahilik bu yeni toplumsal yapının düzenleyici unsurlarından biri olarak öne çıkıyor.

Ahi Evran'ın Kayseri'deki faaliyetleri, Yabanlu Pazarı'nın canlı ticaret dünyası, I. Alâeddin Keykubad döneminin yol güvenliği ve kervansaray ağı, meslek örgütlenmesi, kefalet kültürü, fütüvvetnâmeler ve Bacıyân-ı Rûm anlatının ana başlıklarını oluşturuyor. Bölüm, Ahiliğin çarşıdaki üretim ile ahlaki sorumluluğu aynı zeminde buluşturan yapısını ortaya koyuyor.

Ahilik nasıl çalışırdı?

Belgeselin ikinci bölümü, Ahiliğin günlük hayatta nasıl işlediğini görünür kılıyor. Yamaklık, çıraklık, kalfalık ve ustalık basamakları üzerinden meslek eğitimi; zaviyeler üzerinden ahlak, görgü, okuma-yazma ve toplumsal eğitim; vakıflar ve

Yapım, geçmiş ve bugün arasında görsel bir bağ kuruyor

esnaf katkıları üzerinden ise sürdürülebilir dayanışma sistemi anlatılıyor. Şed kuşanma, usta - çırak ilişkisi ve mesleğe kabul usulleri, dönemin çalışma kültürünü ayrıntılarıyla ekrana taşıyor. Bölümün ikinci hattında çarşının yönetim ve denetim mekanizmaları yer alıyor. Ahi Baba, yiğitbaşı ve ehl-i vukuf yapısı; ölçü ve tartı denetimi, kusurlu üretim, tüketici hakkı, narh uygulaması, haksız rekabetin önlenmesi ve orta sandığı gibi başlıklarla ele alınıyor. Böylece güvenin eğitim, denetim, ortak kural ve sorumlulukla inşa edilen bir sistem olduğu gösteriliyor.

Devlet çekilince

"Ahiler - Medeniyet Sayfaları"nın üçüncü bölümü, Selçuklu düzeninin sarsıldığı ve Moğol baskısının Anadolu'yu dönüştürdüğü yıllara uzanıyor. 1242 Erzurum, 1243 Kösedag ve 1244 Kayseri çizgisi üzerinden siyasal otoritenin zayıflamasının şehir, ticaret, üretim ve gündelik hayat üzerindeki etkileri anlatılıyor. Kayseri savunmasına katılan Ahiler, zaviyelerde kurulan yardım düzeni ve üretimin yeniden başlaması için verilen çaba, bölümün dramatik merkezini oluşturuyor.

Anlatı; yol güvenliğine katkı, ihtiyaç sahiplerinin desteklenmesi, yerel düzenin korunması, Ankara örneğinde Ahi reislerinin şehir hayatındaki

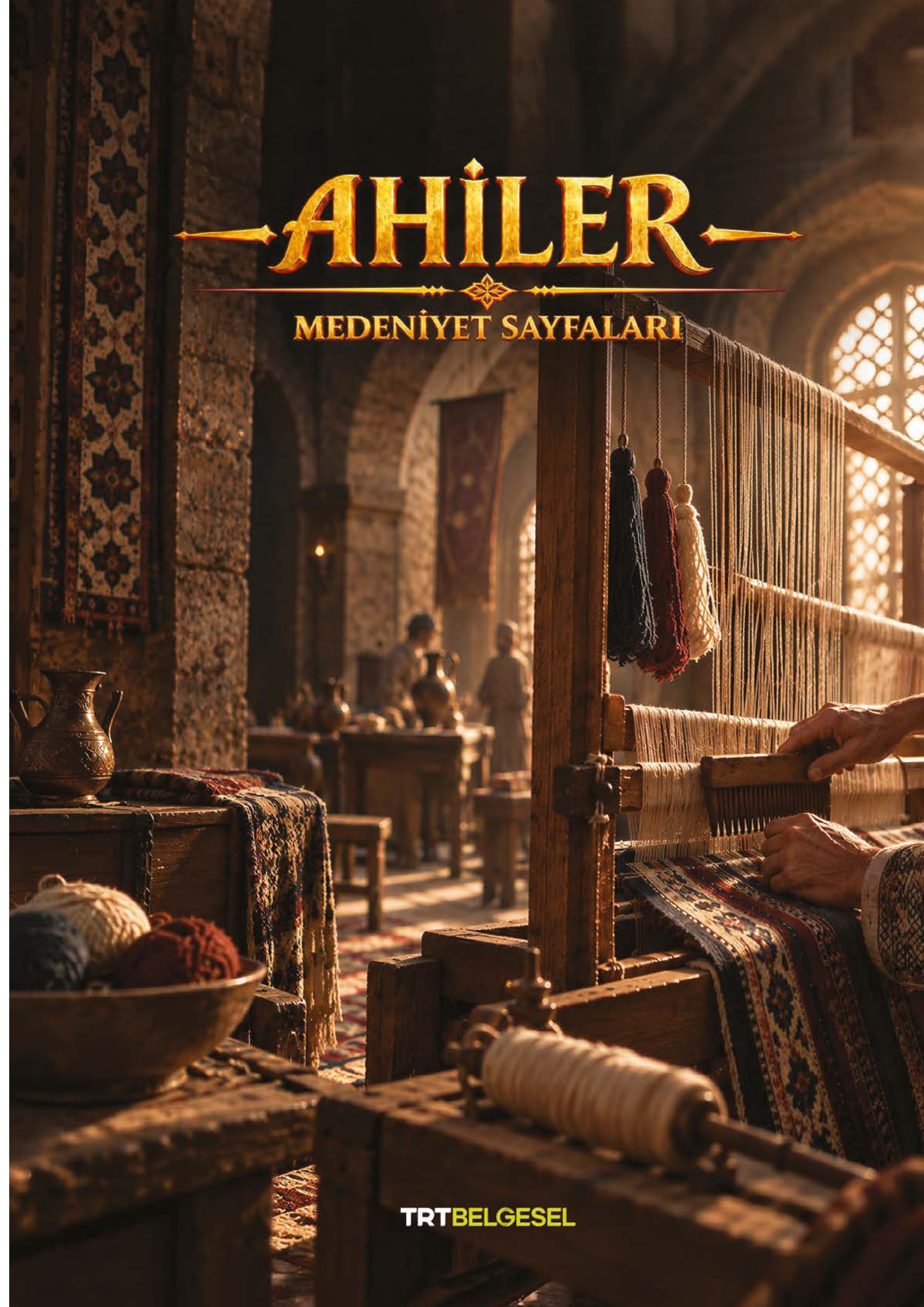
ağırlığı, Bacıyân-ı Rûm'un üretim ve dayanışmadaki rolü ve Ahi Evran'ın Kırşehir'de teşkilatı yeniden toparlama çabası üzerinden ilerliyor. Bölüm, kurumların baskı altında zayıfladığı bir çağda bilginin, dayanışmanın ve meslek usulünün insanlar aracılığıyla yeni merkezlere taşınabildiğini vurguluyor.

Ahilikten Osmanlı'ya

Belgeselin final bölümünde, ahilerin Anadolu'nun batısına taşıdığı üretim bilgisi ve teşkilat kültürünün yeni siyasi merkezlerle buluşması yer alıyor. Beylikler çağından Osmanlı'nın yükselişine, Ahi çevrelerinin erken Osmanlı şehir hayatındaki konumundan zaviyelerin yerleşme ve misafirperverlik işlevine kadar uzanan süreç; Âşıkpaşazâde, İbn Battûta ve dönemin diğer tanıklıklarıyla birlikte ele alınıyor. Osmanlı büyüdükçe esnaf yapılanmasının ölçeği de değişiyor. Orducu esnafı, kethüda ve yiğitbaşı, orta sandığı, lonca yapısı ve gedik sistemi üzerinden Ahilikten devralınan uygulamaların yeni şartlara nasıl uyarlandığı gösteriliyor. Sanayi devrimi ve değişen ticaret ortamıyla birlikte lonca düzeninin çözülüşüne uzanan final, meslek ahlakı, emanet, ustalık ve insan yetiştirme fikrinin kültürel hafızadaki sürekliliğini öne çıkarıyor.

Ustalık, çıraklık, emek ve süreklilik

TRTBELGESEL

Sese gizlenen şifa

Anadolu Selçuklu mimarisinin zirve noktası olan Divriği Ulu Camisi ve Darüüşşifası, yüzyıllar öncesinden günümüze uzanan mimari sırları, su ve müzikle gelen şifa geleneği ve insan ruhuna dokunan akustik mucizesiyle TRT ekranlarında izleyiciyle buluştu.

Ses, belki de kâinatın ilk nefesi. Bilim insanları biz duyamasak da uzayın o akıl almaz büyüklüğünde var olan sesleri ispat ettiler. Uzayın devasa boşluğundan dünyamıza adım attığımızda ise ses tüm yaşamı kaplar. Bizler için de duyduğumuz ilk ses annemizin kalp atışının sesidir. Henüz anne karnında duyduğumuz bu ilk ses belki de ömür boyu aradığımız o huzuru bize kendiliğinden sunan ilk ayrıcalıktır. Hatta belki de tüm yaşamımızda o sesi arar dururuz. Doğduktan sonra da sesle ilişkimiz hep devam eder. İnsan dünyaya geldiği andan itibaren gözleriyle görmeden önce kulaklarıyla dokunur varoluşa. Ses, sadece havada titreşen

dalgalardan ibaret soğuk bir fizik kuralı değildir; bedene dokunan, zihnin en karanlık koridorlarında yürüyen ve ruhun yaralarını saran görünmez bir büyüdür âdeta.

Telaştan arınırken

Ses üzerine düşünürken biraz daha ileriye gidip bedenimizi ve zihnimizi akort edilmeye muhtaç narin bir enstrümana benzetebiliriz. Şehirlerin gürültüsü, modern çağın o bitmek bilmeyen metalik uğultusu ve zihnimizi kemiren telaşlar... Tüm bunlar, içimizdeki o hassas telleri gevşetir, akordunu bozar. Gerilimle sıkışan kaslar, ritmini yitiren bir nabız ve dalgalanan bir zihin, aslında akordu bozulmuş bir enstrüman gibi diyebiliriz. İşte tam bu anda, doğru bir frekans,

akıp giden bir suyun şırıltısı ya da bir neyin derinden gelen ahı, ruhun dağılmış parçalarını toplayan ilahi bir el gibi devreye girer. İnsan kulağından içeri süzülen her doğru tını, bedenın hücrelerine fısıldanan bir hatırlatmadır. Belki duyduğumuz o ilk şefkatli sese yakın her ses bizi anne karnının o korunaklı, huzurlu ve şefkatli ortamına götürür.

Suyla gelen tedavi

Gelelim su sesine... Su sesi şifa ile ilişkilendirilen en önemli seslerden biri. Bu ses, zihnin kıyılarında biriken tortuları alıp götürürken; doğru bir frekansla temas eden beden, şifayı dışarıda aramak yerine kendi içindeki iyileşme gücünü hatırlar. İşin içine fazladan müzik

de girince şifa katlanır. Bir ney sesiyle yatışan fırtınalar, suyun akustiğiyle sükûnete kavuşan zihinler, sesin insan anatomisi üzerindeki o gizemli ve şairane gücünün birer kanıtıdır. Bunca sözü neden söyledik? Sizi bir mekâna ve bir belgesele davet etmek istiyoruz: UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne giren Divriği Ulu Camisi ve Darüüşşifası.

Anne karnındaki ilk kalp atışından bir neyin derinden gelen ahına kadar... Ses, ruhun yaralarını saran görünmez bir büyüdür. Yüzyıllar önce Anadolu'da bu mucize keşfedildi ve taşa, suya, mimariye işlendi.

Tasarım mucizesi

Öncelikle biraz bu çok özel mekândan bahsedelim. Sivas'ın Divriği ilçesinde yer alan Divriği Ulu Camisi ve Darüüşşifası, Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlı Mengücekli Beyliği döneminde inşa edilmiş, Türk - İslam mimarisinin zirve noktalarından biri. 1985 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilerek Türkiye'den bu listeye giren ilk mimari yapı olma ünvanını taşımaktadır. Sanat tarihçileri ve mimarlar tarafından "Anadolu'nun Elhamrası" olarak nitelendirilen külliye, taş işçiliğindeki benzersiz ustalıkla dünya çapında bir üne sahip.

Yapı kompleksi, 1228 - 1229 yıllarında inşa edilmeye başlanmış. Cami kısmı Mengücek Beyi Ahmet Şah tarafından; camiye bitişik olarak inşa edilen darüüşşifa (hastane) ise Ahmet Şah'ın eşi ve Erzincan Beyi Fahreddin Behramşah'ın kızı Turan Melek Şah tarafından yaptırılmış. Külliye'nin başmimarı Ahlatlı Muğis oğlu Hurremşah'tır. Hurremşah, yapıda uyguladığı statik çözümler ve eşsiz süsleme anlayışıyla geleneksel kalıpların dışına çıkmış ve dönemin ötesinde bir şaheser ortaya çıkmış.

Eşsiz miras

Biraz kitabı bilgilere bakalım: Bitişik iki ana kütleden oluşan yapıda cami,

Divriği Ulu Camisi ve Darüüşşifası UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alıyor

dikdörtgen planlı ve beş bölümlüdür. Darüüşşifa ise kapalı avlulu, üç eyvanlı bir plana sahiptir. Yapının en belirgin ve hayranlık uyandıran özelliği, dış cephedeki yalınlığa tezat oluşturan son derece görkemli taş kapılarıdır. Mayıs ile eylül ayları arasında, ikinci namazı vaktinden yaklaşık 45 dakika önce Cennet Kapısı ve Batı Kapısı üzerine düşen güneş gölgeleri, namaz kılan bir insan silüeti oluşturmaktadır. Bu durum, mimar Hurremşah'ın sadece bir taş ustası değil, aynı zamanda ileri düzeyde bir astronomi ve geometri bilgisine sahip olduğunu göstermektedir.

Darüüşşifa ve dönemin tıp anlayışı

Turan Melek Şah tarafından yaptırılan Darüüşşifa, Orta Çağ İslam dünyasındaki gelişmiş sağlık anlayışının önemli bir temsilcisidir. Burada dönemin fiziksel hastalıklarının yanı sıra akıl ve ruh hastalıkları da tedavi edilmiştir. Tedavi yöntemleri arasında su sesi, müzik ve doğal ışık önemli bir yer tutmaktaydı. Darüüşşifanın merkezinde yer alan havuzun

üzerindeki kubbe açık bırakılmış, böylece içeriye hem doğal ışık girmesi hem de su sesinin mekânın akustiği sayesinde tüm odalara yayılması sağlanmıştır. Gelelim belgeselimize. "Divriği Ulu Camisi ve Darüüşşifası - Sesin Mucizesi" belgeseli TRT Belgesel ve 'tabii' de izleyicisiyle buluştu. Aydın Sarman'ın yapımcılığını, Hasan Kalender'in yönetmenliğini üstlendiği belgesel konunun uzmanlarını da ekrana taşıdı. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, yüzlerce yıl öncesinden bugüne şifayı, huzuru ve maneviyatı arayanların sesini taşıyan bu özel yapının hikâyesini anlatan belgeselin duyurusunu X hesabından paylaştı. Sobacı: "UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Divriği Ulu Camisi ve Darüüşşifası'nın asırları aşan hikâyesi, mimari sırları ve sesi şifaya dönüştüren benzersiz tasarımı..." cümleleriyle bahsettiği belgeselin yayını duyurdu. Belgeseli kaçırınlar ve tekrar izlemek isteyenler aynı kanallardan ulaşabilirler.

Fotografilar: Aykut Çevik, Kaan Kuttu, Tanık Aşçı

Aynı çatı altında: “Evlilik Güzeldir”

Binlerce çiftin nikâhını kıyan beş kız babası Mesut Bahtiyar'ın hikâyesini ekrana taşıyan “Evlilik Güzeldir”, İstanbul The Seed’de yapılan görkemli galayla izleyiciye “merhaba” dedi. Galada dizi, ilk bölümünün gösterimiyle seyirciyle buluştu. Aile bağlarını sevgi, mizah ve romantizmle anlatan TRT 1’in yeni dizisi, sıcak ve samimi öyküsüyle ekran yolculuğuna başladı.

O yuncu kadrosu ve yapım ekibinin katıldığı ilk bölüm gösterimiyle “Evlilik Güzeldir”, seyirciye “merhaba” dedi. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilen gecede İstanbul Valisi Davut Gül, TRT

yöneticileri ve davetliler de yer aldı. Dizinin merkezinde, İstanbul'un sıcak semtlerinden birinde beş kızı, annesi ve kayınbiraderiyle yaşayan nikâh memuru Mesut Bahtiyar var. Meslek hayatı boyunca binlerce çiftin mutluluğuna şahitlik eden Mesut'un en büyük dileği, birbirinden tamamen farklı karakterlere sahip kızlarının huzurlu birer yuva

kurduğunu görmek. Fakat yıllardır başkalarının evliliğine imza atan Mesut için asıl sınav, kendi evinin kapısından içeri girdiğinde başlıyor. Aile sıcaklığını mizah ve romantizmle buluşturan yapım kalabalık sofraları, kardeşler arasındaki dayanışmayı ve aynı evde yaşamının tatlı telaşını anlatıyor. Kimi zaman kırılganlıklarla

dağılan, kimi zaman küçük bir sözle yeniden bir araya gelen Bahtiyar ailesi, seyirciye tanıdık duygular vadediyor.

TRT Genel Müdürü Mehmet Zahid Sobacı: “Bizi biz yapan değerleri yaşatmayı, nesilden nesle aktarmayı önemli bir sorumluluk olarak görüyoruz.”

“Bizi biz yapan değerleri yaşatmak bir sorumluluk” Gösterim öncesinde basın mensuplarına açıklamalarda bulunan TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, konuşmasına hayatını kaybeden oyuncu Serhat Mustafa Kılıç'ı anarak başladı. Kılıç'a Allah'tan rahmet dileyen Sobacı, oyuncunun ailesine, sevenlerine ve sanat camiasına başsağlığı dileklerini iletti. Sobacı, TRT ekranlarında uzun süredir böyle bir aile hikâyesine ihtiyaç duyulduğunu belirterek şunları söyledi: “İzleyicilerimizi yeni bir aile dizisiyle, temiz bir içerikle buluşturmanın memnuniyetini yaşıyoruz. Türkiye'nin kamu yayıncısı olarak bildiğiniz gibi bizi biz yapan değerleri yaşatmayı, nesilden nesle aktarmayı önemli bir sorumluluk olarak görüyoruz. Tam da bu nedenle TRT olarak ‘Evlilik Güzeldir’ projesini gerçekleştirdik.” Dizinin seyircide karşılık bulacağına inandığını dile getiren Sobacı, sözlerini şöyle sürdürdü: “Uzun zamandan beri aslında ekranlarımızda böyle bir dizi yoktu. Dolayısıyla beklenen bir dizi olduğunu düşünüyoruz. Bu özlenen diziyi katkıları nedeniyle yapımcılarımıza, yönetmenimize, kıymetli oyuncularımıza, senaristlerimize ve TRT çatısı altındaki mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.”

Binlerce nikâh, tek bir baba dileği

“Evlilik Güzeldir”in hikâyesi, Mesut Bahtiyar'ın meslek hayatındaki yüz bininci nikâhını kıymasıyla açılıyor. Sayısız çiftin “evet” dediği ana eşlik eden Mesut, ulaştığı bu sayı ile büyük bir rekora imza atıyor. Kızlarının hazırladığı sürpriz kutlama ise onun için

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, gala öncesinde basın mensuplarına “Evlilik Güzeldir” dizisine ilişkin açıklamalarda bulundu

mesleki başarısından çok daha derin bir anlam taşıyor. Mesut'un başkalarının mutluluğuna şahitlik ederken kendi kızları için kurduğu hayaller, hikâyenin duyguyu merkezini oluşturuyor. Her biri hayata, aşka ve evliliğe farklı gözlerle bakan beş kız kardeş ve babalarının koruyucu tavrı, kendi tercihleri ve hayatın beklenmedik gelişmeleri arasında yollarını arıyor. Aynı evde büyümüş olsalar bile mutluluk anlayışları birbirinden oldukça farklı. Dizide Mesut Bahtiyar'a hayat veren Fikret Kuşkan, yapımın seyirciyle güçlü bir bağ kuracağına inandığını belirtti: “Toplumumuzun, halkımızın bu işi çok

seveceğini düşünüyorum. Sadece evliliği değil; sevgi, saygı, anane, örf ve geleneklerimize, kaybettiğimiz değerlere ait çok kıymetli şeyleri anlatan bir iş oldu.”

Evin en büyük kızı Zeynep Hande Soral'ın canlandığı Zeynep Bahtiyar, beş kız kardeşin en büyüğü. Küçük yaşlardan itibaren kardeşlerine kol kanat geren Zeynep, babasının da en büyük destekçisi. Evin yükünü sessizce omuzlayan karakter, aile içindeki dengeleri korumaya çalışırken kendi hayatına dair kararlarla da yüzleşiyor. Hande Soral, karakterini ve

Gala gecesinde ilk bölümü davetlilerle buluşan “Evlilik Güzeldir”, her pazartesi saat 20.00’de TRT 1’de ekrana geliyor

Dizinin oyuncularını, gala gecesinde basın mensuplarıyla bir araya gelerek karakterleri ve çekim sürecine dair duygularını paylaştı

dizinin hikâyesini şu sözlerle anlattı: “Zeynep kızların en büyüğü. Yeri gelmiş kardeşlerine annelik yapmış; babalarının en büyük destekçisi. Dizimiz seyircinin uzun zamandır özlediği, uzun zamandır anlatmayı unuttuğumuz bir hikâye oldu.” Seçkin Özdemir ise dizinin hayatın neşeli tarafı kadar kırılgan anlarına da yer verdiğini belirtti: “Hikâyenin içerisinde mutluluk olduğu kadar mutsuzluk da var. Ama mutsuzlukları da gülümseyerek, kendi hayatlarımızdan paylar çıkararak izleyeceğimiz bir iş olsun istedik.”

Her evden tanıdık hikâyeler

“Evlilik Güzeldir”, evliliği kusursuz bir mutluluk vaadi olarak anlatmıyor. Aynı evde büyüyen insanların farklı seçimlerine, kuşaklar arasındaki görüş ayrılıklarına ve iyi niyetle söylenen sözlerin yol açtığı küçük fırtınalara da yer veriyor. Bahtiyar ailesinin yaşadıkları, seyirciyi kimi zaman güldürürken kimi zaman kendi ailesinden bir anıya götürecek. Dizinin oyuncu kadrosunda Fikret Kuşkan, İlayda Alişan, Hande Soral, Seçkin Özdemir, Yusuf Çim, Nil Sude Albayrak, Berk Bakıoğlu, Gözde Okur, Ferit Aktuğ, Anıl Çelik, Sera Tokdemir,

Hazım Körmükçü, Öznur Ön, Hande Katipoğlu, Derda Yasir Yenal, Cansu Savcı, Feride Bağ, Alper Haliloğlu, Uğur Akay, Selin Soydan, Hayal Garip, Alihan Demirbilek, Sıla Gözümlü, Anastasia Geptina ve Yıldız Kültür yer alıyor. Aile

içindeki kırgınlıkları, evlilik telaşlarını ve kuşak çatışmalarını sıcak bir mahalle hikâyesinde buluşturan “Evlilik Güzeldir”, her pazartesi saat 20.00’de TRT 1’de ekrana geliyor.

TRT 1’in yeni dizisi “Evlilik Güzeldir”, oyuncu kadrosu ve yapım ekibinin katıldığı ilk bölüm gösterimiyle seyirciye “merhaba” dedi

Filenin Sultanları şampiyonluk tacını taktı

Filenin Sultanları, tamamının TRT’de yayınlandığı CEV Trendyol 2026 Avrupa Şampiyonası’nda, kendi seyircisi önünde bir kez daha Avrupa’nın en büyüğü oldu. Şimdi ise hedef daha büyük: Los Angeles Olimpiyatları...

Hiçbir büyük başarı bir anda ortaya çıkmaz. Hiçbir zafere “çiçekli yollardan” varılmaz. Kaderin gayrete âşık olması gibi başarı da çalışmaya, iradeye, inanca ve pes etmemeye âşıktır. Hiçbir başarı tesadüf olmadığı gibi hepsinin de bir “sıfır noktası” vardır. Siz bu satırları okuduğunuzda üst üste ikinci kez Avrupa Şampiyonu olan A Millî Kadın Voleybol Takımımız ya da hepimizin bildiği ismiyle “Filenin Sultanları”

o çok hak ettikleri dinlenme ve tatil sürecini yaşıyor olacak. Biz ise “sıfır noktası”na gitmek için geçmişe dönerken, bunu önemli isimlerle birlikte gerçekleştirelim. Selim Sırrı Tarcan... Genç cumhuriyetin ilk beden öğretmenlerini yetiştirdi. Çamlıca Kız Lisesi... Türkiye’de kadın voleybolu ilk kez burada oynandı. Bir Kıbrıs Türkü olan Ayten Salih Berkalp, “Kadınlar profesyonel spor yapamaz” tabusunu yıkarak basketbol, atletizm ve voleybolda kadın takımlarının kurulmasına öncelik

etti. Fenerbahçe, Galatasaray ve daha sonrasında Beşiktaş: Ellili yıllarda ilk kadın voleybol takımlarını kurdular. 1957: A Millî Kadın Voleybol Takımı ilk maçını yaptı. Eczacıbaşı: 1980’de Avrupa ikinciliği, 1999’da Avrupa Kupa Galipleri Kupası’nı kazandı. Arzu Göllü: İlk büyük pasör yıldızımız. Eczacıbaşı, Galatasaray ve Vakıfbank takımlarının kaptanlığını yaptı. 306 kez millî takım formasını giydi. 2003: Türk voleybolunun miladı. Ankara’da düzenlenen Avrupa Şampiyonası’nda, o

“Şartlar ne olursa olsun asla pes etmeyen bir millî karaktere sahip olduğumuzu kupayı ikinci kez kaldırarak yeniden gösterdik. Tribünleri coşkuyla dolduran taraftarlarımız da muhteşem bir atmosfer oluşturarak sizlere çok güçlü bir destek verdi. Ekranları başından takip eden milyonlarca vatandaşımız Filenin Sultanları için tek yürek oldu. Malzemeci arkadaşlarımızdan sağlık ekibimize, teknik heyetimizden yöneticilerimize bu zaferde emeği bulunan herkese takdir ve tebriklerimi iletiyorum.”

Recep Tayyip Erdoğan
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

güne kadar sessiz sedasız, tabiri caizse “radar altı” ilerleyen takım, Rusya ve İtalya gibi devlere kafa tutarak gümüş madalya kazandı. Maçı anlatan TRT spikerlerinin de katkısıyla “Filenin Sultanları” lakabı bu turnuvada doğdu. Neslihan Demir: Modern çağın ilk süper yıldızı. 2006 ve 2010 Dünya şampiyonalarında üst üste “En Skorer Oyuncu” seçildi. 2012 Londra Olimpiyatları’nda bayrağımızı taşıyan ikinci kadın sporcumuz oldu. 2010’lar: Kulüplerde altın jenerasyon dönemi. Vakıfbank, Eczacıbaşı ve Fenerbahçe, kulüplerde hemen her şeyi kazanarak İtalya’nın kulüp dominasyonuna son verdi. Gözde Kırdar ve Naz Aydemir Akyol; Bu dönemin liderleri oldu. Eda Erdem Dündar: Büyük kaptan. FIVB tarafından “Tarihin En İyi 100 Oyuncusu” arasına seçildi. Üst üste 4 Avrupa Şampiyonası’nda “En İyi Orta Oyuncu” seçilerek kırılması güç bir rekora imza attı. Olimpiyatlarda takım kaptanlığı yaptı. Melissa Vargas: Dünyanın aktif olarak en iyi oyuncusu. Küba’dan gelip Türk vatandaşı oldu ve 2023 VNL, 2023 Avrupa Şampiyonası ve 2026 Avrupa

Şampiyonası’nda MVP (En Değerli Oyuncu) seçildi. Final maçlarında attığı sayılarla rekorlar kırdı. Selcan Teoman, Bahar Mert Üçoklar, Özlem Özçelik, Esra Gümüş Kırıcı, Gülden Kayalar Kuzubaşoğlu, Çiğdem Can, Gözde Kırdar Bracceschi, Natalia Hanikoğlu, Aysun Özbek Ayhan ve bu yazımızda okuyacağınız diğer büyük yıldızlarımız... Ayrıca kariyerleri boyunca beraber çalıştıkları beden öğretmenleri, altyapı hocaları, başantrenörler, uzman profesyoneller... Bunlar dışında bu sistemi kuran devlet yöneticileri, federasyon başkanları, kulüp başkanları ve tabii ki sporcularımızı en zor şartlarda destekleyen aileleri... Başarı çok zordur ve arkasında onlarca hikâye, insan ve seçim barındırır. 2026 CEV Kadınlar Avrupa Voleybol Şampiyonası, Türk spor tarihi açısından altın harflerle yazılan bir destana sahne

oldu. Finale kadarki süreç, İtalya’ya karşı oynanan final maçı ve sonrasında yaşananlar hem sahada hem de saha dışında unutulmaz anlara ev sahipliği yaptı. Biz de TRT ekranlarında tüm Türkiye ile tanık olunan bu “başarıyı” ve sonrasını hem kapağımıza hem de sayfalarımıza taşıdık.

Altın yol

Türkiye, Azerbaycan, Çekya ve İsveç’in ortaklaşa düzenlediği bu dev organizasyonda, ana ev sahibi konumundaki Türkiye A Grubu’nda yer aldı. İstanbul’un kalbinde, Sinan Erdem Spor Salonu’nda gerçekleşen, taraftarının o eşsiz ve sağır edici desteğini arkasına alan millîlerimiz, grup aşamasından itibaren şampiyonluğun en büyük favorisi olduğunu hissettirdi. Grup aşamasında yaşanan tek kaza olan Polonya mağlubiyetinden ders çıkaran takım, Letonya’yı 3 - 0, Slovenya’yı

Azerbaycan maçından sonra iki kardeş takım beraber poz verdi

2003 yılında Ankara’da düzenlenen Avrupa Kadınlar Voleybol Şampiyonası’nda gümüş madalya kazanan millî takımımız, maçı anlatan TRT spikerlerinin ve gazetecilerin katkısıyla “Filenin Sultanları” lakabını kazandı.

3 - 1, Macaristan’ı 3 - 0 yenerken ilkin Aydın, Melissa Vargas, Gizem Örgü, Elif Şahin, Saliha Şahin ve tabii ki Zehra Güneş’in performansı fark yarattı. Eleme turlarında ise son on altıdaki rakip kardeş ülke Azerbaycan’dı. Azerbaycan’ın blok - aut arayan hücumlarına karşı Eda Erdem ve Zehra Güneş ikilisi, file üzerinde duvar ördü. Sadece 67 dakika süren bu kısa resital, takımın enerjisini çeyrek finale saklaması açısından kusursuz bir “gövde gösterisi” oldu. Çeyrek finalde Almanya’yı 3 - 1 geçen millîlerimiz, turnuvarın en önemli favorilerinden Sırbistan’ı ise voleybol uzmanlarını da şaşırtacak kadar kolay şekilde 3 - 0’lık skorla geçti. Sırbistan maçında dünya voleybolunun en büyük pasör çaprazlarından Tijana Boskovic ile Melissa Vargas karşı karşıyaydı. Maç boyu Boskovic’i ikili ve üçlü bloklarla

Filenin Sultanları lakabının ortaya çıktığı 2003 Avrupa Bayanlar Voleybol Şampiyonası’ndaki efsanevi millî takımımız

yıpratan takımımız, hücumda Vargas’ın akıl almaz immesiyle Sırbistan’a üstünlük kurdu. Karar setinde atılan son “ace”, Sırp duvarının tamamen parçalandığı andı. Çeyrek final ve yarı final maçlarında millî takımımız toplamda 32 blok sayısı üretti. Zehra Güneş, Sırbistan maçında tek başına altı blok yaparak rakibin hücum organizasyonunu felç etti.

Finalde büyük hesaplaşma

Avrupa’da ve hatta dünyada kadın voleybolu son on beş yılda iki ülkenin rekabetinden ibarettir: Türkiye ve İtalya.

CEV Kadınlar Şampiyonlar Ligi finalleri âdeta VakıfBank, Fenerbahçe ve Eczacıbaşı ile Imoco Conegliano, Vero Volley Milano ve Novara arasındaki bir iç lige dönüşmüştür. Bu iki ligin oyuncu havuzları sürekli birbirine geçmiş, İtalyan taktik disiplini ile Türk kulüplerinin rekabetçi gücü kaynaşmıştır. Dolayısıyla millî takımlar düzeyindeki her randevu, kulüplerde yıllardır süregelen büyük hesaplaşmaların birer devamı niteliğindedir. Bu rekabeti benzersiz kılan en dramatik katmanlardan biri teknik direktörler düzlemindedir. Türk voleybolu uzun yıllar

Giovanni Guidetti, ardından Daniele Santarelli gibi İtalyan ekolünün en parlak beyinleriyle büyümüştür. 2026 finalinde Santarelli’nin kendi vatanına karşı Türkiye’nin başında yer alması, rekabeti bir spor karşılaşmasından çıkarıp İtalyanların çok sevdiği tragedyaya dönüştürdü. Final maçı da doğal şekilde çok sert başladı. Maça çok iyi hazırlanmış İtalya, karşılaşmaya oldukça etkili ve organize başladı. Hücum kurgusunu oturtmakta zorlanan millîlerimiz, ilk set boyunca üstünlüğü rakibine kaptırdı. İtalya, 25 - 16’lık net bir skorla seti hanesine yazdırarak finalde 1 - 0 öne geçti. İkinci setle birlikte oyunun kontrolü el değiştirdi. Parkede kendi kimliğini bulan Filenin Sultanları, savunmada direnç gösterip hücumda ritim yakaladı. İtalya karşısında üstün bir performans sergileyen millîlerimiz, çekişmeli geçen bu seti 25 - 22 kazanarak durumu 1 - 1’e getirdi ve kupaya ortak olduğunu gösterdi. Üçüncü set, maçın en sert setiydi belki de. Yeniden oyunun kontrolünü eline alan İtalya, hücum hatlarımızı kilitleyerek üst üste seriler buldu. Hücumda tıkanan ve manşet zafiyeti yaşayan millîlerimiz, 12 - 25’lik ağır bir set kaybıyla 2 - 1 geriye düştü. Dördüncü set öncesinde Vargas’ın gözyaşları kameralara yakalanırken, takım arkadaşlarına sahip çıkan diğer oyuncularımız ise bir sonraki sette üzerlerine düşeni fazlasıyla yerine getirdi.

Geri dönüş

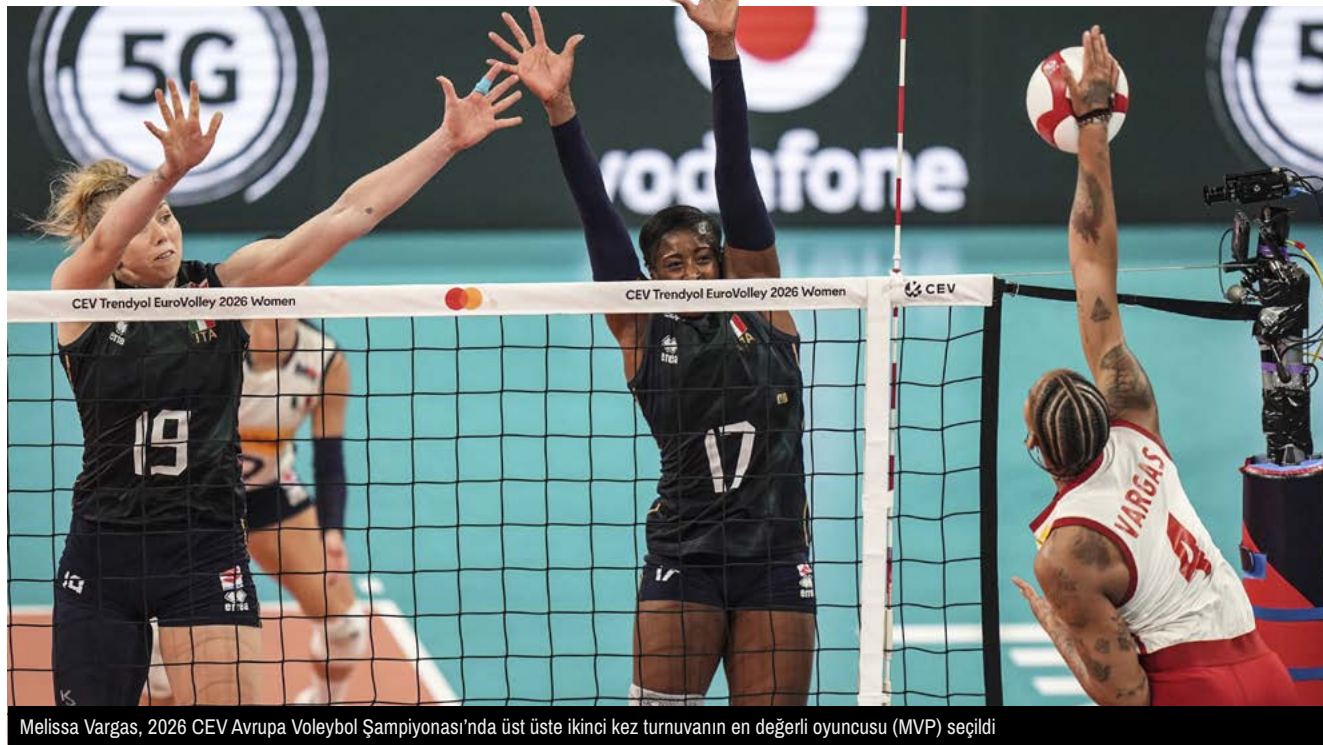
Uçurumun kenarında başlayan dördüncü set, takımın pes etmeyen karakterini bir kez daha ortaya koydu. Arkasına muazzam bir taraftar desteği alan Türkiye, setin hemen başında Zehra Güneş’in blok sayısı ile 3 - 0’lık seri yakalayarak skoru 6 - 1’e taşıdı. Rüzgârı arkasına alan ay-yıldızlı ekip, Kaptan Eda Erdem Dünder’in smacıyla aradaki farkı 7 sayıya kadar çıkardı. Setin son bölümüne 21 - 18’lik üstünlükle giren millîlerimiz, soğukkanlılığını korudu ve Melissa Vargas’ın zekice bıraktığı plaseyle seti 25 - 21 bitirerek maçı karar setine taşıdı. Psikolojik üstünlüğü tamamen arkasına alan A millîlerimiz, karar setini baştan sona önde götürdü. İtalya’nın geri dönüş çabalarını hatasız savunma ve keskin hücumlarla savuşturan Filenin Sultanları, seti 15 - 10, maçı ise 3 - 2 tamamlayarak şampiyonluk kupasını havaya kaldırdı. Sinan Erdem Spor Salonu’nda 6 Eylül akşamı oynanan final, Türk voleybol tarihinin en çetin sınavlarından birine sahne oldu. Grup aşamasında tek mağlubiyetle geçen ve eleme turlarında rakiplerini tek tek saf dışı bırakan Filenin Sultanları, TRT 1 ekranından milyonların soluksuz takip ettiği tarihi finalde, İtalya’yı mağlup ederek tarihindeki ikinci Avrupa şampiyonluğunu ilan etti. Organizasyonda toplam 9 maça çıkan millîler, 8 galibiyet,

1 yenilgiyle turnuvayı tamamladı. Daniele Santarelli yönetimindeki A Millî Kadın Voleybol Takımı, 2023’ün ardından 2026’da da iki büyük organizasyonda Milletler Ligi ve Avrupa Şampiyonası’nda altın madalya kazanarak bir kez daha tarih yazdı. İtalya ise tarihinde üçüncü kez Avrupa Şampiyonası finalinde kaybetti. “Azzurri”ler daha önce Türkiye dışında Polonya ve Rusya’ya da finalde kaybetmişti.

“Ben de İtalyanım ama”

A Millî Takım’ın İtalyan başantrenörü Daniele Santarelli, ay-yıldızlı takım ile beşinci şampiyonluğunu yaşadı. 2023 yılında göreve getirilen Santarelli, Türkiye ile 2023 ve 2026’da FIVB Milletler Ligi’ni (VNL), 2023’te Dünya Kupası’nı, yine 2023’te ilk kez CEV Avrupa Şampiyonası’nı

Turnuvarın “rüya takımı” şu oyunculardan oluştu: Melissa Vargas, Derya Cebecioğlu, Zehra Güneş ve Gizem Örgü, İtalya’dan Alessia Orro ve Myriam Sylla, turnuva üçüncüsü Sırbistan’dan ise Hena Kurtagic.

Melissa Vargas, 2026 CEV Avrupa Voleybol Şampiyonası’nda üst üste ikinci kez turnuvarın en değerli oyuncusu (MVP) seçildi

Turnuvarın “rüya takımı” ve başantrenörü ödülleri aldıktan sonra basın mensuplarına poz verdi

kazanma başarısı göstermişti. İtalyan koç, takımıyla 2026 CEV Avrupa Şampiyonası'nı kazanarak millî takım ile beşinci zaferini elde etti. Maçtan sonra duygularını TRT mikrofonlarına açıklayan Santarelli, anlatacak çok şeyi olduğunu ifade ederek, samimi açıklamalarda bulundu: “Bugün dünyanın en iyi takımlarından birine karşı harika bir mücadeleyle sahada savaştık. Gerçekten inanılmaz bir iş başardık. O yüzden kendimizle, takımımızla ve yaptığımız işle gurur duymamız gerekiyor.” ifadelerini kullandı. Kendi ülkesine karşı mücadele etmekle ilgili de konuşan Santarelli, “Ben bir İtalyanım. Bunu hepimiz biliyorsunuz ama ben Türkiye için çalışıyorum. Bütün enerjimi Türkiye için veriyorum. Sahip olduğum her şeyi bu takımın daha iyi şeyler yapması için harcıyorum. İtalya vatandaşı olduğumu tabii ki söylemeniz çok normal ama ben bu ülkeyi çok seviyorum. Bu ülkenin insanlarını çok seviyorum. Bu ülkeyle bir şeyler başarmayı, bu şekilde başarılı olmayı çok istiyorum. Ben ve ekibim bunu yapmak için her şeyimizi ortaya koyuyoruz. Bugün benim için tabii ki baskı altında olduğum bir gündü. Zor bir gündü. Ben bu ülkeyi çok seviyorum. Bu ülkede çalışmaktan dolayı çok mutluyum. Federasyonumuza çok teşekkür ediyorum. Herhâlde bu ülke için neler yaptığımızı ispatlamamıza gerek yok.” dedi.

“Seyirci bizi oyuna geri döndürdü”

Millî takımımızın tecrübeli kaptanı Eda Erdem de yaz başında koydukları tüm hedeflere ulaşmanın ve ikinci kez Avrupa

Filenin Sultanları'nın başantrenörü Daniele Santarelli, finalde kendi ülkesi İtalya'ya karşı mücadele etti

Şampiyonu olmanın gururunu yaşadıklarını vurguladı. Sinan Erdem'deki atmosfere dikkat çeken kaptan, maç içinde zaman zaman oyundan düşseler bile tribünlerin inancıyla ayağa kalktıklarını ve 2 - 1 geriden gelerek başarıya imza attıklarını belirtti. Karşılaşmanın üçüncü setinden sonra önemli bir geri dönüş yaptıklarını dile getiren Eda Erdem ilk duygularını şu şekilde basın mensuplarına ifade etti: “Cumhuriyet'in bize açtığı yolda, Türk kadınının neler başarabileceğini gösterdik. Türk kadını her zaman hayal etmeye, mücadele etmeye ve kazanmaya devam edecek. Bu kupa hepimizin. Bugün Avrupa'nın başkenti İstanbul.” Kaptan, taktiksel anlamda ise şu değerlendirmelerde bulundu: “Yaprak Erkek ve Derya Cebecioğlu'nun oyundaki performansı dördüncü sete bizi hazırladı. Çok güzel bir

iş çıkardılar. Dördüncü sette de iyi servisler atarak oyuna başladık. Bloкта da rakibin önemli oyuncularını hücumda durdurunca avantajı yakaladık. Karar setinde de Elif Şahin'in servis turları, önde Zehra Güneş'in blok turları sonrasında da Melissa Vargas'ın servis turları büyük avantaj oluşturdu. Çok güzel bir karşılaşmaydı. Sahada oynarken çok çok keyif aldık.” Melissa Vargas'ın oyun içerisinde duygusal bir an yaşadığını aktaran Eda, “Vargas, çok iyi bir oyuncu. Çok iyi bir takım arkadaşı. Nerede, nasıl, ne zaman performans göstermesi gerektiğini çok iyi biliyor. Çok güzel oynadı. Çok güzel yüreğini ortaya koydu. Biz de ona her zaman yardımcı olmaya çalışıyoruz.” dedi. Takımımızın diğer bir yıldızı Saliha Şahin de Sinan Erdem Spor Salonu'nda oynanan finalin ardından basın mensuplarının sorularını yanıtladı: “İnanılmaz gururluyuz. Bunu ülkemizde kazandığımız için ayrı gururluyuz. Herkesi çok tebrik ederim. Gerçekten herkesin emeğine sağlık. Çok zor bir yazdı. Yazı, iki kupayla

Sırbistan maçında dünya voleybolunun en büyük pasör çaprazlarından Tijana Boskovic ile Melissa Vargas karşı karşıyaydı. Maç boyu Boskovic'i ikili ve üçlü bloklarla yıpratın takımımız, hücumda Vargas'ın akıl almaz ivmesiyle Sırbistan'a üstünlük kurdu.

Zorlu geçmesi beklenen Sırbistan maçını kolay hâle getiren savunmamız

Paris 2024 Olimpiyatlarında dördüncü olan Filenin Sultanları'nın tek hedefi 2028 Los Angeles Olimpiyatları'nda altın madalyayı kucaklamak

kapattığımız için çok mutluyuz. Zaten çok zor bir maç olacağını biliyorduk. İnşili çıkışlı olmasına şaşırmadık. Taktiğe bağlı kalarak, istemeye devam ederek maçı kendi lehimize çevirdiğimizi düşünüyorum.” diye konuştu. İtalya'nın çok güçlü bir ekip olduğunun altını çizen Şahin, “İtalya sadece savunma konusunda değil, bence bloкта, atakta yani her şeyde iyi bir takım. Zaten çok zor olacağını biliyorduk. Ama taktiğimize bağlı kaldık ve daha çok istedik. Tabii ki seyircimizin desteğiyle de hep birlikte kazandık.” ifadelerini kullandı.

Şampiyonlar kupayı aldı

2026 CEV Avrupa Şampiyonası'nda mutlu sona ulaşan A Millî Kadın Voleybol Takımı, kupasını 20 bine yakın taraftarıyla beraber kaldırdı. Düzenlenen kupa töreninde Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, Avrupa Voleybol Konfederasyonu (CEV) Başkanı Roko Sikiric ve Türkiye Voleybol Federasyonu Başkanı Mehmet Akif Üstündağ ile takımlar hazır bulundu. Organizasyonu şampiyon olarak tamamlayan Türkiye'ye kupasını Roko Sikiric verdi. İkinci İtalya ile üçüncü Sırbistan'a da madalyaları törende takdim edildi. Ardından ise klasik olarak artık millî takımımızın kutlamalarıyla özdeşleşen “Erik Dalı” ile oyuncularımızla seyirciler beraber oynadı. Avrupa Şampiyonası'nın “En Değerli Oyuncusu” (MVP) ödülünün sahibi ülkemizden Melissa Vargas seçilirken, turnuvanın “rüya takımı” ise şu oyuncularından oluştu: Melissa Vargas, Derya Cebecioğlu, Zehra Güneş ve Gizem Örgü, İtalya'dan Alessia Orro ve Myriam Sylla, üçüncü Sırbistan'dan

ise Hena Kurtagıc. Baştan sona tüm takımların dostluk görüntüleriyle geçen turnuvada özellikle Letonya, Polonya ve diğer takımlar millî takımımızdaki oyuncularla sık sık fotoğraf çektirip, forma değiştirdi. Turnuvada ise Sırbistan ile Türkiye arasında ufak bir “devşirme” krizi yaşandı. Yarı finalde oynanan Türkiye - Sırbistan karşılaşmasının ardından Türkiye Voleybol Federasyonu Başkanı Mehmet Akif Üstündağ tarafından da eleştirilen Terzic, ısıklarla protesto edildi. Sırp başantrenör, ülkesinin basınına verdiği röportajda devşirme kuralına ve Türkiye'ye yönelik eleştirilerde bulunmuştu.

Filenin Sultanları Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, üst üste ikinci kez Avrupa Şampiyonu olan Filenin Sultanları'nı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Kabulde, Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak ile Akdeniz Oyunları'nda şampiyon olan kadın voleybol takımımız ve yazımızda da bahsettiğimiz eski millî voleybolcularımız yer aldı. Sporcularımızla gurur duyduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İstanbul gerçekten farklı bir heyecana tanıklık etti. 2023'te Belçika'da kazandığımız kupayı üç yıl sonra bu kez kendi evimizde, taraftarımızın önünde hem de tarihi bir geri dönüşle elde ettik. Bayrağımızı göndere yeniden çektik. İstiklal Marşımızı tüm dünyaya yeniden dinlettik.” diye konuştu. A Millîlerin ilk maçtan final müsabakasına kadar kararlılığından taviz vermeyerek, tam bir takım ruhuyla şampiyonluğa ulaştığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan,

Filenin Sultanları, Londra 2012, Tokyo 2020 ve Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nın ardından Los Angeles 2028'e de katılarak, üst üste üçüncü, toplamda dördüncü kez Türkiye'yi olimpiyatlarda temsil edecek.

ülkemin pes etmeyen karakterinin bu takımda da yer aldığını söyledi: “Bizim şartlar ne olursa olsun asla pes etmeyen bir millî karaktere sahip olduğumuzu kupayı ikinci kez kaldırarak yeniden gösterdik. Tribünleri coşkuyla dolduran taraftarlarımız da muhteşem bir atmosfer oluşturarak sizlere çok güçlü bir destek verdi. Ekranları başından takip eden milyonlarca vatandaşımız Filenin Sultanları için tek yürek oldu. Malzemeci arkadaşlarımızdan sağlık ekibimize, teknik heyetimizden yöneticilerimize bu zaferde emeği bulunan herkese takdir ve tebriklerimi iletiyorum.” Türkiye'nin uzun süredir spora yaptığı yatırımlarının karşılığını aldığından bahseden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, voleybolda kulüplerimizden millî takımımıza kadar büyük başarılar kazandığımızı örneklerle ifade etti. İtalya'da düzenlenen Akdeniz Oyunları'nda millî takımın namağlup şampiyon olduğunu anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Galatasaray ve VakıfBank kulüplerimiz Şampiyonlar Ligi ve CEV kupalarını ülkemize getirdi. Diğer taraftan 18 yaş altı kız millî takımımız Letonya'daki U18 Avrupa Şampiyonası'nı, 17 yaş altı kız millî takımımız Şili'deki Dünya Şampiyonası'nı gümüş madalya ile tamamladı.” dedi. “Her bakımdan gurur verici, gelecek adına umut verici bir yıl geçirdik. Şimdi artık önümüzde katılmayı garantilediğimiz 2028 Los Angeles Yaz Olimpiyat Oyunları var. İnşallah orada da şampiyonluğa uzanacağımızdan hiçbir şüphem yoktur.” ifadeleriyle takıma olan güveninden bahseden Erdoğan, Filenin Sultanları'na gelecek için başarılar diledi: “İnanıyoruz, kendimize güveniyoruz. Allah'ın izniyle başaracağız. Rabbim yolumuzu, bahtımızı açık etsin, ayaklarınıza taş değdirmesin. Hepinizi tekrar tebrik ediyor, her birinize üstün başarılar temenni ediyorum. Şimdi yeni döneme de büyük bir azimle inşallah başlayalım.” Kendisi de eski bir sporcu olan Cumhurbaşkanı Erdoğan, kabulde yer

alan A Millî Kadın Voleybol Takımı kaptanı Eda Erdem'e konuşmasına başlamadan hemen önce "Sakatlık filan kalmadı değil mi?" sorusunu sorunca Erdem'in ise "Yok, çok şükür iyiyim. Hele madalya ve kupadan sonra çok daha iyiyim. Teşekkür ederim." karşılığını vermesi gülüşmelere neden oldu.

Hayal etmeye ve kazanmaya devam

Dünyada spor, yalnızca skor tabelasında yazan rakamlardan veya madalya kürsülerinden ibaret değildir, çok daha fazlasıdır. Filenin Sultanları, Türkiye'de bir spor takımının çok ötesine geçerek sosyolojik bir fenomene, özellikle de kız çocukları için devasa bir "ilham kaynağına" dönüşmüştür. Bugün Türkiye'nin en ücra köylerinde, iki ağaç arasına gerilmiş bir ipin üzerinden top geçirmeye çalışan kız çocuklarının görüntüleri tesadüf değildir. Aileler artık çocuklarını spordan uzak tutmak yerine, ellerinden tutup voleybol okullarına yazdırmak için sıraya giriyor. Bu takım, ailelere "benim kızım da yapabilir" inancını vermeye devam edecek gibi görünüyor. Bu başarı ise tam bir sistemin ürünü. Devletin ve kamu kaynaklarının bir spor dalını nasıl küresel bir markaya dönüştürebileceğinin dünyadaki en nadide örneklerinden bir tanesi. Devletin zirvesinin, bakanlıkların, önemli sponsorların ve federasyonun tesislere ve antrenör eğitimlerine devasa bütçeler ayırarak millî takımın omurgasını

Türkiye'nin her yerinde Filenin Sultanları'ndan ilham alan kız çocukları voleybola yöneliyor

inşa etmesi, bugün özellikle komşu ülkelere ilham veriyor. Maçları TRT 1, TRT Spor ve TRT Spor Yıldız üzerinden yayımlanarak Anadolu'daki en ücra köşeye bile ulaştırmasıyla ve reyting kaygısı gütmeksizin yıllarca bu sporu ekranlarda tutmasıyla TRT, bugün voleybolun sosyolojik

bir fenomene dönüşmesindeki en büyük pay sahiplerinden bir tanesi. İşin özeti, yazının başında da bahsettiğimiz gibi: Başarı çok zordur ve arkasında onlarca hikâye, insan ve seçim barındırır.

Sosyal medyadan

Recep Tayyip Erdoğan - Cumhurbaşkanı: "CEV Trendyol 2026 Avrupa Şampiyonu olarak milletimizi gururlandıran önemli bir başarıya imza atan A Millî Kadın Voleybol Takımımızı en kalbi duygularıyla tebrik ediyorum."

Dr. Osman Aşkın Bak - Gençlik ve Spor Bakanı: "Son Avrupa ve Milletler Ligi şampiyonu A Millî Kadın Voleybol Takımımız bir kez daha ülkemizi gururlandırdı... Sizlerle gurur duyuyoruz."

Akın Gülek - Adalet Bakanı: "2026 CEV Trendyol Kadınlar Avrupa Voleybol Şampiyonası finalinde İtalya'yı mağlup ederek üst üste ikinci kez Avrupa şampiyonu olan A Millî Kadın Voleybol Takımımızı yürekten kutluyorum. Ay-yıldızlı bayrağımızı bir kez daha zirvede dalgalandırarak bu büyük gururu bizlere yaşatan sporcularımızı, teknik heyetimizi ve emeği geçen herkesi tebrik ediyorum. Sizinle gurur duyuyoruz."

Prof. Dr. Ömer Bolat - Ticaret Bakanı: "Milletçe göğsümüzü kabartan bir zafere daha şahit olduk. Sahada gösterdikleri kararlılık ve takım ruhuyla bu sevinci bizlere yaşatan Filenin Sultanları'nı, teknik heyetimizi ve emeği geçen herkesi tebrik ediyorum. Bu anlamlı şampiyonluk ülkemize ve aziz milletimize hayırlı olsun."

Mahinur Özdemir Göktaş - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı: "2026 CEV Trendyol Avrupa Voleybol Şampiyonası'nda İtalya karşısında ortaya koydukları inanılmaz mücadeleyle üst üste ikinci kez Avrupa Şampiyonu olan A Millî Kadın Voleybol Takımımızı gönülden tebrik ediyorum. Başarılarınız daim olsun."

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı - TRT Genel Müdürü: "Yine, yeniden Avrupa şampiyonunuz! İstanbul'da oynanan ve milletçe TRT ekranlarından heyecanına ortak olduğumuz CEV Trendyol 2026 Avrupa Şampiyonası finalinde İtalya'yı mağlup ederek kupayı üst üste ikinci kez ülkemize kazandıran #FileninSultanları'nı tebrik ediyorum."

TRTSPOR

TÜRKİYE'NİN SPOR EKRANI

www.trtspor.com.tr

YouTube Instagram X TikTok

TEKNOFEST Mavi Vatan Türk Donanmasının gücü Gölçük'te sergilendi

TRT'nin iletişim paydaşı olduğu festivalde, dört gün boyunca Türk Deniz Kuvvetlerinin farklı sınıflardaki platformlarından insansız sistemlere, hava araçlarından savunma ve füze sistemlerine kadar geniş bir yelpazede ürün ve teknolojiler sergilendi.

Milli Teknoloji Hamlesi'nin meşalesini Türkiye'nin ve gönül coğrafyamızın dört bir yanına ulaştırmak üzere yola çıkan; dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST, bu kez rotasını denizlere çevirdi. 20 - 23 Ağustos tarihlerinde Gölçük Tersanesi Komutanlığında gerçekleştirilen TEKNOFEST Mavi Vatan ile Türkiye'nin denizcilik, su altı teknolojileri ve savunma sanayisindeki farklı kabiliyetleri bir araya geldi. TRT'nin iletişim paydaşı

olduğu etkinlikte, dört gün boyunca Türk Deniz Kuvvetlerinin farklı sınıflardaki platformlarından insansız sistemlere, hava araçlarından savunma ve füze sistemlerine kadar geniş bir yelpazede ürün ve teknolojiler sergilendi. 20 Ağustos Perşembe günü saat 09.00'da ziyaretçilerine kapılarını açan festivale ilgi oldukça yoğundu. TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar'ın açılış konuşmasıyla başlayan etkinliğin ilk gününde teknoloji ve deniz tutkunları, sabah saatlerinden itibaren etkinlik alanını doldurarak bu tarihi atmosfere ortak oldu.

Görkemli açılışa, Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Selçuk Bayraktaroğlu, Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, kuvvet komutanları, çok sayıda firma ve kuruluşun temsilcileri ile vatandaşlar katıldı.

Yalnızca bir teknoloji hamlesi değil

Açılış konuşmasını yapan TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar, "Karadaki vatanımız yuvamızsa, Mavi Vatan bizlerin huzur

Gölçük Tersanesi Komutanlığında gerçekleştirilen TEKNOFEST Mavi Vatan'a ilgi büyüktü

Festival boyunca Gölçük Tersanesi Komutanlığına gelen ziyaretçiler, Türk Deniz Kuvvetlerinin önemli platformlarını yakından görme ve denizcilik teknolojilerini yerinde deneyimleme fırsatı buldu. TCG Anadolu, TCG Barbaros, TCG Savarona, TCG Turgutreis, TCG Murat Reis ve TCG 18 Mart Denizaltısı gibi platformlar ziyaretçilerin yoğun ilgisini çekerken, festival alanında toplam 37 deniz platformu ve 4 hava aracı vatandaşlarla buluştu.

bulduğu bahçemizdir. Nasıl ki evimizin bir odasından vazgeçmiyorsak, bahçemiz olan Mavi Vatan'ın tek bir damlasından da asla vazgeçmeyiz." dedi. Gençlerimize denizlerimizi sevdirmek, Mavi Vatan bilincini kazandırmak için burada olduklarına vurgu yapan Bayraktar, "Unutmayın ki rotası ve menzili olmayan bir gemiye hiçbir rüzgârın faydası olmaz. Hayat denizinde yelken açarken kendinize ait yüksek bir idealiniz, bir KIZILELMA'nız olsun. Bugün baktığımızda ahlaken yıkılmış, vicdanını yitirmiş ve büyük bir karanlığa sürüklenen bir dünya görüyoruz. Adaletin, merhametin ve uluslararası hukukun hiçe sayıldığı bu küresel sistem, insanlığa umut veremiyor. İşte Mavi Vatan'da verdiğimiz bu mücadele, bu nedenle sadece bir teknoloji hamlesi değil. Bu çaba, bir adalet ve bağımsızlık mücadelesidir. Tüm kurumlarıyla yıkılmış bu dünyanın yeniden inşası, medeniyetimizin güneş yüzü çocukları, sizler, TEKNOFEST kuşağı tarafından gerçekleştirilecek. Hürriyetin, adaletin ve refahın kuşattığı o güzel dünyada buluşmak dileğiyle sevgiyle kalın. Yolumuz açık, pruvamız neta, ufkumuz KIZILELMA." ifadelerine yer verdi.

"50'den fazla savaş gemisi inşa ediyoruz"

Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Ercüment Tatlıoğlu da Türkiye'nin de çok güçlü deniz kuvvetlerine sahip olduğunu ifade etti. Tatlıoğlu, "Bugün itibarıyla Türk

Deniz Kuvvetlerine 37, yabancı ülkelere 24 olmak üzere 50'den fazla savaş gemisini aynı anda inşa ediyoruz. Türkler denizci millettir. 1081'de Anadolu'da, bu topraklarda Deniz Kuvvetlerimizi kurduk. Anadolu'ya gelmeden önce de Hazar Denizi'nde

TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar

vardık. Bu yıl İzmir Çeşme’de 1081’de kurduğumuz Deniz Kuvvetlerimizin 945’inci yıl dönümünü kutluyoruz. Ayrıca Gölcük Tersanemizin 100. kuruluş yıl dönümünü büyük mutluluk ve gururla kutluyoruz.” diye konuşurken, Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler ise “Hedefimiz, deniz kuvvetlerimiz dâhil kahraman ordumuzun imkân ve kabiliyetlerini daha üst seviyelere çıkarmaktır.” dedi.

Festivalin en önemli başlıklarından birini teknoloji yarışmaları oluşturdu. İnsansız Su Altı Sistemleri, İnsansız Deniz Aracı ve Su Altı Roket yarışmalarında Türkiye’nin farklı bölgelerinden gelen genç teknoloji takımları, geliştirdikleri sistemleri gerçek görev senaryolarında test ederek dereceye girmek için mücadele etti.

SAT ve SAS heyecanı

Türkiye’nin denizlerdeki gücünü, bağımsızlığını ve millî savunma kabiliyetlerini simgeleyen festivalde SAT ve SAS Komandoları Gösterisi nefes keserken, etkinliğe insansız deniz ve su altı araçları damgasını vurdu. Deniz Hava Komutanlığı ve İHA uçuş gösterileri ile Mavi Vatan Yelken Kortej Geçişi de ziyaretçilerden yoğun ilgi gördü. Festival boyunca Gölcük Tersanesi Komutanlığına gelen ziyaretçiler, Türk Deniz Kuvvetlerinin önemli platformlarını yakından görme ve denizcilik teknolojilerini yerinde deneyimleme fırsatı buldu. TCG Anadolu, TCG Barbaros, TCG Savarona, TCG Turgutreis, TCG Murat Reis ve TCG 18 Mart Denizaltısı gibi platformlar ziyaretçilerin yoğun ilgisini çekerken, festival alanında toplam 37 deniz platformu ve 4 hava aracı vatandaşlarla buluştu. Özellikle Savarona’da Atatürk’ün bizzat kullandığı eşyaların sergilendiği kamaralar, katılımcılara duygusal anlar yaşattı. Türkiye’nin denizcilik ve savunma sanayisindeki teknolojik kabiliyetlerini yansıtan Bayraktar TB2 ve Bayraktar TB3 de festivalin dikkat çeken unsurları

TEKNOFEST Mavi Vatan kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına bağlı Su-26 Taarruz (SAT) ve Su-26 Savunma (SAS) komandoları tarafından icra edilen gösteriler göz doldurdu

arasında yer aldı. İnsanlı ve insansız sistemlerin aynı organizasyonda ve aynı teknoloji ekosistemi içerisinde buluşması, Türkiye’nin deniz - hava entegrasyonundaki geldiği noktayı da ziyaretçilere yakından gösterdi.

Geleceğin Mavi Vatan teknolojileri için yarışan genç mühendisler

Festivalin en önemli başlıklarından birini teknoloji yarışmaları oluşturdu. İnsansız Su Altı Sistemleri, İnsansız Deniz Aracı ve Su Altı Roket yarışmalarında Türkiye’nin farklı bölgelerinden gelen genç teknoloji takımları, geliştirdikleri sistemleri gerçek görev senaryolarında test ederek dereceye girmek için mücadele etti. Final aşamasına ulaşan 112 takım ve

bin 200’ün üzerinde yarışmacı, su altı sistemlerinden otonom deniz araçlarına kadar farklı teknolojilerde geliştirdikleri projeleri Gölcük’te sergiledi. Yarışmalar, gençlerin mühendislik bilgi ve becerilerini gerçek saha koşullarında sınamalarına imkân sunarken, geleceğin denizcilik ve savunma teknolojilerine ilişkin önemli projeleri de ortaya çıkardı.

Denizcilik, spor ve eğlence bir arada

TEKNOFEST Mavi Vatan’da teknoloji yarışmalarının yanı sıra spor etkinlikleri de büyük ilgi gördü. Festivalin üçüncü gününde gerçekleştirilen 1.500 metrelik Açık Su Yüzme Yarışı’nda 111 erkek ve 41 kadın sporcu mücadele etti. Erkeklerde Eymen

Nefes kesen gösteriler unutulmaz anlar yaşattı

Gölcük Tersanesi Komutanlığı’nda sergilenen Bayraktar TB2 gösteri uçuşu yaptı

Taha Turan, kadınlarda ise Nida Başaran birinciliği elde ederken, yarışmacılar Gölcük Körfezi’nde kıyasıya bir mücadele ortaya koydu.

Festival, yalnızca savunma sanayisi ve teknoloji ürünlerinin sergilendiği bir organizasyon olmanın ötesine geçerek çocukları ve gençleri bilim ve teknolojiyle buluşturan atölyelere, deneyim alanlarına, bilgi yarışmalarına ve farklı etkinliklere de ev sahipliği yaptı. T3 Vakfı ve Bilim Sokağı atölyeleri çocukları bilimle buluştururken, NSosyal Nod Bilgi Yarışması ve “Sahne Senin” etkinlikleri de festival atmosferine renk kattı. Festival kapsamında düzenlenen Dragon Kürek Yarışı, Mavi Vatan Halat Çekme ve El İncesi Atma etkinlikleri de ziyaretçilere farklı deneyimler yaşattı.

Böylece dört gün boyunca teknoloji, denizcilik, spor ve eğlence aynı festival atmosferinde buluştu.

SEFO’dan coşkulu konser

TEKNOFEST Mavi Vatan’ın üçüncü gününde festival alanındaki coşku, müzikle de zirveye ulaştı. Sevilen sanatçı SEFO, Gölcük Tersanesi Komutanlığında verdiği konserde binlerce ziyaretçiye müzik dolu bir akşam yaşattı. Gençlerin ve ailelerin şarkılara hep birlikte eşlik ettiği konser, festivalin en renkli anlarından biri olarak hafızalarda yer aldı.

Kapanış seremonisi

TEKNOFEST Mavi Vatan, dört gün boyunca Türkiye’nin denizcilik, savunma

ve ileri teknoloji alanındaki kabiliyetlerini yüz binlerce kişiye ulaştıran bir teknoloji şölenine dönüştü. Dolu dolu geçen ve ziyaretçilerine unutulmaz deneyimler yaşatan festival, son gününde gerçekleştirilen kapanış ve ödül töreniyle sona erdi. Kapanış törenine Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz katılırken, yarışmalarda dereceye giren takımlara ödülleri takdim edildi. TEKNOFEST Mavi Vatan’ın en dikkat çekici unsurlarından biri festival alanındaki yoğunluk oldu. Dört gün süren festivali 343 bin kişi ziyaret ederek, festival heyecanına ortak oldu. Çocuklardan gençlere, ailelerden teknoloji meraklılarına kadar her yaştan ziyaretçi Gölcük Tersanesi Komutanlığına gelerek Türkiye’nin denizlerdeki teknolojik gücünü yakından görme fırsatı buldu.

TEKNOFEST Mavi Vatan, dört gün boyunca Türkiye’nin denizcilik, savunma ve ileri teknoloji alanındaki kabiliyetlerini yüz binlerce kişiye ulaştıran bir teknoloji şölenine dönüştü. Dolu dolu geçen ve ziyaretçilerine unutulmaz deneyimler yaşatan festival, son gününde gerçekleştirilen kapanış ve ödül töreniyle sona erdi. Kapanış törenine Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz katılırken, yarışmalarda dereceye giren takımlara ödülleri takdim edildi.

“Mavi Vatan’daki haklarımızı tavizsiz koruyacağız”

Cevdet Yılmaz, kapanış konuşmasında Mavi Vatan’ın Türkiye açısından stratejik öneminin giderek arttığını vurgulayarak, Mavi Vatan’daki egemenliğimizin, Mavi Vatan’daki haklarımızın tereddütsüz ve tavizsiz bir şekilde korunacağını ifade etti. Festivalin Türkiye’nin denizlerde ulaştığı teknolojik seviyeyi ortaya koyduğuna

dikkat çeken Yılmaz, savunma sanayisinde yerlilik oranının yüzde 80'i aştığını, insanlı ve insansız sistemlerin aynı ağ üzerinde güvenli şekilde görev yapabildiği yeni bir mimarinin geliştirildiğini söyleyerek Türkiye'nin geleceğinde gençlerin belirleyici rol üstleneceğini vurguladı.

“Türk mühendisliğinin ve gençliğinin bağımsızlık mührünü vurduk”

Dört gün boyunca Gölçük'te sadece insansız deniz araçlarını, su altı roketlerini ya da otonom sistemleri yarıştırmadıklarını vurgulayan Selçuk Bayraktar ise “Bizler burada, Mavi Vatan'ın kaderine Türk mühendisliğinin ve Türk gençliğinin bağımsızlık mührünü bir kez daha vurduk. Birilerinin 'hayal' dediği, 'yapamazsınız' dediği her teknolojik eşiği, inançla, sabırla ve kenetlenerek birlikte aştık.” ifadelerini kullandı. Gençlerin akıl ve alın teriyle yüreklerindeki vatan sevdasını birleştirdiğine dikkat çeken Bayraktar, gençlerin Mavi Vatan'ın sadece koruyucuları değil, geleceğinin de mimarları olduklarını tüm dünyaya bir kez daha gösterdiğini kaydetti. Bayraktar sözlerini şöyle tamamladı: “Mavi Vatan'da sergilediğimiz bu varlık, teknoloji başarısından da öte, adaletsizliğe ve dayatmalara karşı eğilmeyen ahlaki bir duruştur. Karadaki bir karış toprağımız neyse, Mavi Vatan'daki tek bir damla suyumuz da aynı mukaddes emanettir. Bu mukaddes emanete her şart ve koşulda sahip çıkacak olan sizlersiniz. Tüm müesseseleriyle yıkılmış bu dünyayı, inancımızın adalet, merhamet ve iyilik değerleriyle, medeniyetimizin güneş yüzü gençleri, sizler, TEKNOFEST kuşağı inşa edecek. TEKNOFEST gençliği, 'kim var?' denildiğinde sağına soluna bakmadan 'ben varım' diyen, bu vatanın sorumluluğunu omuzlayan gençliktir. TEKNOFEST gençliği umuttur. TEKNOFEST gençliği beklenendir. Yolumuz açık, pruvamız neta, ufkumuz KIZILELMA.”

Mavi Vatan'dan sonra yeni rota: Şanlıurfa

Gölçük Tersanesi Komutanlığında dört gün boyunca denizlerle buluşan TEKNOFEST heyecanının yeni durağı ise Güneydoğu olacak. Tam bağımsızlık rüzgârı dinmiyor, aksine dalga dalga büyüyor. TEKNOFEST Mavi Vatan'ın ardından teknoloji tutkunları, gençler, aileler ve tüm Türkiye 30 Eylül - 4 Ekim tarihlerinde Şanlıurfa'da buluşmaya hazırlanıyor.

TEKNOFEST Mavi Vatan etkinlikleri kapsamında dragon kürek yarışları düzenlendi

Kapanış töreninde yarışmalarda başarılı olan takımlara ödülleri takdim edildi

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar

MAVİ VATAN

GÖLCÜK TERSANESİ KOMUTANLIĞI

Yeni çalışma düzeninin toplantı kültürü

Toplantılar, kurumların karar alma ve koordinasyon süreçlerinin vazgeçilmez araçlarından biri. Ancak gereksiz katılımcılar, uzayan süreler ve belirsiz gündemler toplantıları kolayca zaman kaybına dönüştürebiliyor. Peki verimli bir toplantının kuralları neler, Çevrim içi toplantılarda kamera ve kayıt nasıl ele alınmalı, dünya şirketleri bu süreci nasıl yönetiyor?

Bir toplantı daveti geliyor. Takvimde bir saat ayrılmış. Konu birkaç kelimeyle yazılmış ancak gündem belli değil. Kimlerin katılacağı tam bilinmiyor. Toplantı başladığında ilk on dakika katılımcıların gelmesi bekleniyor, ardından konunun ne olduğu anlatılıyor.

Bir süre sonra söz başka başlıklara kayıyor. Toplantı bittiğinde ise herkesin aklında aynı soru var: Şimdi ne yapacağız? Modern çalışma hayatının en sıradan sahnelerinden biri bu. Oysa toplantılar kurumların karar aldığı, sorun çözdüğü, fikir geliştirdiği ve birimler arasında koordinasyon sağladığı önemli çalışma

araçlarından biri. Sorun toplantının kendisinden çok, hangi durumda toplantı yapılması gerektiğinin giderek unutulması. Özellikle pandemi sonrasında çevrim içi toplantı araçlarının günlük çalışma hayatına yerleşmesiyle toplantı düzenlemek hiç olmadığı kadar kolaylaştı. Eskiden bir salon ayarlamak,

Verimli toplantının temelinde doğru katılımcı seçimi, açık gündem, sınırlı süre ve net sonuçlar yer alıyor. Toplantı kültürü, kurumların çalışma biçimini, zaman kullanımını ve karar alma hızını doğrudan etkiliyor.

insanları aynı yerde buluşturmak ve uygun saat belirlemek gerekirken bugün birkaç saniyede onlarca kişiye toplantı daveti göndermek mümkün. Bu kolaylık beraberinde başka bir sorunu getirdi: Toplantı yapmak kolaylaştıkça toplantı sayısı arttı. Microsoft'un çalışma hayatına ilişkin araştırmaları da bu dönüşümü gösteriyor. Şirketin 31 bin çalışanını kapsayan 2023 Work Trend Index araştırmasına göre çalışanların yüzde 68'i iş günü içinde kesintisiz odaklanmaya yeterince zaman bulamadığını söylüyor. Araştırmada "verimsiz toplantılar", çalışanların üretkenliğini bozan en önemli unsur olarak ilk sırada yer alıyor; "çok fazla toplantı" ise ilk üç neden arasında. Şubat 2020'den itibaren Microsoft Teams üzerinden gerçekleştirilen toplantı ve görüşmelerin haftalık sayısında yaklaşık üç katlık artış yaşandığı belirtiliyor. Böylece çalışma hayatının yeni kavramlarından biri ortaya çıkıyor: Toplantı yükü.

Her konu toplantı gerektirir mi?

Verimli toplantının ilk kuralı, toplantının nasıl yapılacağından önce şu soruyu sormak olabilir: Bu konu gerçekten bir toplantı gerektiriyor mu? Sadece bilgi aktarılacaksa bir e-posta, kısa bir not ya da kurum içi mesaj çoğu zaman yeterli olabilir. Bir dosya üzerinde görüş istenecekse katılımcılardan yazılı değerlendirme alınabilir. Toplantının asıl değeri, karşılıklı fikir alışverişi, hızlı karar alma, problem çözme veya farklı birimlerin aynı anda uzlaşması gerektiği durumlarda ortaya çıkar. Bu yaklaşım özellikle büyük teknoloji şirketlerinin çalışma kültüründe dikkat çekiyor. Tesla CEO'su Elon Musk'ın 2018'de çalışanlarına gönderdiği ve daha sonra

Toplantının amacı ve gündemi, katılımcılar davet edilmenden önce netleştirilmeli

kamuoyuna yansıyan bir e-postada toplantılara ilişkin oldukça sert tavsiyeleri bulunuyordu. Musk, büyük toplantıların yalnızca bütün katılımcılara gerçekten değer sağladığında yapılmasını, bu durumda da kısa tutulmasını öneriyor. Sık tekrarlanan toplantıların yalnızca acil meselelerde anlamlı olduğunu savunuyor. En fazla dikkat çeken önerisi ise toplantıda artık katkı sağlamadığını düşünen kişinin ayrılabilmesi. Musk'ın yaklaşımına göre insanları değer katmadıkları bir toplantıda tutmak onların zamanını boşa harcamak anlamına geliyor. Her kurum Musk kadar radikal bir kültür benimsemek zorunda değil. Ancak mesaj önemli: Toplantıya katılmak başlı başına bir çalışma çıktısı değildir.

Amazon: Sunumdan önce düşünmek

Amazon'un toplantı kültürü ise başka bir örnek sunuyor: Şirket uzun

yıllardır önemli toplantılarında klasik PowerPoint sunumları yerine anlatı biçiminde hazırlanmış yazılı dokümanlar kullanıyor. Jeff Bezos'un 2017 hissedar mektubunda anlattığı uygulamaya göre toplantının başında katılımcılar birkaç sayfalık metni sessizce okuyor ve tartışma bundan sonra başlıyor. Amazon bu yöntemin fikirlerin önceden düşünülmesini ve toplantının daha nitelikli bir tartışmaya dönüşmesini sağladığını düşünüyor. Amazon çalışanlarının şirket kültürünü anlattığı örneklerde bazı toplantıların yaklaşık ilk on dakikasının bu "doc read" sürecine ayrıldığı görülüyor. Böylece toplantıya gelen herkes aynı bilgi düzeyinden tartışmaya başlayabiliyor. Amazon'un meşhur "iki pizza" yaklaşımı da katılımcı sayısı ile ilgili farklı bir bakış sunuyor. Jeff Bezos tarafından yaygınlaştırılan prensibe göre bir ekip iki pizzayla doyurulabilecek kadar küçük tutulmalı. Bu doğrudan bütün toplantılar

için belirlenmiş sayısal bir kural olmasa da şirketin küçük ekip, doğrudan iletişim ve hızlı karar verme anlayışını ifade ediyor. Çünkü toplantı büyüdükçe konuşanların sayısı değil, çoğu zaman dinleyenlerin sayısı artıyor.

Harvard Business Review da toplantıya davet edilen kişilerin toplantının amacı kadar önemli olduğunu, gereğinden fazla kişinin katılımının zaman kaybına dönüşebildiğini vurguluyor. Dolayısıyla toplantı daveti hazırlanırken “Kimler konuyla ilgili?” sorusundan daha keskin bir soru sormak gerekebilir: Bu kişinin toplantıda bulunması neden gerekli? Karar verecek mi? Bilgi sağlayacak mı? Bir görevin sorumluluğunu üstlenecek mi? Yoksa yalnızca “haberi olsun” diye mi davet ediliyor? Son seçenek için toplantı sonrası kısa bir bilgilendirme notu çoğu zaman yeterli olabilir.

Toplantılar doğru yönetildiğinde karar süreçlerini hızlandırıyor, yanlış yönetildiğinde ise ciddi bir zaman kaybına dönüşüyor. Gündem, süre, katılımcı sayısı, kamera kullanımı ve kayıt gibi ayrıntılar toplantının verimini doğrudan belirliyor.

30 dakika yeni standart olabilir mi?

Toplantıların bir başka problemi de sürenin çoğu zaman konunun ihtiyacından değil, takvim uygulamalarının standartlarından belirlenmesi. Takvimde 30 veya 60 dakikalık alan bulunduğu için toplantı da otomatik olarak 30 veya 60 dakika planlanıyor. Oysa toplantının bir saat sürmesi gerektiğine ilişkin herhangi bir kural yok. Microsoft'un nörobilim çalışmalarında arka arkaya yapılan çevrim içi toplantıların stres ve zihinsel yorgunluğu artırdığı görülüyor. Şirketin araştırmaları, uzun süre kesintisiz video toplantılarının yaklaşık 30 - 40 dakikadan sonra daha yoğun görsel dikkat gerektirdiğini, arka arkaya

Toplantıya ayrılan süre, tüm katılımcıların toplam çalışma zamanını etkiliyor

toplantıların ise stresi artırabileceğini ortaya koyuyor. Microsoft bu nedenle mümkün olduğunda toplantıları yaklaşık 30 dakika ile sınırlamayı ve uzun toplantılar arasında kısa molalar bırakmayı öneriyor. Bu nedenle tek bir “ideal toplantı süresi”nden söz etmek zor. Ancak günlük koordinasyon ve karar toplantılarında 25 - 30 dakika iyi bir başlangıç standardı olarak görülebilir. Bir konu 15 dakikada çözülebiliyorsa 30 dakika, 30 dakikada çözülebiliyorsa bir saat ayırmanın anlamı yok.

Toplantı gündemi davetten önce başlamalı

Verimli bir toplantının hazırlığı davet gönderildiğinde başlar. İyi hazırlanmış bir davette en azından şu bilgiler açık olmalıdır: Toplantının konusu nedir? Amaç nedir? Kimler katılacaktır? Katılımcılardan önceden hazırlanması beklenen bir şey var mıdır? Toplantının sonunda hangi sonuca ulaşılması hedeflenmektedir? Kurum dışından katılımcı var mıdır? Özellikle kurum dışı kişilerin bulunduğu toplantılarda katılımcı listesinin bilinmesi yalnızca nezaket değil, güvenlik ve kurumsal temsil açısından da önemlidir. Çevrim içi toplantıya ekranda yalnızca bir

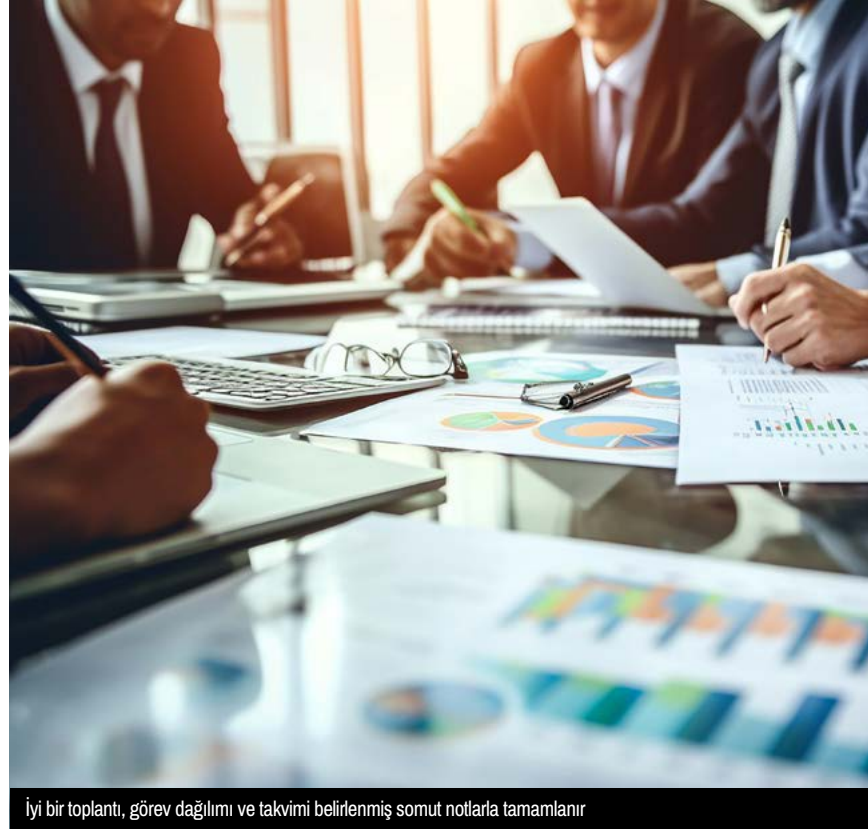
kullanıcı adıyla giren kişinin kim olduğu anlaşılmıyorsa toplantı yöneticisinin bunu sorması son derece doğaldır. Kurum dışından katılan kişinin adını, soyadını ve kurumunu söylemesi, toplantıdaki diğer kişilerin de özellikle birbirini tanımadığı durumlarda, kısa şekilde kendisini tanıtmaları toplantının en temel adımlarından biri olmalıdır. Toplantının ilk beş dakikasının “Siz hangi birimdeniniz?” sorularıyla geçmesi ise hazırlığın eksik yapıldığını gösterir.

Çevrim içi toplantının yeni adabı

Pandeminin çalışma hayatına bıraktığı en kalıcı miraslardan biri kuşkusuz çevrim içi toplantılar oldu. Ancak Çevrim içi toplantı kültürü çoğu kurumda fiziksel toplantı kültürü kadar uzun sürede oluşmadı. Teknoloji çok hızlı hayatımıza girdi, kurallar ise teknolojinin arkasından geldi. Bunun en görünür örneklerinden biri kamera tartışması.

Çevrim içi toplantıda kamera açık olmak zorunda mı?

Bu konuda bütün kurumlar için geçerli evrensel bir kural bulunmuyor. Üstelik araştırmalar sürekli kamera kullanımının

İyi bir toplantı, görev dağılımı ve takvimi belirlenmiş somut notlarla tamamlanır

bilişsel yükü artırabileceğini ve video toplantı yorgunluğunu besleyebileceğini gösteriyor. Buna karşılık toplantının niteliği de önemli. Üst yönetimin katıldığı, kurum dışından misafir bulunan, mülakat, sunum, tanışma veya temsil niteliği taşıyan küçük toplantılarda kameranın açık olması iletişimin doğal bir parçası olarak görülebilir. Beden dili, yüz ifadesi ve göz teması iletişime katkı sağlar. Bill & Melinda Gates Foundation tarafından yayımlanan çevrim içi çalışma toplantıları için örnek temel kurallar arasında da “camera on”, dikkat dağıtıcı unsurlardan kaçınma, herkese konuşma fırsatı verme ve gizliliğe saygı gibi maddeler bulunuyor. Ancak yüzlerce kişinin yalnızca dinleyici olduğu bir bilgilendirme toplantısıyla altı kişinin karar verdiği bir yönetim toplantısının aynı kamera kuralına tabi tutulması da doğru olmayabilir. Bu nedenle daha sağlıklı yaklaşım, kurumların bunu belirsiz bırakmak yerine kendi Çevrim içi toplantı protokolünü oluşturmasıdır. Özel durumlarda kamera kapatılabilir, ancak bunun toplantının olağan davranışı mı yoksa istisnası mı olduğu kurum kültüründe açık olmalıdır. Aynı şekilde toplantı sırasında telefonla konuşmak, başka bir işle ilgilenmek veya uzun süre ekrandan tamamen uzaklaşmak fiziksel toplantıda nasıl dikkat dağıtıcı kabul

ediliyorsa çevrim içi ortamda da benzer şekilde değerlendirilmelidir.

Kayıt almak masum değil

Çevrimiçi toplantılarla birlikte ortaya çıkan başka bir başlık da kayıt konusu. Teknik olarak toplantıyı kaydetmek artık son derece kolay. Ancak teknolojik olarak mümkün olması, her toplantının kaydedilebileceği anlamına gelmiyor. Google Meet'te kayıt veya transkripsiyon başladığında katılımcılar bilgilendiriliyor. Google Workspace yöneticileri ayrıca kayıt, transkripsiyon veya yapay zekâ ile not alma gibi özellikler için katılımcıların açık onay vermesini gerektiren bir sistem de kullanabiliyor. Türkiye açısından konu kişisel verilerin korunması boyutuna da sahip. Ses ve görüntü kişisel veri niteliği taşıyabileceğinden, kayıt işleminin hukuki dayanağı, amacı, saklanma biçimi ve katılımcıların bilgilendirilmesi önem taşıyor. KVKK'nın düzenlemelerine göre kişisel veriler elde edilirken veri sorumlusunun hangi amaçla veri işlediği ve verinin kimlerle, hangi amaçlarla paylaşılabilirliği gibi konularda aydınlatma yükümlülüğü bulunuyor. Bu nedenle kurum toplantılarında en güvenli alışkanlık çok basit: Kayıt gizlice veya belirsiz biçimde başlamamalı. Toplantının

kaydedileceği, neden kaydedildiği ve kaydın nasıl kullanılacağı katılımcılara açıkça bildirilmelidir. Kurumun hukuk ve kişisel veri politikası da bunun çerçevesini belirlemelidir.

Pandemiyle yaygınlaşan Çevrim içi toplantılar, çalışma hayatına yeni alışkanlıklar ve yeni kurallar kazandırdı.

Toplantıdan çıkan sonuç

Belki de toplantıların başarısını ölçmenin en basit yöntemi toplantıdan sonra masada ne kaldığına bakmaktır. Bir karar mı alındı? Bir sorumlu mu belirlendi? Bir sonraki adım belli mi? Bir tarih konuldu mu? Eğer bunların hiçbirine cevap verilemiyorsa bir saat boyunca konuşulmuş olabilir ancak toplantının gerçekten sonuç ürettiğini söylemek zordur. Microsoft'un araştırmasında katılımcıların yüzde 55'inin toplantıların sonunda sonraki adımların yeterince açık olmadığını söylemesi bu sorunun ne kadar yaygın olduğunu gösteriyor. Bu nedenle iyi toplantı gündemle başlar ama eylem listesiyle biter. Kim? Neyi? Ne zamana kadar yapacak? Üç sorunun cevabı toplantı notunun en değerli kısmıdır.

Toplantı kültürü aslında zaman kültürüdür

Toplantılar kurum içi iletişimin sağladığı gibi kurumun zamana bakışını gösterir. On kişinin katıldığı bir saatlik toplantı aslında kurum açısından bir saat olmaz. Toplam on saatlik çalışma zamanı anlamına gelir. Bu nedenle toplantıların gereksiz yere uzaması yalnızca küçük bir organizasyon problemi olarak görülmemeli. Toplantıya çağrılan her yeni kişiyle kurumun harcadığı toplam zaman artar. Toplantıların tamamen ortadan kaldırılması elbette çözüm değil. Doğru toplantı ekipleri aynı bilgi etrafında buluşturabilir, sorunların aylarca yazışmak yerine dakikalar içinde çözümlenmesini sağlayabilir ve kurum içinde doğrudan iletişimi güçlendirebilir. Ancak bunun için toplantının kendisi amaç olmaktan çıkmalıdır. Belki de geleceğin toplantı kültürünün temel sorusu “Toplantıyı ne zaman yapalım?” değil, bundan önce gelen daha basit bir soru olacak: Bu toplantıyı neden yapıyoruz? Bu soruya güçlü bir cevap verilemiyorsa toplantıya da ihtiyaç olmayabilir.

Okula dönüş heyecanı

TRT Çocuk, yeni eğitim - öğretim yılında sürprizlerle çocukların yanında...

Göz açıp kapayıncaya kadar bir yaz daha geçti. Çocuklara sorsanız belki de ışık hızıyla... TRT Çocuk, bu yaz da çocukların yanındaydı. Onların gelişimini destekleyen, hayal dünyalarını zenginleştiren güvenilir içeriklerini ekrana getirmeye devam etti. Yeni yapımların arasında üç yaşlı dost ile iki meraklı çocuğu aynı hikâyede buluşturan "Baston Dedektiflik Bürosu" ve canlı yayın kurgulu yeni animasyon deneyimi "O İş Bende", çocukları eğlence dolu maceralara sürüklerken TRT Çocuk kahramanları da sıfır Atık Hareketi'ne katıldı. Satranç, kitaplık ve oyun dünyası uygulamaları, TRT Dinle Çocuk, Bil Bakalım yarışması ve "tabii" özel içerikleriyle çocuklar tatilde hem eğlendi hem öğrendi. Şimdi milyonlarca öğrenci için yeni bir eğitim - öğretim dönemi başlıyor. TRT Çocuk da hazırladığı okula

dönüş sürprizleriyle miniklerin karşısına çıkmaya başladı. "Bing", "Tuhafiye", "Bay Do'nun Müzik Sınıfı", "Resifistan", "Kertenkele" ve "Haber Editörleri Kulübü" ile içerik yelpazesini genişleten kanal, çocukların merakına, hayal gücüne ve öğrenme yolculuğuna eşlik etmeye devam ediyor.

Günlük hayat keşifleri

TRT Çocuk'un yepyeni çizgi filmi "Bing", okul öncesi yaşta çocuklar için hazırlanan, Ted Dewan'ın popüler kitap serisinden uyarlanan ve çok sevilen bir animasyon dizisi. Dünya çapında 130 ülkede yayınlanan, Uluslararası Emmy Çocuk Ödülü, Büyük Britanya Yazarlar Birliği Ödülü ve Made For Mums Altın Ödülü'nü kazanan "Bing", BAFTA Çocuk Ödülleri'nde de En İyi Okul Öncesi Animasyon dalında adaylık elde etti. Yapım; 3 yaşındaki sevimli, meraklı ve siyah renkli tavşan Bing'in ebeveyni

Flop ve arkadaşlarıyla birlikte günlük hayattaki küçük zorlukları ve duyguları keşfetmelerini konu alıyor. Bing, meraklı ve hata yapan bir çocuk; mükemmel değil. Deneyerek öğreniyor. Bazen bencil davranıyor, bazen öfkeleniyor. Eşyaları kırabiliyor ya da sırasını beklemek istemiyor. Tüm bunları yaparken de yanında onu koşulsuz seven, çok sabırlı ebeveyni Flop, en yakın arkadaşı duyarlı ve dışa dönük Sula, sınırları zorlayan Pando, ablası Coco ve bebek Charlie var. Bing, yanlış hareketler yaptıkça hayatı öğreniyor. Çocuklar ise Bing'le birlikte hata yapmanın normal olduğunu ve bu hatalardan ders çıkarılabileceğini anlıyor. Empati ve iletişim, problem çözme ve kendini ifade etme gibi becerileri desteklemeyi hedefleyen "Bing" in yazar kadrosunda Montessori öğretmenleri, Amerikalı eğitimciler ve İngilizce dil geliştirme uzmanları yer alıyor.

Yeşil gömleği, kırmızı ve siyah kareli tulumu, siyah - beyaz ayakkabılarıyla mırıldanan, ısılk çalan ve rol yapan "Bing" hafta içi her gün 10.05 ve 15.00'te TRT Çocuk ekranında miniklerle buluşuyor.

Yer altında yeni maceralar

Yer altında yaşayan meraklı Zizil ve en yakın arkadaşı tespih böceği Tespi'nin maceralarını konu alan "Tuhafiye", okul öncesi çağındaki çocuklar için hazırlanan bir çizgi dizi. Toprağın üstü gibi altı da binlerce canlıya ev sahipliği yapan, kendine özgü yaşam döngüsü olan bir başka dünya. İşte bu çok bilinmeyen ve merak uyandıran yeraltının farklı dünyasını ekrana getiren yapım; çocukların merak duygusunu besleyerek dünyayı anlamaya yönelik eğilimlerini destekliyor. Ana karakterleri yeraltında yaşayan farklı canlılardan oluşan yapımda, yeraltı madenleri ve mineraller, yeraltındaki yaşam döngüsü gibi pek çok konuya değinilirken çocuklarda bilimsel farkındalık, neden - sonuç ilişkisi ve çevre bilinci gibi becerilerin geliştirilmesi hedefleniyor. "Tuhafiye" hafta içi her gün 10.20'de TRT Çocuk'ta ekrana geliyor.

Bay Do'nun sınıfında müzik dolu maceralar

Bay Do, müzik sınıfıyla bu defa TRT Çocuk ekranında! Çocuklara erken yaşta müzik kültürü kazandırmayı, bağlama, keman, tuba, kemeçe, ud, ney, kanun gibi geleneksel Türk müziği enstrümanlarını tanıtmayı ve sevdirmeyi hedefleyen "Bay Do'nun Müzik Sınıfı", daha önce sosyal medya platformları üzerinden milyonlarca öğrenciye ve eğitime ulaşan çok sevilen

TRT Çocuk, hazırladığı okula dönüş sürprizleriyle miniklerin karşısına çıkmaya başladı. "Bing", "Tuhafiye", "Bay Do'nun Müzik Sınıfı", "Resifistan", "Kertenkele" ve "Haber Editörleri Kulübü" ile içerik yelpazesini genişleten kanal, çocukların merakına, hayal gücüne ve öğrenme yolculuğuna eşlik etmeye devam ediyor.

ve ritim oyunları ile çocuklar hem eğleniyor hem de öğreniyor. Çocukların hayal güçlerini, yaratıcılıklarını ve merak duygularını geliştirmeyi amaçlayan "Bay Do'nun Müzik Sınıfı" hafta sonları saat 11.45'te miniklerle buluşuyor.

Su altı dünyasına renkli keşif

Rengârenk deniz canlıları ile neşeli bir su altı dünyası... "Resifistan", çocukları renkli bir su altı keşfine davet ediyor. Kanalın eğlenceli dünyasına yeni bir soluk getiren yapımın her bölümü farklı bir macera. Kıpır, Pastel, Pırpır ve Dr. Fıfış deniz canlılarını, doğayı ve okyanusun gizemlerini keşfederken çocuklara çevreyi koruma, paylaşma ve dayanışma gibi değerleri de eğlenceli bir şekilde aktarıyor. Onlar, her bölümde yeni bir maceraya atılarak karşılaştıkları sorunları merak, yaratıcılık ve takım çalışmasıyla çözmeye çalışıyor.

TRT Çocuk'un yeni çizgi dizisi "Resifistan" cumartesi günleri saat 15.15'te ekrana geliyor.

"Kertenkele" yarış pistlerine dönüyor

Erkek çocuklar ve arabaları... Hele bu bir yarış arabasıysa değmeyin çocukların keyfine... Kertenkele, bir yarış arabası. Zaferlerle dolu yılların ardından unutulmaya yüz tutmuş, garajda unutulmuş. Yarış tutkunu bir çocuk olan Emre'nin hayatı da, eski yarış arabası Kertenkele'yle tanışmasıyla bambaşka bir hâl alıyor. 1920'li yıllarda Mehmet Paşa'nın Türkiye'nin dört bir yanından gelen cevherleri bir araya getirerek inşa ettiği bu arabayla yüz yıl sonra yolu kesişen Emre'nin maceraları TRT Çocuk ekranında izleyicilerle buluşmaya başladı. Kertenkele'yle birlikte yaşadığı hız dolu maceralar, Emre'yi her gün biraz daha değiştiriyor; emek vererek üretmenin önemini kavratıyor. Çocukların azim, sabır, öz disiplin ve sorumluluk gibi değerleri kazanmasını hedefleyen "Kertenkele", 19 Eylül itibarıyla her pazar 15.15'te çocuklarla buluşuyor.

Çocuklar dünyadan haberdar oluyor

TRT Çocuk'un yeni haber programı "Haber Editörleri Kulübü"; çocukları haber dünyasıyla tanıştırırken onların araştırma, sorgulama, doğru bilgiye ulaşma ve etkili iletişim becerilerini geliştiren bir program. Öğrencilerin düşünen, üreten, paylaşan ve topluma olumlu katkı sunan bireyler olarak yetişmelerini hedefleyen bir yaklaşımla hayata geçirilen "Haber Editörleri Kulübü"nde öğrenciler, haber hazırlama ve sunma süreçlerini deneyimleyerek kendi içeriklerini üretiyor. Çocukların medya okuryazarlığını geliştirmeyi ve dijital farkındalık kazanmalarını amaçlayan "Haber Editörleri Kulübü", 26 Eylül'den itibaren her cumartesi 19.10'da TRT Çocuk'ta ekrana gelecek.

"Bing", okul öncesi yaşta çocuklar için hazırlanan, Ted Dewan'ın popüler kitap serisinden uyarlanan ve çok sevilen bir animasyon dizisi. Dünya çapında 130 ülkede yayınlanan, Uluslararası Emmy Çocuk Ödülü, Büyük Britanya Yazarlar Birliği Ödülü ve Made For Mums Altın Ödülü'nü kazanan "Bing", BAFTA Çocuk Ödülleri'nde de En İyi Okul Öncesi Animasyon dalında adaylık elde etti.

Ekran çağında çocuk olmak

Çocukluk artık bahçelerde, okul koridorlarında ya da oyun alanlarında yaşanmıyor. Günün önemli bir bölümü, ekranların sunduğu dijital evrenlerde geçiyor. Keşfetme isteği birkaç dokunuşla karşılık buluyor, eğlence sanal platformlarda şekilleniyor, sosyal ilişkiler giderek çevrim içi ortamlara taşınıyor. Bu nedenle çocukların dünyası, fiziksel ve dijital yaşamın iç içe geçtiği yeni bir gerçeklik kazanıyor.

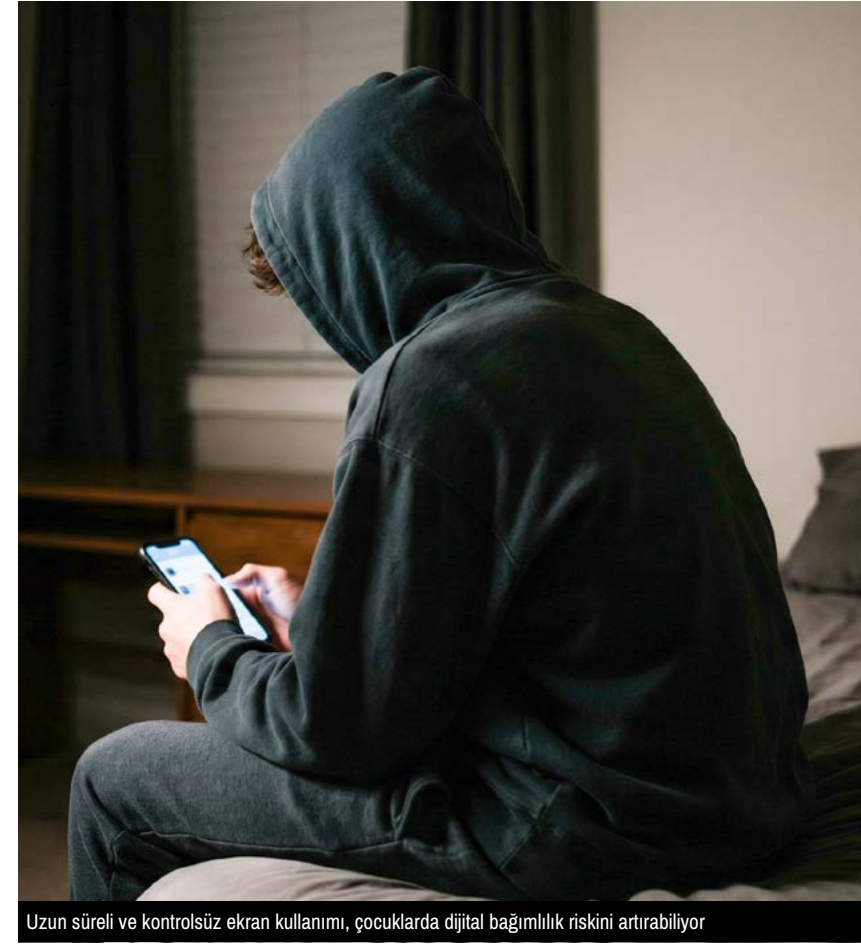
Dijitalleşme ile birlikte yaşanan dönüşüm, çocukların öğrenme biçimlerinden sosyal ilişkilerine kadar pek çok alanı yeniden şekillendiriyor. Bilgiye erişim hiç

olmadığı kadar kolaylaşırken, dijital ortamlar çocuklara keşfetme, üretme ve kendilerini ifade etme konusunda yeni fırsatlar sunuyor. Ancak bu yeni yaşam biçimiyle teknolojinin çocuk gelişimindeki yerinin bilinçli biçimde değerlendirilmesi gerekiyor. Dijital çağda büyümek hiç

olmadığı kadar büyük faydalar ve riskler barındırıyor.

Dijital dünyanın fırsatları

Teknoloji, doğru içerik ve doğru kullanım alışkanlıklarıyla çocukların gelişimini destekleyen önemli bir öğrenme

Uzun süreli ve kontrolsüz ekran kullanımı, çocuklarda dijital bağımlılık riskini artırabiliyor

ortamı sunuyor. Eğitime destek olan uygulamalar, dijital hikâye anlatımı, kodlama çalışmaları, etkileşimli oyunlar gibi fırsatlar çocukların merak duygusunu beslerken problem çözme, yaratıcılık ve analitik düşünme becerilerini de güçlendiriyor. Dijital ortamlar sayesinde çocuklar bilgiye ulaşıyor, araştırıyor, tasarlıyor ve üretiyor. Sanal müzelerden bilim etkinliklerine, yaratıcı içerik platformlarından çevrim içi eğitimlere kadar uzanan geniş dijital ekosistem, çocukların farklı disiplinlerle erken yaşta tanışmasına imkân sağlıyor. Bu yönüyle teknoloji, doğru rehberlikle kullanıldığında öğrenmeyi kolaylaştırıyor, sınıfın ve evin sınırlarının ötesine taşıyan önemli bir araç hâline geliyor.

Görünmeyen riskler

Dijital dünyanın sunduğu kolaylıklar kadar gözden kaçabilen pek çok olumsuz etkisi var. Çocukluk dönemi oyun oynayarak, akranlarla iletişim kurarak, duyguları deneyimleyerek ve yetişkinlerle kurulan sağlıklı ilişkiler aracılığıyla gelişen bir süreçtir. Dijital içeriklerin yaşamın merkezine yerleşmesi, bu doğal öğrenme

alanlarının geri planda kalmasına neden olabiliyor. Bunun yanında siber zorbalık, dijital bağımlılık, uygunsuz içeriklere erişim ve kişisel verilerin korunması gibi yeni risk başlıkları çocukların dijital yaşamının önemli gündemleri arasında yer alıyor. Bu nedenle teknoloji kullanımında ekran süresi, içerik kalitesi

Dijital çağın çocukları bilgiye hiç olmadığı kadar hızlı ulaşıyor fakat sağlıklı gelişim, yalnızca teknolojiye erişmekle olmuyor. Bilgiyi bilinçli kullanabilmekle mümkün oluyor. Güvenilir içerikler ve doğru rehberlik, ekranların çocuklar üzerindeki etkisini belirleyen en önemli unsurlar arasında yer alıyor.

ve kullanım biçimi önemli oluyor. Çocukların uzun süre ekran karşısında zaman geçirmesi fiziksel hareketliliği azaltıyor, dikkatte farklılaşma ve sosyal ilişkilere kadar pek çok alanı etkiliyor. Özellikle gerçek yaşam deneyimlerinin yerini dijital deneyimlerin almaya başlaması, çocukların çevreleriyle kurdukları etkileşimin niteliğini değiştiriyor. Çocuklar buna bağlı olarak iletişim kurma tarzından kendini ifade etme yeteneğinin gelişimine kadar pek çok konuda kopukluk yaşayıp içe kapanma eğilimi gösterebiliyorlar.

Dijital ebeveynlik ve medya okuryazarlığı

Dijital çağda ebeveynlik, teknolojiyi tamamen hayatın dışına çıkarmaktan çok, çocuklara onu bilinçli kullanmayı öğretebilmeyi gerektiriyor. Çocukların

Ekran kullanımında süre kadar içerik seçimi ve yetişkin rehberliği de önem taşıyor

Çocukların dijital dünyayla ilişkisi, günlük yaşamın diğer deneyimleriyle dengelenmelidir

Ekranlar artık çocukların oyun oynadığı, öğrendiği ve sosyalleştiği yeni yaşam alanlarından biri. Bu dijital dünyada fırsatlarla riskler arasındaki dengeyi kurmak ise ailelerden eğitimcilere ve kamu yayıncılarına kadar herkesin ortak sorumluluğu.

dijital dünyada karşılaşabilecekleri fırsatları ve riskleri birlikte değerlendirmek, içerikleri birlikte keşfetmek ve sağlıklı kullanım alışkanlıkları oluşturmak bu yaklaşımın temelini oluşturuyor. Bu süreçte ebeveynlerin teknolojiyle kurduğu ilişki de çocuklar için önemli bir model olma niteliği taşıyor. Aile içinde kurulan yüz yüze iletişimin güçlendirilmesi, ortak etkinliklere zaman ayrılması ve ekran dışındaki deneyimlerin artırılması, çocukların sosyal ve duygusal gelişimine doğrudan katkı sağlıyor. Bununla birlikte medya okuryazarlığı, günümüzün temel yaşam becerilerinden biri olarak öne çıkıyor. Çocukların dijital içerikleri sorgulayabilmesi, doğru bilgiyle yanlış bilgiyi ayırt edebilmesi, mahremiyetini koruyabilmesi ve dijital

ortamlarda etik davranış geliştirebilmesi yani aile, eğitim kurumları ve medya kuruluşlarının birlikte yürüttüğü uzun soluklu bir eğitim sürecini gerektiriyor.

TRT Çocuk, tabii Çocuk ve kamu yayıncılığının rolü

Çocuklar her gün binlerce içerikle karşı karşıya kalıyor. Böylesine yoğun medya ortamında çocukların yaşlarına uygun, güvenilir ve eğitici içeriklerle buluşması her zamankinden daha büyük önem taşıyor. İşte bu noktada TRT Çocuk, kamu yayıncılığı anlayışıyla yalnızca çocuklara yönelik programlar sunan bir televizyon kanalı olmanın ötesinde, onların bilişsel, sosyal, duygusal ve kültürel gelişimini destekleyen güvenilir bir öğrenme ve keşif alanı olarak öne çıkıyor. TRT Çocuk'un yayın politikası, çocukların gelişim özelliklerini merkeze alan bütüncül bir yaklaşıma dayanıyor. Hazırlanan içeriklerde eğlence ile eğitimin dengeli biçimde buluşturulması hedeflenirken, çocukların merak duygusunu canlı tutan, araştırmaya yönlendiren, problem çözme becerilerini geliştiren ve hayal güçlerini destekleyen yapımlar ön plana çıkarılıyor. Bu doğrultuda kanalın yayın akışı oluşturulurken çocuk gelişimi uzmanları, pedagoglar, akademisyenler ve içerik editörleri birlikte çalışıyor, her programın çocukların yaş ve

gelişim düzeylerine uygunluğu titizlikle değerlendiriliyor. TRT Çocuk'un benimsediği yayıncılık anlayışı karakter gelişimini de desteklemeyi amaçlıyor. Dayanışma, paylaşma, dürüstlük, sorumluluk, çevre bilinci, empati ve yardımlaşma gibi evrensel değerler, çocukların günlük yaşamlarında karşılaşabilecekleri hikâyeler aracılığıyla doğal bir anlatımla aktarılıyor. Bunun yanında Türkçenin doğru ve etkili kullanımına gösterilen özen, çocukların dil gelişimine katkı

Yazı ve üretimle meşgul olan çocukların eğitim hayatı daha başarılı geçiyor

sağlarken yerli yapımların ağırlıklı olması çocukların kendi kültürel mirasıyla güçlü bağlar kurmasına imkân tanıyor. Dijitalleşmenin medya tüketim alışkanlıklarını değiştirmesiyle birlikte çocuk yayıncılığı yalnızca televizyon ekranıyla sınırlı kalmıyor. TRT'nin dijital platformu 'tabii' bünyesinde sunulan tabii Çocuk, güvenilir içerik anlayışını dijital ortama taşıyarak çocukların istedikleri zaman nitelikli içeriklere erişebilmesini sağlıyor. Reklam baskısından uzak, yaş gruplarına

göre seçilmiş içeriklerden oluşan bu yapı, çocukların algoritmaların yönlendirdiği kontrolsüz içerik akışı yerine güvenli bir dijital içerik ekosistemiyle buluşmasına katkı sunuyor. Bugün çocukların karşısına çıkan içeriklerin önemli bir bölümü ticari algoritmalar tarafından belirlenirken, TRT kamu yayıncılığı bilinci ile farklı bir yaklaşım ortaya koyuyor. Çocukları geleceğin bilinçli bireyleri olarak gören bu anlayış, reyting ya da izlenme sürelerinden önce çocuğun yüksek

Dijital çağda çocukların güvenilir içeriklerle buluşması her zamankinden daha önemli. TRT Çocuk ve tabii Çocuk, kamu yayıncılığı anlayışıyla eğlenceyi eğitimle buluşturarak çocukların güvenli ve nitelikli bir dijital dünyada büyümesine katkı sunuyor.

yararını esas alıyor. Bu nedenle hazırlanan yayınlarda eğitici içerikler, kültürel mirasın aktarımı, bilimsel merakı destekleyen yapımlar ve yaratıcı düşünmeyi teşvik eden programlar öncelikli bir yer tutuyor. Bu yaklaşım, yalnızca çocukların kaliteli içerik tüketmesini sağlamıyor; aynı zamanda ailelerin de güven duyabileceği bir medya ortamı oluşturuyor. Dijital çağın en önemli gerekliliklerinden biri hâline gelen medya okuryazarlığı, güvenli internet kullanımı ve bilinçli ekran alışkanlıklarının gelişmesine de katkı sunuyor. Böylece TRT Çocuk ve tabii Çocuk, çocukların teknolojiyle sağlıklı bir ilişki kurmalarını destekleyen, öğrenmeyi teşvik eden ve kültürel değerleri yaşatan kamu yayıncılığı anlayışının güçlü temsilcileri olarak öne çıkıyor.

Fotoğraf: Hakkı Bulun

Türkiye güzellikleri kadrajda

Nemrut'ta gün doğumundan Munzur'daki yaban hayatına, gökyüzünden süzülen drone çekimlerinden asırlık vakıf eserlerine kadar Türkiye'nin cennet yüzü, fotoğraf sanatçılarının kadrajında yeniden hayat buldu. İşte usta jürinin seçtiği, Türkiye'yi evlerinize getiren o büyüleyici kareler...

Türkiye denizleri, dağları, ormanları, akarsuları, bozkırıyla benzersiz bir coğrafyaya sahip. Bu onu insanlık tarihi boyunca pek çok farklı kültürün evi, yurdu yapmış. Doğal olarak da çağlar boyunca kültürel zenginliği ve tarihi dokusu da yine benzersiz bir çeşitlilikle harmanlanmış. Ülkemizin tamamını her zaman gezip göremesek de bu zenginlikleri fotoğraflarla tanımak mümkün. Ülkemizin cennet yüzünü keşfetmek ve fotoğraflarla olsa da büyülenmek için her fırsatı değerlendirmek istiyoruz. Tam burada Türkiye Foto Muhabirleri

Derneği (TFMD)'nin düzenlediği Türkiye Güzellikleri Fotoğraf Ödülleri'ni vesile kılıyor ve bazı fotoğrafları sizlerle paylaşmak istiyoruz. 12 Haziran 1984 yılında Foto Muhabirleri Derneği adı ile kurulan ve 2005 yılında isminin başına "Türkiye" ifadesini kazanan dernek 11 yıldır amatör ve profesyonel tüm fotoğrafçıların katılımıyla bu yarışmayı düzenliyor. Türkiye Foto Muhabirleri Derneği (TFMD), yarışmanın amacını Türkiye'nin sahip olduğu zenginliklerin fotoğraf aracılığıyla geleceğe aktarılmasını sağlamak olarak açıklıyor. Türkiye Foto Muhabirleri Derneği'nin (TFMD) uluslararası sergilerle dünyaya

ve Kültür Yolları Festivalleri'yle kent meydanlarına taşıdığı Türkiye Güzellikleri Fotoğraf Ödülleri'ni kazananların hepsini sayfalarımıza sığdırmamız mümkün değil ancak bir seçki yapalım.

Nemrut'ta gün doğarken

Tarihi ve arkeolojik mirasımızı gösteren fotoğrafların değerlendirildiği "Geleceğe Miras" kategorisinde birinciliği, Nemrut Millî Parkı'nın gün doğumu fotoğrafıyla Hakkı Bulun kazandı. Antalya Manavgat'ta yer alan Selge Antik Kenti'ndeki "Adam Kayalar" karesiyle Yalçın Akkaya ikincilik; Çanakkale'deki Assos Antik Kenti'ni Samanyolu

Galaksisi ile fotoğraflayan Oğuz Büktel ise üçüncülük ödülüne layık görüldü. Adıyaman'daki Kahta Kalesi'ni yansıtan fotoğrafla Said Nuri Sargın, ASKA Özel Ödülü'nü kazandı. Medya-İş Özel Ödülü ise sisler içindeki tarihi Afyon Kalesi'ni kadrajlayan fotoğrafla Emrullah Akgün'ün oldu.

Ülkemizin tamamını her zaman gezip göremesek de bu benzersiz coğrafyayı fotoğraflarla keşfetmek mümkün. Türkiye Foto Muhabirleri Derneği'nin ödüllü kareleriyle, Anadolu'nun tarih, kültür ve doğa dolu zenginliklerine doğru görsel bir yolculuğa çıkıyoruz.

Mevlevihane'de ayin

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün katkılarıyla düzenlenen, Türkiye'nin kültürel ve tarihi mirasının temel taşlarını oluşturan vakıf eserlerini mimari, estetik ve insani boyutlarıyla belgeleyen fotoğrafları teşvik etmek amacıyla verilen Vakıf Eserleri Özel Ödülü, İhsan İlze'nin çektiği Yenikapı Mevlevihanesi'nde Devran Meşki ayininden bir kareye verildi.

Yaban keşisinden halılara

ASKA Türkiye Güzellikleri birincisi, yaban hayatı bakımından Türkiye'nin en zengin bölgelerinden biri olan Tunceli'deki Munzur Vadisi Millî Parkı'nda çektiği yaban keşisi fotoğrafıyla Ahmet Aslan oldu. İsmail Serhat Şahin, Aksaray Sultanhanı'nda sergilenen ve Anadolu'nun yüzyıllardır süregelen kültürel ve ticari hafızasını yansıtan halıların yer aldığı kareyle ikinciliğe; Trabzon Ayasofya Camisi'ni kadrajlayan fotoğrafla da üçüncülüğe layık görüldü.

Gökyüzünden Türkiye

Drone fotoğraflarının değerlendirildiği ve ilginin her geçen gün büyüdüğü bir kategori olan "AJET Gökyüzünden Türkiye Güzellikleri" kategorisinde ise sabahın mavi saatlerinde Fethiye

İhsan İlze'nin Yenikapı Mevlevihanesi'nde çektiği fotoğraf

Ahmet Aslan yaban keşisi fotoğrafıyla ASKA Türkiye Güzellikleri birincisi oldu

Fethiye Taksirahis Kilisesi fotoğrafı Said Nuri Sargın'a birincilik getirdi

Yurdun dört bir yanında çekilmiş fotoğraflar yine yurdun dört bir yanını gezecek. Üstteki kare de bunlardan biri. İsmail Serhat Şahin, Trabzon Ayasofya Camisi'ni kadrailayan fotoğrafla üçüncülüğe layık görüldü.

Türkiye Güzellikleri 2026 Fotoğraf Ödülleri

Geleceğe Miras Birincisi: Hakkı Bulun
 Geleceğe Miras İkincisi: Yalçın Akkaya
 Geleceğe Miras Üçüncüsü: Oğuz Büktel
 ASKA Türkiye Güzellikleri Birincisi: Ahmet Aslan
 ASKA Türkiye Güzellikleri İkincisi: İsmail Serhat Şahin
 ASKA Türkiye Güzellikleri Üçüncüsü: İsmail Serhat Şahin
 AJET Gökyüzünden Türkiye Güzellikleri Birincisi: Said Nuri Sargın
 AJET Gökyüzünden Türkiye Güzellikleri İkincisi: Gülin Yiğiter
 AJET Gökyüzünden Türkiye Güzellikleri Üçüncüsü: Esengül Alıcı
 Vakıf Eserleri Özel Ödülü: İhsan İlze
 Medya-İş Özel Ödülü: Emrullah Akgün
 ASKA Özel Ödülü: Said Nuri Sargın
 AJET Özel Ödülü: Muzaffer Murat İlhan

Kayaköy'de sisler içindeki Taksıyarhis Kilisesi'ni yansıtan fotoğrafla Said Nuri Sargın birincilik ödülüne layık görüldü. Konya bozkırında yağmurun ardından oluşan çift gökkuşağı altında evine dönen koyunları gösteren kareyle Gülin Yiğiter ikincilik; Denizli'deki Taşkın Dede Türbesi'nde 700 yıldır yapılan keşkek ritüelini yansıtan fotoğrafla Esengül Alıcı ise üçüncülük ödülünü kazandı. Afyonkarahisar'daki Basmakçı Yüreğil Gölü'ndeki flamingolar fotoğrafıyla Muzaffer Murat İlhan, AJET Özel Ödülü'nün sahibi oldu.

Fotoğraflar Türkiye'yi gezecek

Türkiye Foto Muhabirleri Derneği'nin çeşitli kuruluşların desteği ile düzenlediği yarışmada seçilen kareler, Kültür ve Turizm Bakanlığının Türkiye Kültür Yolları Festivali'nde 26 ilde kent meydanlarında sergilenecek. Her yıl birbirinden değerli fotoğraf sanatçıları jüri koltuğuna oturtan yarışmada bu yıl da gelenek bozulmadı. Yarışmada jüri başkanlığı koltuğuna usta fotoğraf sanatçısı İzzet Keribar oturdu. Jüri üyeleri arasında ise Coşkun Aral, Sefa Yamak, Sebatı Karakurt, Tolga Adanalı, Âdem Altan, Zihni Oğuz Akın, İrfan Altıkardeş, Seçil Van Het Hof, Gül Aşık, Saffet Yiğit, Cengiz Kesici ve Cumhur Özen yer aldı.

Gülin Yiğiter'e ikincilik ödülü kazandıran fotoğraf

Afyonkarahisar'daki Basmakçı Yüreğil Gölü'ndeki flamingolar fotoğrafıyla Muzaffer Murat İlhan, AJET Özel Ödülü'nün sahibi oldu

Çanakkale'deki Assos Antik Kenti'ni Samanyolu Galaksisi ile fotoğraflayan Oğuz Büktel üçüncülük ödülüne layık görüldü

Serhat Kılıç'ın ardından

1980'lerin samimi mahalle kültürünü doyasıya yaşatan TRT'nin kült dizisi "Seksenler"deki Ergun Plak karakteri ile tanıyıp, sevdiğimiz oyuncunun ani ölümü yakınları ve sevenlerini derinden sarstı. Şarkı bitti, plak sustu ama onun hikâyesi, bir yerlerde hâlâ dönmeye devam ediyor.

Ölümün bir vakti olduğuna inanmak ister pek çoğumuz. İnsan doğar, büyür, yaşlanır ve sırası geldiğinde dünyadan çekilir. Vaktiyle ölme beklentisi belki de hayatın en sessiz temennisidir. Oysa çoğu zaman kapıyı çalmadan gelir ölüm; yarım kalmış bir cümlelerin ortasına oturur sanki. Masada soğumaya bırakılmış çaya, heyecanla

bitmemiş bir kitaba, henüz okunmamış bir mesajı, yarın için yapılmış planlara aldırış etmeden. Ve giderken yalnız bir insanı değil, onunla birlikte yaşanacak bütün ihtimalleri de götürür. Gidenin artık olmayışından öte, onunla birlikte yaşanacak bir geleceğin artık mümkün olmayışı acıtır canımızı en çok. Vakitsiz ölüm, bir hayatın sonuna konmuş nokta değildir yalnızca; henüz bitmemiş bir cümlelerin ortasına düşen ağır bir

susunkluktur bir yandan da. İnsan o cümleyi zihninde yıllarca tamamlamaya çalışır. "Belki..." diye başlayan ihtimaller üretir. Ama ölüm, bütün "belki"lerin kapısını aynı anda kapatmıştır aslında. Ve geriye sadece hayat kalmıştır ardında bıraktıkları için. Biraz eksilmiş, biraz suskun ama her şeye rağmen devam eden bir hayat. Hele vakitsiz giden bazı insanlar vardır ki gidişleri, bir tek yakınlarını değil, hiç tanımadıkları insanları da suskun bırakır.

Çünkü onlar, yakınları dışında başka hayatlara da dokunmuştur. Bir şarkıyla, bir şiirle, bir film karesiyle yahut bir cümleyle... Onların ölümüyle yalnızca bir insan eksilmez; henüz söylenmemiş şarkılar, yazılmamış dizeler, boyanmamış tablolar, çekilmemiş filmler de sessizce toprağa karışır.

Bazı insanlar vardır ki gidişleri, bir tek yakınlarını değil, hiç tanımadıkları insanları da suskun bırakır. Çünkü onlar, yakınları dışında başka hayatlara da dokunmuştur. Bir şarkıyla, bir şiirle, bir film karesiyle yahut bir cümleyle... Onların ölümüyle yalnızca bir insan eksilmez; henüz söylenmemiş şarkılar, yazılmamış dizeler, boyanmamış tablolar, çekilmemiş filmler de sessizce toprağa karışır.

Çınaraltı Mahallesi'nin nevi şahsına münhasır kişiliği

İşte onlardan biriydi 5 Eylül'de henüz 51 yaşında vefat haberini aldığımız Serhat Mustafa Kılıç. Yakınları tarafından İstanbul Kağıthane'deki evinde cansız bedeni bulunan Kılıç'ın vakitsiz ölümü, ailesi ve arkadaşları dışında hayranları ve sevenlerini de derinden sarstı. Onu en çok, 1980'lerin samimi mahalle kültürünü doyasıya yaşatan TRT'nin kült dizisi "Seksenler"deki Ergun Plak karakteri ile tanıyıp, sevdi tüm Türkiye. Çınaraltı Mahallesi'nde plak dükkânı işleten Ergun, nevi şahsına münhasır kişiliğiyle, dizinin en ikonik karakterlerinden biri olarak herkesin kalbinde taht kurmuştu. Mahallenin gürültüsünün içinde kendi sessizliğini taşıyan adamdı Ergun Plak. Bir elinde plaklar, öteki elinde hayatın kimseye söylemediği cümleler vardı. Gülüşünün altında biraz gurur, suskunluğunun içinde koca bir hikâye saklıydı. Bugün bile özlenen bir dönemin adamıydı o. Sokakların daha samimi,

Ergun Plak, nevi şahsına münhasır kişiliğiyle, "Seksenler" dizisinin en ikonik karakterlerinden biri olarak herkesin kalbinde taht kurmuştu

dostlukların daha sahici, aşkların mektupla dile geldiği bir zamanın. Dönemin nostaljik şarkılarına tutkuluydu. Renkli gömlekleri ve esprili kişiliğiyle dikkat çekerti. Herkes onu hazırcıvaplılığıyla, kendine has tavırlarıyla bilirdi ama Ergun'un asıl hikâyesi, Nazlı ile yaşadığı engellerle dolu aşktı. Ergun Plak bir karakter değildi yalnızca; bir mahallenin neşesi, bir aşkın yarım kalmış cümlesi, eski bir plağın çatırdayan sesi ve çocukluğumuzdan geriye kalan o tarifsiz içtenlikti.

Burslu olarak girdi, yüksek şeref öğrencisi olarak mezun oldu

Öyle güzel oynamıştı ki Serhat Kılıç, Ergun Plak karakterini, yıllarca devam etti izleyici üzerindeki enerjisi. Elbette Ergun Plak performansı yalnızca izleyicinin ilgisini çekmekle kalmadı. 2012 - 2013 Haliç Üniversitesi "Yılın En'leri" ödülleri En Sevilen Dizi Karakteri kategorisinde Ergun Plak rolüyle ödüle layık görüldü. Oyunculukla kurduğu bağ, 1994'te burslu

olarak girdiği Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tiyatro Bölümü'nde biçimlenmişti Kılıç'ın. 1998'de yüksek şeref öğrencisi olarak mezun olduğunda yolu doğrudan sahneye çıktı. Mezuniyetinin hemen ardından ilk profesyonel tiyatro oyununa Ankara Sanat Tiyatrosu'nda (AST) adım attı. İlk olarak Rutkay Aziz'in yönettiği Ariel Dorfman imzalı "Kayıplar (Dullar)" oyununda rol aldı. Ardından Diyarbakır Devlet Tiyatrosu'nda çalıştı; yalnızca oyuncu olarak değil, eğitmen ve yönetmen olarak da tiyatronun farklı alanlarında yer aldı. 2002'de Erzurum Devlet Tiyatrosu'na oyuncu olarak atanan Kılıç, bir yandan da akademik çalışmalarını sürdürdü. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nda rejî alanında yüksek lisans yaptı, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro Bölümü'nde ders verdi. Devlet Tiyatroları'ndan ayrılmasının ardından çalışmalarına İstanbul'da devam etti. Tiyatro DOT, Beşiktaş Kültür

Radyo, televizyon, tiyatro ve sinemayı bir arada yürüten Serhat Kılıç, yarım kalan kariyerine pek çok başarı sığdırdı

Merkezi ve İstanbul Şehir Tiyatroları gibi farklı sahnelerde seyirci karşısına çıktı. “İntiharın Genel Provası” oyununda canlandığı dört ayrı karakter, tiyatro kariyerinin dikkat çeken çalışmalarıyla 14. Afife Tiyatro Ödülleri’nde Yılın En Başarılı Müzikal ve Komedi Erkek Oyuncusu kategorisinde aday gösterildi.

Oyunculukla kurduğu bağ, 1994’te burslu olarak girdiği Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tiyatro Bölümü’nde biçimlenmişti Serhat Kılıç’ın. 1998’de yüksek şeref öğrencisi olarak mezun olduğunda yolu doğrudan sahneye çıktı. Radyo ve televizyonculuğun ardından sinemaya uzanan kariyerine pek çok başarı sığdırdı.

Radyo, televizyon, tiyatro ve sinema bir arada

1992 - 1994 yılları arasında yerel radyolarda program hazırlayıp sunan Kılıç, 2000 - 2001 yıllarında Ankara TRT FM’de Gaye Filiz Çele ile birlikte Geceden Sabaha programını yürüttü. Televizyonla olan ilişkisi ise 2000’de “Bizim Evin Halleri” ile başladı. Sonraki yıllarda ses getiren birçok yapımda rol alsa da geniş izleyici kitlesinin onu en çok tanıdığı karakterlerden biri, yukarıda bahsettiğimiz üzere “Seksenler” dizisindeki Ergun Plak oldu. Tabii ki Kılıç gibi başarılı bir oyuncunun kariyeri yalnızca televizyonla sınırlı kalmayacaktı. Sinemada “Nokta”, “Veda”, “Kış Uykusu”, “Mavzer” ve “Cenazemize Hoş Geldiniz” gibi filmlerde yer aldı. Nuri Bilge Ceylan’ın 2014’te Cannes Film Festivali’nde Altın Palmiye kazanan “Kış Uykusu” filminde İmam Hamdi karakterini canlandırdı. Bu rol, sinema kariyerinin öne çıkan performanslarından biri oldu ve 47. SİYAD Ödülleri’nde En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Performansı

kategorisinde aday gösterildi. 2012 yılında Cats&Dogs (Soho İstanbul) adlı prodüksiyon şirketini kuran Kılıç, tiyatro alanındaki çalışmalarının yanı sıra yapım faaliyetlerinde de bulundu. Kılıç, sahne çalışmalarını son yıllarına kadar sürdürdü. Tek kişilik “Kırık Plak” oyunundaki performansı ile 2025’te Üstün Akmen Tiyatro Ödülleri’nde Yılın Komedi Erkek Oyuncusu ödülüne değer görüldü.

“Ona bir kartopu verin, alır çığ yapardı.”

Vefatının ardından 7 Eylül’de Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi’nde bir anma töreni gerçekleştirildi Kılıç için. Sanat camiasından çok sayıda ismin, dostlarının ve sevenlerinin katıldığı törende gözyaşları sel olurken, usta oyuncunun tiyatro ve televizyon kariyerine bıraktığı derin izler yâd edildi. Veda konuşmaları arasında en dikkat çekici olanlardan biri de senarist ve yapımcı Birol Güven’in sözleriydi: “Bizim yolumuz ‘Seksenler’ dizisinde kesişti, ben

kendisini o projeye tanıdım. İtiraf etmek gerekirse ona başta oldukça küçük bir rol teklif ettim. Bunu hiç dert etmedi ve o rolü öyle bir devleştirdi ki dizimizin en unutulmaz, en büyük karakterlerinden biri hâline geldi. Serhat tam olarak öyle biriydi; dokunduğu her şeyi büyüttü. Ona bir kartopu verin, alır çığ yapardı. Çok güler, çok ağlar, çok severdi... Her şeyi tutkuyla ve çokça yaşardı. Aynı zamanda harika bir şarkıcıydı; yeteneğiyle özellikle profesyonel müzisyenleri şaşırtmaya bayılırdı. Ne diyelim... Mekânı cennet olsun, nur içinde yatsın. Varsa hakkımız helal olsun.” Ezcümle en başta dile getirdiğimiz gibi vakitsiz gitti Serhat Kılıç. Ölüm söz konusu olduğunda kelimeler de kifayetsiz kalıyor çoğu zaman. Ama bazı insanlar vardır; hayatımızdan çıktıklarında bile arkalarında bir şarkı bırakırlar. Ergun Plak ile özdeşleşen Kılıç da onlardan biriydi. Şarkı bitti, plak sustu ama onun hikâyesi, insanın içinde bir yerlerde hâlâ dönmeye devam ediyor.

Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tiyatro Bölümü’nden yüksek şeref öğrencisi olarak mezun olan Serhat Kılıç’ın, sahne ile olan bağı hiç kopmadı

“Gönül Dağı” yedinci sezonu ile izleyiciyi yıllar sonrasına götürüyor

Altı yıl önce TRT 1 ekranına geldiğinde izleyicilerin gönlünde taht kuran ve hayranları her sezon daha da çok artarak en çok izlenen aile dizilerinden biri olan “Gönül Dağı”, 5 Eylül Cumartesi akşamı yayınlanan 221. bölümüyle yedinci sezonuna başladı.

Dizinin yeni sezonunda en dikkat çeken, yaşanan zaman atlaması oldu: Gedelli’de yıllar geçmiştir. Kaya ailesi, yaşanan trajedinin ardından bir arada kalmaya çalışırken; Taner, saatçi dükkânında çalışmaya başlamıştır. Ali, Gedelli’ye döndüğünde her şey bıraktığından çok farklıdır artık.

Berk Atan, Nazlı Pınar Kaya ve Melis Sevinç’in başrolleri paylaştığı “Gönül Dağı”nın yedinci sezonunda yıllardır değişmeyen oyuncu kadrosuna Yağız Kılınç, Berke Acar, Kerem Alp Kabul, Esila Umut, Miray Akay, Nursena Say, Emir Özden, Bilgesu Kural, Özge Bilici, Erkan Sever, Fırat Doğruluoğlu, Okan Selvi, Onuray Evrentan, Türker Kantar, Ekin Pasvanoğlu, Yusuf Emir Gökçe ve Duru Çevik katıldı.

Yeni zaferler, yeni mücadeleler ve tarihin akışını değiştiren fetihler

TRT 1’in sevilen yapımlarından “Mehmed: Fetihler Sultanı” dördüncü sezona iddialı başladı. Ekran yolculuğuna fırtına gibi devam eden dev bütçeli dönem dizisi, ekranlara izleyiciyi soluksuz bırakacak yepyeni bir hikâye örgüsüyle döndü. Fatih Sultan Mehmed Han’ın askerî dehasını ve dönemin çetin siyasi dengelerini ele alan yapım, yeni karakterleriyle çitayı daha da yukarı taşıyor. Yeni sezonda Osmanlı sarayındaki entrikaların yanı sıra doğu sınırında patlak veren güç mücadeleleri de senaryoya yön veriyor. Konstantiniyye’nin fethiyle bir çağın kapısını aralayan Sultan Mehmed, ardından Pontus’u ortadan kaldırmış, Balkanlar’daki hâkimiyetini genişletmiş ve Vlad gibi azılı bir düşmanı saf dışı bırakmıştır. Osmanlı’nın sınırları büyürken Mehmed’in ülküsü de büyümüş; artık gözlerini, asırlardır İslam dünyasının karşısında duran en büyük menzile, Roma’ya dikmiştir. Mehmed, Konstantiniyye’den sonra tarihin bir başka kapısını açmaya hazırlanırken devletin bütün imkânlarını bu büyük sefer için harekete geçirir. Üstelik Roma’nın kalbinden getirilen Bellini, Osmanlı ordusuna daha önce sahip olmadığı bir anahtar sunmaktadır. Fakat Mehmed, Roma’ya yürümeye bu kadar yaklaşmışken devletin doğusunda baş gösteren bir tehlike de gündem güne büyümektedir. Diziye yeni sezonda Töre Bey rolüyle Nurettin Sönmez, Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan rolüyle Rüzgar Aksoy, Şehzade Bayezid rolüyle Caner Topçu ve Selçukşah Begüm Hatun rolüyle Deniz Barut dâhil oldu.

Bir Anne Hakkında

Elisa

Karayazı

Minotaur

TRT ortak yapımı beş film Antalya Altın Portakal’da yarışacak

TRT ortak yapımı beş film, 63. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali’nde üç farklı kategoride ödül için yarışacak. Cannes’da Grand Prix kazanan “Minotaur”un da aralarında bulunduğu yapımlar, dünya ve Türkiye prömiyerleriyle festivalde sinemaseverlerle buluşacak. “Bir Anne Hakkında” ve “Elisa” Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması’nda, “Minotaur” Uluslararası Uzun Metraj Film Yarışması’nda, “Karayazı” ile “Süpermen Bozkıra Düştü” ise Ulusal Kısa Film Yarışması’nda ödül için yarışacak.

“Bir Anne Hakkında” Türkiye prömiyerini Antalya’da yapacak

Büşra Bülbül’ün yönettiği, Betül Demir’in yapımcılığını üstlendiği TRT ortak yapımı “Bir Anne Hakkında”, Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması’nda yer alacak. 12 Punto 2022’de TRT Ortak Yapım Ödülü kazanan film, dünya prömiyerini 28. Şanghay Uluslararası Film Festivali’nde gerçekleştirdi. “Bir Anne Hakkında”, Antalya Altın Portakal Film Festivali’nde ise Türkiye prömiyerini yapacak. Film, karaciğer yetmezliğinin son evresindeki eşini hayatta tutmaya çalışan Sibel’in hikâyesini konu alıyor.

“Elisa” dünya prömiyerini Antalya’da gerçekleştirecek

Sinan Sertel’in yönettiği, Hakan Sancaktutan’ın yapımcılığını üstlendiği TRT ortak yapımı “Elisa” da Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması’nda ödül için yarışacak. Film, dünya prömiyerini Antalya’da gerçekleştirecek. Nükleer savaş ve çevre felaketlerinin ardından insanlığın yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı bir dünyada geçen filmde, bir grup bilim insanı genetik bağışıklık sağlayacak tedavinin üretimi için gerekli nadir bir cevheri bulmak üzere bir mağarada görevlendiriliyor. Ancak mağarada keşfedilen Erken Hristiyanlık dönemine ait izler ve gizli bir su kaynağı, ekibi Solisvita’nın karanlık sırlarına götürüyor. Görev ilerledikçe güven sarsılırken gerçek amaçlar da birer birer açığa çıkıyor.

Cannes’da Grand Prix kazanan “Minotaur” Antalya’da

Rus yönetmen Andrey Zvyagintsev’in yönettiği, Yusuf Aslanyürek’in ortak yapımcılığını üstlendiği TRT ortak yapımı “Minotaur”, festivalin Uluslararası Uzun Metraj Film Yarışması’nda yer alacak. Dünya prömiyerini 79. Cannes Film Festivali’nde gerçekleştiren “Minotaur”, festivalin en büyük ikinci ödülü olan Grand Prix’nin (Büyük Ödül) sahibi oldu. Fransa, Almanya, Türkiye ve Letonya ortak yapımı film, Antalya Altın Portakal Film Festivali’nde Türkiye prömiyerini gerçekleştirecek. 12 Punto 2025’te TRT Uluslararası Ortak Yapım Ödülü kazanan filmin yönetmeni Andrey Zvyagintsev, aynı yıl 12 Punto’nun uluslararası jüri üyeleri arasında da yer aldı. Suç ve gerilim unsurlarını bir araya getiren “Minotaur”, güçlü ve nüfuz sahibi Rus iş insanı Gleb’in kontrol altındaki hayatının kişisel, politik, mesleki ve küresel krizlerle birlikte çözülüşünü merkezine alıyor.

“Karayazı” ve “Süpermen Bozkıra Düştü” Ulusal Kısa Film Yarışması’nda

Ulusal Kısa Film Yarışması’nda Ahmet Duvar’ın yönettiği, Abdülhamit Güler’in yapımcılığını üstlendiği “Karayazı” ile Serdar Altun’un yönettiği, Turgut Kanal’ın yapımcılığını üstlendiği “Süpermen Bozkıra Düştü” yer alacak. Her iki film de dünya prömiyerini Antalya’da gerçekleştirecek. 12 Punto 2024’te TRT Kısa Film Yapım Ödülü kazanan “Karayazı”, Erzurum’un bir köyünde geçiyor. Sert kış koşulları nedeniyle toprağın donması mezar kazmayı imkânsız hâle getirince köy muhtarı, kış gelmeden beş mezar hazırlıyor. Ancak Abdullah ve Cemile’nin peş peşe ölümüyle mezarların yetersiz kalması, köy halkını beklenmedik ve zorlu bir duruma karşı karşıya bırakıyor. 12 Punto 2025’te TRT Kısa Film Yapım Ödülü kazanan “Süpermen Bozkıra Düştü” ise ekonomik sıkıntılar nedeniyle ailesi tarafından terk edilen Kazım’ın hikâyesini anlatıyor. Arkadaşının bulduğu sırte Süpermen kostümüyle çalışmak zorunda kalan Kazım’ın onurunu korumaya çalışırken yokluk ve toplumsal baskıyla verdiği mücadele, trajikomik bir anlatımla beyaz perdeye taşınıyor.

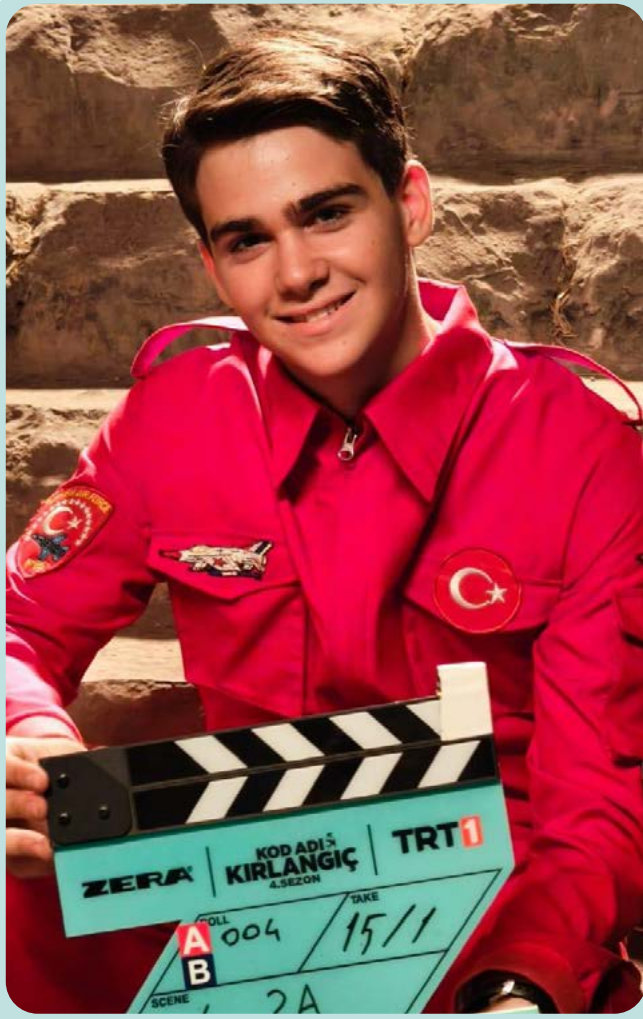
“Teşkilat”tan nefes kesen dönüş

TRT 1’in fenomen dizisi “Teşkilat”, merakla beklenen yeni sezonuna heyecan ve duygu yüklü bir bölümle başladı. Yeni karakterlerin hikâyeye dâhil olduğu bölümde Teşkilat, Türkiye’nin geleceğini yakından ilgilendiren kritik bir operasyon için harekete geçti. Altay’ın hayatı ise peş peşe yaşadığı büyük kayıplarla altüst olurken bölümün finalinde ortaya çıkan gerçek, yeni sezonun bütün dengelerini değiştirdi. Heyecan, aksiyon ve sürpriz gelişmelerin damga vurduğu sezon açılışı, izleyicileri bir kez daha ekran başına kilitlerden gece boyunca çok konuşturdu.

Teşkilat’ın yeni gizli ekibi ilk görevine çıktı

Geçen yıllarda Teşkilat’tan ayrılan ve kendini tamamen ailesine adanmış Altay’ın hayatı, Haritacılar’ın yeni saldırısıyla dönüşü olamayacak şekilde değişir. Tuğrul Başkan’ın yardım isteğiyle Altay yeniden sahaya iner. Altay’ı ve ülkesinin geleceğini korumak için kendisini hedef hâline getiren Beren, düşmanlar tarafından vurularak son nefesini verirken; yeni hayatında başarılı bir iş insanına dönüşen Hamdi, devletin kendisine ihtiyaç duyduğunu öğrenince eski dostu Korkut ile aynı görev için omuz omuza verir. Korkut’un göreve çıkmadan önce Bahar’a gönderdiği paket, yıllardır saklanan büyük bir sırrın da kapısını aralarken; küçük Ender’in kaçırılması tansiyonları yükseltir. Bölümün en çarpıcı gelişmesi ise finalde yaşanır: “Öğretmen” kod adlı gizemli kişinin Altay’ın kayınpederi Barlas olduğu anlaşılır.

“Kod Adı Kırlangıç” dördüncü sezona hazırlanıyor

TRT 1’in sevilen dizisi “Kod Adı Kırlangıç”, yeni hikâyesi ve kadrosuna katılan yeni oyuncularla dördüncü sezonuna hazırlanıyor. Yeni sezonda Kırlangıç Takımı’nı teknoloji ve istihbaratın iç içe geçtiği, heyecan ve macera dolu bir mücadele bekliyor.

Yeni sezonda Kırlangıç Takımı için yepyeni bir dönem başlıyor. Gizli bir adada bayrak üzerine yemin ederek “Kırlangıç Tim” adını alan gençler, artık “Teknoloji Ajanları” olarak yetiştirilecek. Siber güvenlik, şifreli haberleşme, gözlem, saha operasyonları, savunma sporları ve istihbarat analizi gibi alanlarda eğitim alan ekip, öğrendiklerini gerçek görevlerde sınavacak.

İkiz Kapı’nın sırrı

Üçüncü sezon finalinde açılan İkiz Kapı’nın ardında bulunan gizemli çekirdek, dördüncü sezonun hikâyesine yön verecek. Çağlar önce gökten düşen bir taşın çekirdeği olan bu enerji kaynağının Türkiye’yi uzay teknolojisinde yıllarca ileriye taşıyabilecek güce sahip olduğu ortaya çıkacak.

Kırlangıç Tim, bir yandan kayıp yazıtın ve çekirdeğin diğer parçasının izini sürerken bir yandan da aynı gücü ele geçirmek isteyen uluslararası bir yapıyla mücadele edecek. Başında imparatorun bulunduğu bu yapı, okula kadar uzanan planlarıyla Kırlangıç Tim’in karşısındaki en büyük tehditlerden biri olacak.

Kadroya yeni isimler katıldı

Dizinin yeni sezonunda kadroya Burak Tamdoğan, Gonca Sarıyıldız, Sonat Tokuç, Eren Balkan, Gözde Şencan Pak, Lavinya Ünlüer, Eren Özbayrak ve Nisan Bilek katıldı. Yeni isimler sırasıyla Murat, Melike, Sinan, Şahika, Çiçek, Ayşe, Ateş ve Narin karakterlerine hayat verecek. “Kod Adı Kırlangıç”, yeni karakterleri ve sürprizlerle dolu hikâyesiyle dördüncü sezonunda TRT 1 ekranında izleyiciyle buluşacak.

Masal masal içinde, masal otağı içinde

Ortak değerlerimizi yaşatan çizgi filmlerimize bir yenisini ekleyen TRT, Türk dünyasının zengin anlatı mirasından beslenen, aynı kökte büyüüp aynı yürekte birleşen masallarımızı minik yüreklerle buluşturmak için gün sayıyor.

Çok yakında TRT Avaz’da ekrana gelecek olan “Masal Otağı”, geniş bir coğrafyanın dört bir yanından süzülüp gelen kadim hikâyelere yer verirken izleyicilerini müziğin ve destanların izinde büyümlü bir yolculuğa davet ediyor. Tüm çocukları âdeta hilalle yıldız gibi masallarda birleştiriyor.

“Taşacak Bu Deniz”

Sevilen dizi “Taşacak Bu Deniz” de ikinci sezon çekimleri için yeniden sete çıktı. Yeni sezonda Karadeniz’de dengeler değişirken, Koçari ve Furtuna ailelerinin hayatına girecek üç yeni karakter büyük hesaplaşmaların habercisi olacak. Birbirlerine yirmi yıl sonra kavuşan Esme, Adil ve Eleni, nihayet bir aile olmaya çalışırken yuvalarını korumak için savaşacaklar.

Dizinin kadrosuna yeni sezonda; Ayla Baki (Emriye), Buse Sinem İren (Huriye) ve Ali Önsöz (Cengiz Volkov) katıldı.

Yayladan Emriye geliyor

Ayla Baki’nin hayat vereceği Emriye Varoğlu, Adil Koçari’nin halası ve süt annesi. Yıllar önce Koçari’den ayrılıp yaylaya yerleşen Emriye, sözüne karşı gelmenin pek akıl kârı olmadığı, çok güçlü bir Karadeniz kadını.

Ama Emriye, köyüne eli boş dönmüyor. Yanında öfkesini ve Adil’in üstündeki büyük gücünü getiriyor. Ona göre Adil’in affedilemeyecek tek bir suçu var: Kanına sırt dönüp Şerif Furtuna’nın eski karısıyla evlenmek! Adil’i oğlundan ayırmayan Emriye, şimdi onu Esme’den ayırmaya kararlı. Esme Koçari’nin yeni düşmanı dışardan değil, Adil’in kendi kanından geliyor.

Huriye: Tatlı dilli, kurnaz, üstelik gözü Adil’de!

Buse Sinem İren’in canlandıracağı Huriye Varoğlu, Emriye’nin yanında Koçari’ye gelen, ilk bakışta kimsenin düşman saymayacağı türden bir tehlike.

Cana yakın ve becerikli Huriye bir eve girdiğinde bir dakika sonra mutfağın yerini bulur, on dakika sonra çayı demler, yarım saat sonra herkes onu aileden sanır. Oysa bu sevimli köylü kızının gözü açık, hesabı kuvvetlidir. Hayat ona küçük yaşta tek bir şey öğretmiştir: Önünden geçen fırsatın arkasından bakılmaz. Huriye’nin Koçari’deki büyük fırsatının ise bir adı vardır: Adil Koçari.

Şerif’in yeni silahı Cengiz Volkov

Ali Önsöz’ün hayat vereceği Cengiz Volkov, Furtunalarla akraba olmaya hazırlanan Timur Volkov’un oğlu. Ancak babasının aksine onun silahı ne kurşun ne de kaba kuvvet.

Moskova’da doğup büyümüş, oligark çocuğu arkadaşlarıyla Londra’da okumuş, dört dil konuşan dünya vatandaşı genç bir avukat olan Cengiz’in asıl yeteneği insanları okumak. Bir hukuk metninde kimsenin görmediği açığı, bir insanda kimsenin fark edemediği zaafı bulabiliyor. Üstelik bütün bunları öylesine sıcak, neşeli ve şeytan tüylü bir adam olarak yapıyor ki karşısındakiler çoğu zaman yenildiklerini çok geç anlıyor. Cengiz, Timur Volkov’un zorla açamadığı kapıları yetenekleriyle açmaya ve Şerif’in arkasında durup Esme ile Adil’e kök söktürmeye geliyor. Fakat Cengiz’i Karadeniz’de babasının hesap etmediği bir sürpriz bekliyor: Annesinin memleketi. Ve karşısında, hayatında ilk kez ne etkileyebildiği ne satın alabildiği ne de kolayca çözebildiği biri var: Eleni.

Emriye’nin öfkesi, Huriye’nin oyunları ve Cengiz Volkov’un gelişiyse “Taşacak Bu Deniz”de hiçbir aile, hiçbir aşk ve hiçbir toprak güvende olmayacak.

Beyaz perdeden yansıyanlar

Hayatın farklı yüzlerini sinemanın renkli dünyasına aktaran etkileyici filmler, TRT 2 kanalı aracılığıyla sinemaseverlerle buluşuyor. TRT 2, değerli sinema filmlerine özel bir yer ayırarak seyircisini ekrana çağırıyor. Kanalin, ekim ayında yayınlanacak yapımlardan hazırladığımız seçkiyi sizler için derledik.

Çocuklar “Djeca” TRT 2’de ilk kez

Tür: Dram
Yönetmen: Aida Begic
Senarist: Aida Begic
Oyuncular: Marija Pikic, Ismir Gagula, Bojan Navojec

TRT ve yönetmen Semih Kaplanoğlu’nun katkılarıyla çekilen ortak yapım, savaşta parçalanmış bir ailenin öyküsü üzerinden sosyal güvenlik ve adalet sistemi paramparça olmuş bir ülkenin portresini çiziyor. Avrupa’nın göbeğinde, 90’lı yıllarda yaşanan Bosna - Hersek Sırbistan Savaşı’nın izleri üzerinden giden film, anne ve babasını kaybetmiş olan iki kardeşin, Rahime ve Nedim’in yaşam mücadelesine odaklanıyor. Çekimleri Saraybosna’nın Otes bölgesinde gerçekleşen Çocuklar “Djeca”, savaş sonrasındaki zorlu şartları incelikli bir yaklaşımla ele alıyor. Film, 2012 yılında Cannes Film Festivali’nde Jüri Özel Ödülü’nü kazanmış; 85. Akademi Ödülleri’nde “En İyi Yabancı Dilde Film Oscar”ı için Bosna’nın adayı olarak seçilmişti.

Daha iyi bir yaşam için

Savaşta anne ve babasını kaybeden Rahime, 14 yaşındaki erkek kardeşi Nedim’le beraber küçük bir dairede yaşamaktadır. Bir devlet görevlisinin çocuğuyla kavgaya eden Nedim, bu sebeple yetimhaneye gönderilir. Rahime, kardeşini yetimhaneden çıkartmaya kararlıdır; Saraybosna’da kendisine ve kardeşine daha iyi bir yaşam sağlamayı istemektedir. Rahime, ailesini bir arada tutabilmek için elinden geleni yapacaktır.

Şanslı Yol “Camino de la Suerte” TV’de ilk kez

Tür: Dram
Yönetmen: Jorge Alonso
Senarist: Jorge Alonso
Oyuncular: Tito Valverde, María Jesús Sirvent, Rosario Pardo

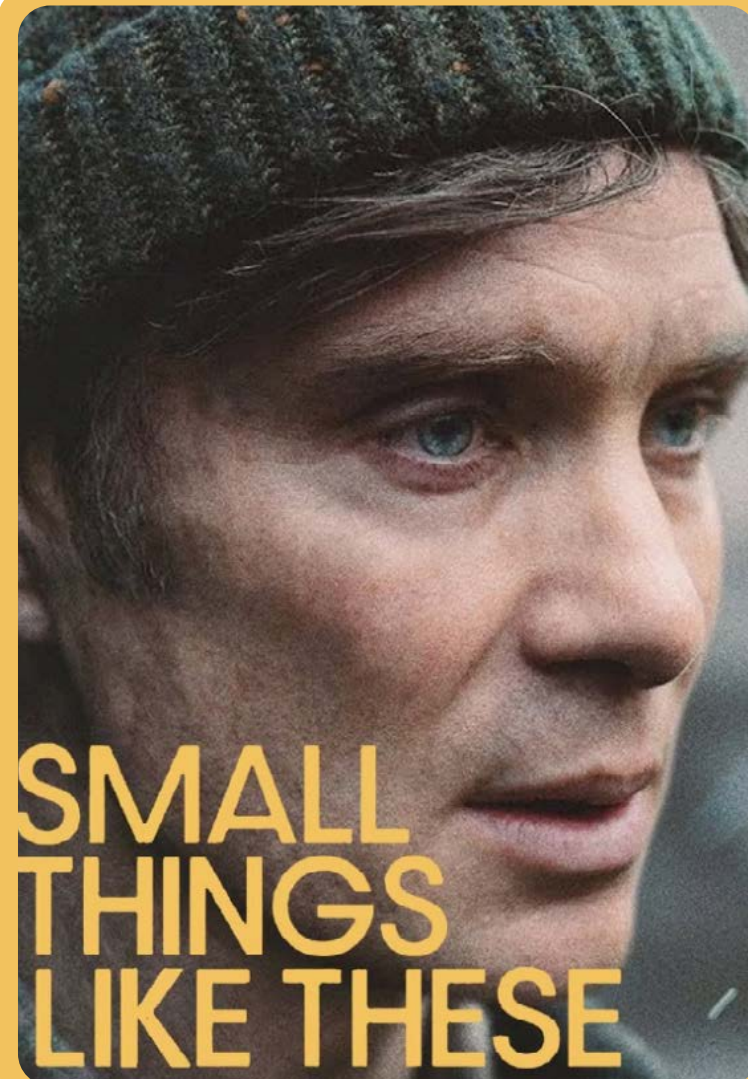
Yönetmen Jorge Alonso’nun büyükanne ve büyükbabasının Madrid’de yaşadığı sokağın adını verdiği ve gerçek olaylardan uyarladığı filmi Şanslı Yol “Camino de la Suerte”, Joaquín ile Rosario’nun aşk hikâyesini anlatıyor. Aslında yapım, “yeni bir şeyler olacağına dair hiçbir umudu olmayan... Hele ki yeniden âşık olacaklarına dair hiç umudu olmayan iki karakter”i merkezine alıyor. Jaén’deki küçük bir kasabanın günlük yaşamında geçen öyküde, komşular arasındaki ilişkiler ve ailelerin aşka karşı duyduğu hoşnutsuzluk özellikle önemli bir rol oynuyor. Joaquín, karısı öldükten sonra kasabasına döner. 75 yaşında, karısının yasını tutmak zorundadır. Ancak en yakın arkadaşının baskısıyla birileriyle tanışır ve ikinci baharını yaşamaya başlar.

Kurdun Günü “Le Temps du Loup” TRT 2’de ilk kez

Tür: Dram
Yönetmen: Michael Haneke
Senarist: Michael Haneke
Oyuncular: Isabelle Huppert, Anaïs Demoustier, Béatrice Dalle

Mesleğinde gerçek bir usta olarak gösterilen yönetmen Michael Haneke, hayatın gerçek kesitlerini unutulmaz şekillerde yansıtan filmleriyle izleyicilerini her geçen yıl şaşırtmaya devam eden bir isim. Yaptığı filmlerle seyirciyi soluksuz bırakan Avusturyalı yönetmen Michael Haneke’nin dram türündeki filmi Kurdun Günü “Le Temps du Loup”, kır evine giden bir ailenin, beklenmedik olaylarla karşılaşması sonucunda yaşadığı dramatik hikâyeyi anlatıyor. Kıyametin habercisi olarak bilinen “kurtların zamanı” gelip çatmıştır. Büyük bir felaketin pençesinden kurtulmaya çalışan orta sınıf bir aile, çareyi kırsaldaki tatil evlerine sığınmakta bulur. Ülkeyi saran genel kaos ortamından kaçtıklarını düşünürken, vardıkları bu güvenli liman sandıkları yerin de acımasız yabancılar tarafından ele geçirilmiş olduğunu dehşetle fark ederler. Anna ve ailesi için bu karşılaşma, acı dolu bir öğrenme sürecinin sadece başlangıcıdır. Artık hayatta kalma mücadelesi hiç beklemedikleri bir cephede, umutsuzluğun kol gezdiği bir dünyada yeniden başlamaktadır.

Böyle Küçük Şeyler “Small Things Like These” TV’de ilk kez

Tür: Dram
Yönetmen: Tim Mielants
Senarist: Enda Walsh
Oyuncular: Cillian Murphy, Eileen Walsh, Emily Watson

Senaryosunu Enda Walsh’ın, ülkesinin toplumsal ve siyasi geçmişine sıradan insanların yaşadıkları “küçük şeyler” üzerinden ayna tutan 1968 doğumlu İrlandalı yazar Claire Keegan’ın kısa romanından uyarladığı Böyle Küçük Şeyler “Small Things Like These”, 1980’lerde İrlanda’nın küçük bir kasabasında geçiyor. Bir kişinin küçük bir kasabada yaşadığı küçük bir olaydan yola çıkarak, bireyin deneyimi ve kararı üzerinden ulusal suçluluk, iş birlikçilik gibi evrensel konuları irdeleyen film, başarılı oyuncular bir araya getiriyor. Başrol oyuncularından biri ise “Oppenheimer” filmiyle Oscar ödülünü kucaklayan Cillian Murphy. Yapım, 2024 yılında, Berlin Uluslararası Film Festivali’nde diğer başrol oyuncusu Emily Watson’a ödül getirmişti.

Vicdan

Bill Furlong, ailesini geçindiren sıradan ve çalışkan bir kömür tüccardır. Noel yaklaşırken kasabadaki bir manastıra yaptığı teslimatlar sırasında, burada gençlere yönelik acımasız ve gizli uygulamalar olduğunu fark eder. Bu durum Bill’in kendi geçmişindeki yaraları ve annesiyle ilgili anıları da yeniden gündeme getirir. Kasabanın güçlü dini yapısı nedeniyle herkes yaşananları görmezden gelmeyi tercih ederken Bill, vicdanı ile ailesini ve toplumdaki konumunu koruma isteği arasında sıkışır. Film, özellikle İrlanda’daki Magdalene çamaşırhaneleri üzerinden sessizlik, suç ortaklığı, vicdan ve doğru olanı yapmanın bedeli üzerine yoğunlaşıyor.

Sanatın Tüm Renkleriyle!

Malika TV’de ilk kez

Tür: Dram

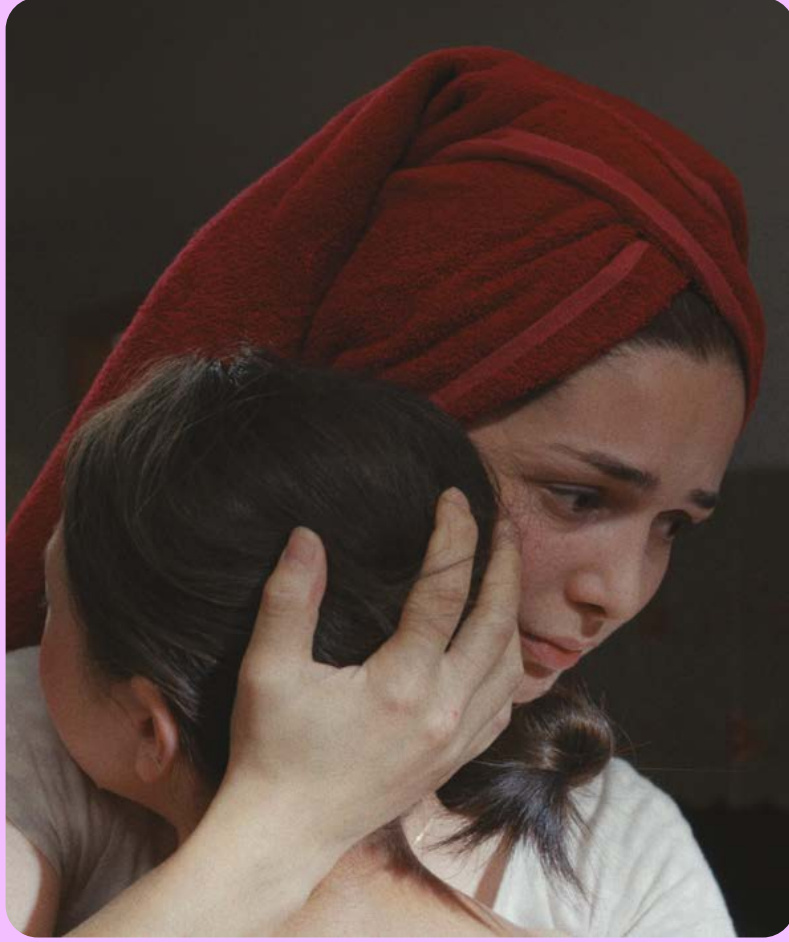
Yönetmen: Natalia Uvarova

Senarist: Natalia Uvarova, Milana Misieva

Oyuncular: Izabella Khampieva, Marena Kharsieva

Natalia Uvarova’nın Busan Uluslararası Film Festivali’nde gösterilen ilk uzun metrajlı filmi “Malika”, geleneklerini ve aile değerlerini güçlü şekilde koruyan, küçük bir Müslüman topluluğu olan İnguşlar üzerinden bir hikâye anlatıyor. Günümüz Kazakistan’ında geçen yapım, annesinin yeniden evlenmesi sonucu onu terk etmek zorunda kalan genç bir kızın öyküsüne odaklanıyor.

12 yaşındaki Malika, babasından boşanan annesiyle mutlu ve özgür bir hayat sürer. Bir gün, annesi Roza’nın yeni ilişkisini duyan babası öfkeyle eve girer ve böylece Malika yıkıcı bir haber alır: Annesi yeniden evlenirse, babası onun velayetini alacaktır. Yaz aylarında Malika, annesiyle vakit geçirmek için büyükanne ve büyükbabasının kırsaldaki evine gider. Orada, doğanın içinde, geniş ailesiyle zaman geçirir. Ancak annesinin yeniden evlenme ihtimali gerçeğe dönüşünce, Malika’nın kaygısı başlar. Kazakistan’da yaşayan Malika’nın ailesi için, kadınların yeniden evlenmesi ve çocuk velayeti hakkındaki kararlar tamamen erkeklere aittir. Ergenlik çağındaki Malika’nın varoluşsal kaygısı, nihayetinde annesinin hissettiği çaresizlikle bağlantılıdır; bağımsız ve özgür görünmesine rağmen kendi kaderini seçemez.

Amatör Radyo “El Radioaficionado” TV’de ilk kez

Tür: Dram

Yönetmen: Iker Elorrieta

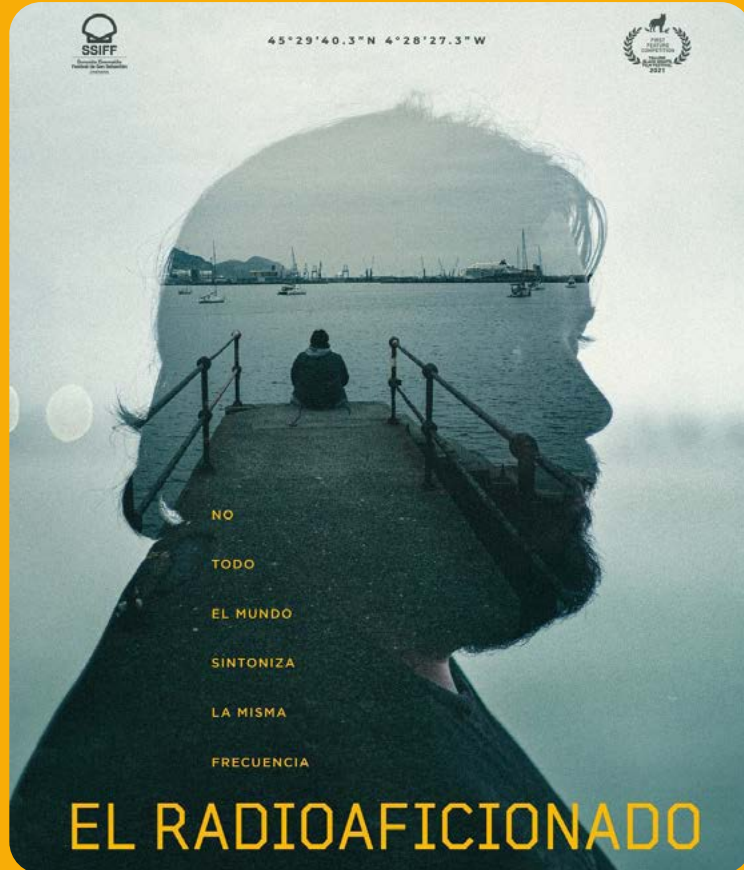
Senarist: Iker Elorrieta

Oyuncular: Falco Cabo, Usúe Álvarez, Jaime Adalid

İspanyol yönetmen Iker Elorrieta’nın ilk uzun metrajlı filmi olan Amatör Radyo “El Radioaficionado”, topluluk içindeki güncel tartışmalara, ebeveynlerin gözlemleri ile endişelerine ve özellikle de kendilerini “spektrumda” olarak tanımlayanların geri bildirimlerine odaklanıyor. Film yalnızca “otizm hakkında bir dram” değil; bağımsızlık, başkalarının bir insanı nasıl algıladığı, sosyal dışlanma, yardım ile kontrol arasındaki sınır ve farklı olanla iletişim kurma meselelerini de ele alıyor. Yapım, otistik, radyo yayıncısına takıntılı Nikolas’ın öyküsünü anlatıyor. Filmin sloganı ise: Herkes aynı frekansta değil.

Annesinin ölümünün ardından, 30 yaşındaki otizmlili genç Nikolas, memleketine dönmeye karar verir. İki gün içinde açık denizlere açılmak gibi bir görevi yerine getirmek istemektedir.

Memleketine döndüğünde çocukluk arkadaşı Ane ile karşılaşır. Ane, Nikolas’ın planına yardımcı olmaya çalışan birkaç kişiden biridir. Bunun karşısında Lupo ise Nikolas’a karşı çok daha saldırgan ve dışlayıcı bir tavır sergiler.

TRT2

Bir mücevherin gölgesinde

Yıl 1826... Yer İstanbul... Bir müderris, bir mücellit, bir elmastıraş... Kapalıçarşı'nın kalabalığı, sarayın ihtişamı, entrikalar, sırlar... İskender Pala'nın güçlü anlatımıyla, geçmişin sokaklarında dolaşırken bir yandan bir soygunun akıbetini merak edecek, bir yandan da insanların sahip olduklarıyla kaybettikleri arasındaki ince çizgiyi sorgulayacaksınız.

Kentin üzerine çöken karanlık, yalnızca gecelerin değil, yaklaşmakta olan büyük değişimlerin de habercisidir, 1826 sonbaharında... "Serpintili yağmur ve sert rüzgâr altında sadaret landosu Bab-ı Hümayun'dan dörtlüye girdi. Ayasofya müezzinleri akşam ezanını okuyordu; Haydin kurtuluşa!... Kurtulabilecek miydi acaba? Daha üç saat evvel çıktığı kapıdan tekrar girerken içindeki duygular karmakarışıktı. Cuma selamlığından sonra Sultan Mahmut Hazretleri başının ağrıdığından şikâyetle bir parça istirahat edeceğini söylemiş, o da Paşakapısı'na dönmüştü. Padişahı düşündü. Zavallı adam, tek başına bir ülkeyi ayakta tutmaya çalışıyordu. Mektepler açtıyor, ıslahatlar yaptırıyor, ülkeyi kalkındırmaya çalışıyordu. Ama zaman, mutsuz insanlar zamanıydı. Halkı fikren çatlamış, herkes birbirine çemkirir olmuştu. Devlet aleyhine çalışan şer şebekeleri her yandaydı. Yüzyıllarca ülkenin şanı ve şerefi olmuş Hacı Bektaş'ın kutsal kazanı yine devrilmiş, ordu ile millet karşı karşıya gelmişti."

Hedef, sarayın en değerli hazinelerinden biri

İnsanların korku ve belirsizlik içinde yaşadığı günlerde, birbirinden tamamen farklı üç adamın yolları aynı kaderin üzerinde keşir. Zindanda mahpus bir müderris, arastanın sessiz dünyasında kitaplara hayat veren bir mücellit ve Kapalıçarşı'nın usta elmastıraşı... Her biri hayatın yükünü taşıırken, kendilerini geri dönüşü olmayan bir soygun planının içinde bulur. Hedef, sarayın en değerli hazinelerinden biridir. Fakat bu planın arkasındaki kişi sıradan biri değildir; sarayın içinden gelen, nüfuzunu ve zekâsını

ustalıkla kullanan gizemli bir güç, onları emrine boyun eğmekle kaderlerine karşı koymak arasında bırakır. Emre uymazlarsa ölümcül sonuçlar, başarırlarsa yakalanmanın çok daha ağır bedeli vardır. Ve İstanbul'un dar sokaklarında başlayan bu macera, kısa sürede beş adamın cesaretini, sadakatini ve hayatını sınavan büyük bir sınava dönüşür.

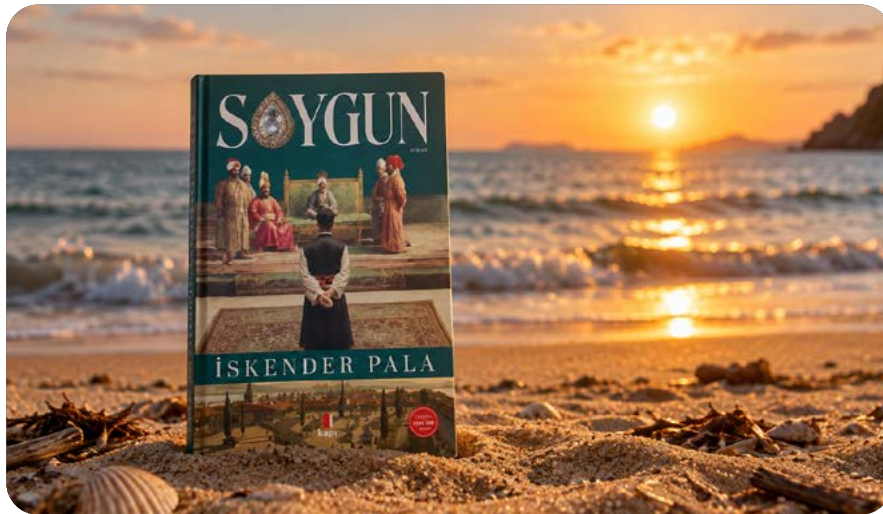
Tarih, gerilim ve insan hikâyeleri

İskender Pala, "Soygun"da tarihî bir dönemin kapısını aralarken okurunu yalnızca bir maceranın değil, insan ruhunun karanlık ve aydınlık taraflarının da içine çekiyor. Bir tarafta sarayların ihtişamı, Kapalıçarşı'nın hareketli dünyası, zindanların kasveti ve 19. yüzyıl İstanbul'unun çalkantılı atmosferi; diğer tarafta korkuları, tutkuları, hesapları ve hayalleriyle yaşayan insanlar...

Romanın merkezindeki soygun, ilk bakışta değerli bir mücevherin peşinden gidilen tehlikeli bir serüven gibi görünse de sayfalar ilerledikçe asıl meselenin çok daha derinde olduğu hissediliyor. Çünkü bazen insanın çaldığı şey bir mücevher değil; bir başkasının

umudu, gençliği, inancı ya da kalbinde sakladığı en değerli duygudur. Pala, tarih ile polisiye gerilimini, macerayı ve insan hikâyesini birbirine ustalıkla bağlayarak okuru sürekli şu soruyla baş başa bırakıyor: Bir insan, hayatını ve özgürlüğünü riske atarak neyin peşinden gider?

"Soygun", sizi yalnızca "Bu soygun gerçekleşecek mi?" sorusunun cevabını aramaya değil, karakterlerin kaderlerine ortak olmaya çağırıyor. Her yeni adımda tehlikenin biraz daha yaklaştığı, güven duygusunun giderek sarsıldığı bu hikâyede kimin dost, kimin düşman olduğunu anlamak hiç de kolay değil. Üstelik İstanbul'un tarihî dokusu, romanın her sayfasında âdeta canlı bir karakter gibi karşınıza çıkıyor. Belki de kitabın en büyük sırrı, çalınmak istenen hazinenin ne olduğundan çok, bu soygunun sonunda kimin gerçekten kaybedeceğinde saklı. Eser, tarihî romanları sevenlere olduğu kadar gerilim, macera ve insan hikâyelerinden vazgeçemeyenlere de İstanbul'un karanlık ve büyüleyici dünyasının kapılarını aralıyor.

TEKNOFEST GÜNEYDOĞU

30 EYLÜL - 04 EKİM '26
SANLIURFA GAP HAVALIMANI

teknofest.org

teknofest